

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

6. TÜRKİYE HAKSIZ REKABET KONGRESİ

MUHASEBE HİZMET KALİTESİ VE REKABET

29 Nisan 2015 - KONYA

TÜRMOB YAYINLARI - 489

6. TÜRKİYE HAKSIZ REKABET KONGRESİ

**MUHASEBE HİZMET KALİTESİ
VE REKABET**

29 Nisan 2015 / KONYA

TÜRMOB YAYINLARI - 489

ISBN : 978-605-4880-29-4

Yayıncı : MU-DEN A.Ş.
Muhasebe Denetim Basın Yayın A.Ş.
Şehit Göneneç Sk. No:28/3 Anıttepe/ANKARA
Tel : (0.312) 230 04 51
www.mu-den.com.tr

Yayıncı Sertifika No: 24514

1. Baskı: Mayıs 2016

Dizgi - Düzenleme
Tuncay TEKYILDIZ

Baskı :
Ankara Ofset Basım Matbaacılık Reklam Ltd.Şti.
Büyük Sanayi 1. Cad. 93/43-44 İskitler/ANKARA
Tel : (0.312) 384 50 63

Matbaa Sertifika No : 17937

ISBN : 978-605-4880-29-4

İÇİNDEKİLER

AÇILIŞ VE PROTOKAL KONUŞMALARI

<i>Yahya ARIKAN</i> / TÜRHAİK Başkanı	3
<i>Nail SANLI</i> / TÜRMOB Genel Başkanı	9

ANA TEMA KONUŞMASI

<i>Andrew STEELE</i> / ACCA Pazarlar Direktörü	19
--	----

I. OTURUM

<i>Orhan ERDEM</i> / Moderatör / MEB Bakan Yardımcısı	29
---	----

Haksız Rekabetle Mücadele Meslek Kararı Uygulamalarının Değerlendirilmesi	30
<i>Erkan AZİZOğLU</i> / TÜRHAİK Kurul Üyesi	

Sözleşme Hukukunun, Meslek Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	34
<i>Dr. A. Bumin DOğRUSÖZ</i> / Serbest Muhasebeci Mali Müşavir	

Meslek Mensuplarının Hizmet Kalitesi ve İş Kapasitesininin Değerlendirilmesi	42
<i>Prof. Dr. Cemal YÜKSELEN</i>	

PANEL

MUHASEBE HİZMET KALİTESİ VE REKABET

<i>S.İlker ÖZOKCU</i> / Moderatör / Eskişehir SMMM Odası Başkanı	67
--	----

Akademik Bakış Açısıyla	69
<i>Prof. Dr. Cemal İBİŞ</i>	

İş Dünyası Bakış Açısıyla	77
<i>Selçuk ÖZTÜRK</i> / Konya Ticaret Odası Başkanı	
Meslek Camiası Bakış Açısıyla.....	86
<i>Yücel AKDEMİR</i> / TÜRMOB Genel Sekreteri	

ÖNSÖZ

İktisadi yaşamın gelişimiyle her ölçekte ortaya çıkan haksız rekabet olgusu, ekonomik ilişkilerin karmaşıklaşmasıyla çözümünü zor konulardan birisi haline gelmiştir. Ekonomide yaşanan rekabet ihlallerine karşın haksız rekabet kuralları ile sisteme müdahale edilmeye ve rekabet ihlalleri engellenmeye çalışılmaktadır.

Haksız rekabet olgusu ve sorunu, mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik mesleğinin de temel sorunlarından birini oluşturmaktadır. Bu sorunun çözümü ve asgariye indirilmesi için çalışmalar yapan meslek örgütümüz, önce yasal zemini hazırladı. Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Mesleklerine İlişkin Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliği'ni hazırladık. Yönetmeliğimiz 21.11.2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Mesleğin uzun dönemli güvenilirliğini ve verimliliğini sağlamak amacıyla, Yönetmeliğimiz, meslektaşlarımızın birbirleri ile rekabetini ve rekabetin bir yöntemi olarak reklama ilişkin ilkelerini düzenledi.

Bu düzenlemeye dayanarak, TÜRMOB ve Odalar bünyesinde, yönetim kurullarına bağlı olarak çalışan Haksız Rekabetle Mücadele Kurulları oluşturduk ve Kurulun görev alanlarını belirledi.

TÜRMOB bünyesinde oluşturulan Türkiye Haksız Rekabetle Mücadele Kurulu, haksız rekabetle mücadele kurulları arasında işbirliği ve eşgüdümü sağlama görevini üstlenirken, Oda haksız rekabetle mücadele kurulları, meslek mensuplarının haksız rekabet ve reklam ilkelerine ilişkin meslek kurallarını ihlal edip etmedikleri konusunda denetim ve soruşturma görevini üstlendi.

Haksız Rekabet Kurullarımızın etkinliği ve verimliliği her geçen gün daha da artmaktadır. Bu ilkelerimizi ve kurullarımızı sahiplenmek, destek vermek tüm meslek mensuplarımızdan beklentimizdir. Haksız rekabetle hep birlikte mücadele ettiğimiz takdirde başarıyı yakalayabiliriz.

Ayrıca haksız rekabeti önleme mücadelesinde 2015 yılı başında devreye aldığımız e-Birlik projesi önemli bir fonksiyon üstlenmiştir. Haksız rekabeti kö-rükleyen en önemli nedenlerin başında düşük ücretle hizmet verilmesi

oldu-đu gerçeğinden hareketle meslek mensuplarımızın müşterileriyle yaptıkları hizmet sözleşmelerinin ve bu sözleşmelerle belirlenen ücretlerin asgari ücret tarifesine uygunluğunun odalarımızca izlenmesini sağlayacak olan elektronik ortamda hizmet sözleşmesi düzenlenmesi sağlandı.

Çalışmalarımızı değerlendirmek ve mücadele perspektifimizi belirlemek amacıyla Türkiye Haksız Rekabet Kongresi yapma kararı aldık. Bu amaçla ilk Kongremizi 10 Nisan 2009 tarihinde Mersin’de gerçekleştirdik.

İkinci Türkiye Haksız Rekabet Kongresi’ni 19 Şubat 2010 tarihinde İstanbul’da düzenledik. Bu Kongremizin ana başlıklarını, muhasebe ve denetim mesleğinde haksız rekabetin boyutları, unsurları ve çözüm önerileri; haksız rekabetin önlenmesi ve değerlendirilmesi oluşturdu.

8 Nisan 2011 tarihinde Hatay’da gerçekleştirdiğimiz Üçüncü Türkiye Haksız Rekabet Kongresi’ni Kurumsallaşma Sürecinde Haksız Rekabet konusu kongrede görüşüldü.

Dördüncü Türkiye Haksız Rekabet Kongresi’ni 7 Aralık 2012 tarihinde Denizli’de gerçekleştirdik. Muhasebe mesleğinin gelişiminde: Bağımsız denetimin yeri, Kurumsallaşmanın önemi, Haksız rekabetle mücadelede gelinen aşama başlıkları altında gerçekleştirildi.

Aydın’da 4 Nisan 2014 tarihinde gerçekleştirdiğimiz Beşinci Türkiye Haksız Rekabet Kongresi’nde Mesleğimizde Haksız Rekabetle Mücadelede Yeni Yaklaşımlar görüşüldü.

Elinizdeki bu kitap, 6. Türkiye Haksız Rekabet Kongresi’nde yapılan konuşmaların deşifre edilmesiyle hazırlanmıştır. Sizlerin istifadesine sunduğumuz bu çalışmamızın, gelecek çalışmalarımıza kaynak teşkil etmesini ve tarihsel gelişimimize ışık tutmasını arzuluyoruz. Kitabın, meslektaşlarımıza, akademisyenlere ve ilgililere faydalı olmasını diliyorum.

Nail SANLI

TÜRMOB Genel Başkanı

**AÇILIŞ VE PROTOKOL
KONUŞMALARI**

Yahya ARIKAN
TÜRHAİK Başkanı

- Sayın Genel Başkanı, TÜRMOB'un Değerli Yöneticileri, Değerli Oda Başkanları, Değerli Oda Yönetim Kurulu Üyeleri, Sevgili Hocalarım, Değerli Meslektaşlarım

Sizlere şahsım ve TÜRHAİK adına 6. Haksız Rekabet Kongresine hoş geldiniz diyor, sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 6. Kongrenin ana temasını "Muhasebe Hizmet Kalitesi ve Rekabet" olarak belirledik. Amacımız, muhasebe alanında hizmet kalitesi ve rekabet konusunda konuyu enine boyuna

değerli uzmanlarla tartışmak ve mesleğimize yön verecek düşünceler geliştirmektir. Bunun bile meslek mensuplarının aldığı yolun önemini gösterdiğine inanmaktayız. Ama bilinmesi gereken bir konu var ki, hizmet kalitesini tartıştığımız bir ortamda meslek camiasının mutlaka ve mutlaka güçlerini birleştirme ve kurumsallaşmayı birinci hedef olarak önüne koymasđ gerekmektedir.

Saygıdeğer meslektaşlarım, değerli konuklar, bugünkü açış konuřmamđ alışıla gelenlerin dışında biraz daha farklı açıdan tarih öncesi dönemden başlayıp antik çağ, orta çağda soluklanarak yapmak istiyorum. Konu haksız rekabet olunca, haklı rekabet koşulunu açıklamanın haksız rekabeti anlamayı kolaylařtıracakđını ve yararlı olacağını düşünüyorum. İlk durağım Sümerler. İlk çağ öncesi 4 bin 500'lü yıllar. Yani günümüzden 6 bin 500 yıl öncesi. Sümerler yeni kurulmuş henüz hece yazđ bulunmuş değil. Resim yazđyı kullanıyorlar. Daha yazđ keşfedilmeden inşalar alışveriş yapıyorlar, tapınaklara vergilerini ödüyorlar. Ödenen vergiler, hesap taşları ya da pul denilen küçük taş ya da kil üstüne sayđ ve semboller olarak işleniyor. O dönemde kurulan kent tapınakları, kral ya da prens adına yapılan saraylar, kent surları, çalışanların giderleri, tapınaklarda toplanan bu vergiler kanalıyla yapılmaktadır. Tapınağa giren arpa, koyun, keçi, yün, büyükbaş hayvanların ne kadar olduğu, ne kadar harcandığı belirlenebiliyor. İşte bu işlemleri sürdürenler ve bu işlemler sonucunda tapınakta toplanması gereken vergilerin hesaplanmasını sağlayanlar aslında muhasebecilerin atalarıdır. Bu kişiler kralın sağ yanında oturuyor, devletin

girdi ve çıktılarında olup bitenleri krala aktarıyor ve kralın da sözlerini halka ulaştıran görevler üstleniyor. Sümerler ilk kez resim yazıdan, hece yazıya geçerek, somut olarak da soyut kavramları da yazıyla okunur duruma dönüştürüyorlar, bu insanlığın en büyük buluşu yazının muhasebeciler tarafından, yani tapınaklara girip çıkanları izleyip hesaplayan muhasebeciler tarafından gerçekleşmiştir.

Saygıdeğer konuklar, değerli meslektaşlarım, çivi yazısını ilk kullanan Sümerler, Akadlar, Babiller, Asurlular'ın yanı sıra Mezopotamya bölgesi dışında İran'da, Elam'da ve Anadolu'da Hititler tarafından kullanılıyor. Günümüze gelen süreç İlkçağ öncesi 3.000 – 1000 yılları arasında Mezopotamya kültürü çivi yazısı üzerine gelişiyor. Anılan devletlerde sosyal ve ekonomik düzen ve refahın sağlanması için herkese eşit uzaklıkta duran, birini öbüründen üstün tutmayan yasalar ve reformlar gerçekleşmiştir. Bunun ne anlama geldiğini ünlü Sümerolog Samuel Kramer'in yazdıklarıyla açıklayabiliriz:

“Evine ekmek getirmeyen, karısına çok kötü davranan Sümerli bir adam, bir bahçıvan, bir berber ve o çevrede oturan birisi tarafından dövülerek öldürülür. Ölenin karısı bu durumu yetkililere bildirmez. O dönem başkent İsin'de oturan Kral, kadının yetkililere durumu bildirmemesini önemseyerek Nippur mahkemesinde kadının yargılanmasını ister. Mahkeme, üç kişinin ölümüne karar verirken kadını beraat ettirir. Bu tableti çözen Samuel Kramer, bulunduğu Hukuk Fakültesi Dekanına, dört bin yıl önce yaşanmış böyle bir durumda, 1960 ABD yasalarında nasıl bir karara varılacağını sorar. Hukuk Fakültesinden gelen yanıtta, “Bizim kanunlarımıza göre, böyle bir durumda kadın suç ortağı olarak kabul edilemez. Onun suçlu olması için cinayetin yalnız yapıldığını bilmesi değil, cinayet sırasında orada bulunması, teşvik etmesi ve yardım etmesi gereklidir” der. Yani Sümerliler ile 4 bin yıl sonraki ABD yasaları hak ve adalet konusunda aynı noktaya çıkmaktadırlar. Başka bir söyleşiyle, haklı ile haksızı ayırmak sosyal refahı hazırlanmak üzere hazırlanmıştır.

Değerli meslektaşlarım, saygıdeğer konuklar, haklı ile haksızı birbirinden ayırmak gücünün güçsüzü ezmesine izin vermemek için İlkçağ öncesi 2350 yılında, yani günümüzden 4.360 yıl önce Sümerli Lagaş Kralı tarihte ilk yazı reformları hazırlıyor. Bu reformlar daha sonra hazırlanacak yasaların da öncülü niteliğindedir. Sümerli Lagaş Kralı, gemicilerden koyun çobanlarına, balıkçılardan buğday çeken çavuşlara kadar toplumda ortaya çıkan her tür faaliyeti yakından takip eder yolsuzluk ve hırsızlık yapanları işten el çektirir,

yetim ve dulu ezen zenginleri durdururdu. Sümerli Kral, bu borçlar yüzünden hapis yatanlar ile vergi yükü altında ezilenleri de kapsayan tarihte ilk genel affı getirmiştir. Bu af ayrıca herkesin haklı rekabet içinde yaşamasını sağlamak amacıyla gerçekleşmiştir.

Değerli konuklar, saygıdeğer meslektaşlarım, ardından İlkçağ 2042'de hazırlanan Urnammu Yasaları ile ilk kez suç karşısında yaptırımlar getirilmektedir. Haksız ve sözleşmesiz hiçbir olumsuz sayılan eylem bağışlanmamaktadır. Biz bugün sözleşmeyi tartışıyoruz. Haksız olup toplumun genel değerlerini bozan kişiler cezalandırılacaktır. Örneğin, bir kişi bir başka kişinin tarlasını su altında bırakıp, verimi telef ederse buna uygun arpa ödeyecektir, yine İlkçağ öncesi 1934-1924 yılları arasında hazırlanan Lipit İstar yasaları ile de kişiler arasında ayırım yapılamayacağını, örneğin valinin oğlu, saray memuru arasında ayırım olamayacağı gibi. Haksız rekabet konusunda da ayrıntılı pek çok yasa maddesi belirlenmiştir. Örneğin bir tüccar ve meyhaneci bir kadın bir başkasını elindeki gümüşü, arpayı, bitkisel yağın tümünü alamayacaktır. Bu tutum aslında haksız rekabet anlamına gelmekte ve yasalar böylesi bir tutuma izin vermemektedir.

Değerli arkadaşlarım, İlkçağ öncesi 1750'de geçmişe ilişkin en çok bilinen ve kısasa kısas biçimde tanımlanan Hammurabi yasaları insancıl ve haksızlığa izin vermeyen, herkese karşı eşit uzaklıkta duran maddeler içermektedir. Mezopotamya'nın çivi yazılı hukukunda belge olağanüstü önem taşır. Eğer belge gösterilmezse mutlaka tanıklara gereksinim vardır. Örneğin evinin soyulduğunu ve değerli eşyalarının çalındığını belirten bir kişi belge gösteremezse mutlaka tanık göstermek zorundadır. Bunu da gösteremezse iftira ve yalandan dolayı öldürülecektir. Ama malı çalınan kişinin hırsızları bulunamazsa, kent ileri gelenleri bu kişinin çalınan mallarını ödeyeceklerdir.

Bir başka örnek, tarlasını kiralayan kişi gelirini ortağa verdiği kişi ile yapılan sözleşmeye bağlı olarak paylaşacaklardır.

Değerli konuklar, saygıdeğer meslektaşlarım, Hammurabi yasaları da öncekiler gibi güçlünün zayıfı ezmemesi, öksüzün yetimin haklarının adaletle yönetilmesi için yazılıp uygulandığı belirtilir. Başka bir söyleyişle, günümüzden 4000 ile 4500 yıl önce çivi yazılı hukukta yasa koyucunun herkes için uygulanabilir olarak belirlediği maddeler yer almaktadır. Hükümdarların gücü kurallara bağlanmış, onların uyacağı hukuk kuralları oluşturulmuştur. Belge,

yani kil tablet üstüne yapılmış sözleşme oldukça önemlidir. Yargıç bile karar verip kararını yazılı olarak işlerse ondan sonra vazgeçir değiştirmeye kalkarsa, hem para cezasına çarptırılır hem de bir daha asla yargıçlık yapamaz. Çivi yazılı hukuk için geçerli ölçüt, yazılı yasa maddeleri olmuştur. Haklı ve uygun koşulları içeren yasa maddeleri dışına çıkmak “haksız”lığın başlaması olarak algılanmıştır. Görüleceği üzere insanlık tarihinde, bundan 6.000 yıl öncesinde verilen büyük mücadeleler sonucunda hak, adalet, eşitlik, görev ayrılığı ve başkalarının hakkına saygı duyma konularında büyük kazanımlar elde edilmiş, yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bugün hala pek çok konuda binlerce yıl önce elde edilen bu kazanımları korumaya çalışılmaktadır.

Saygıdeğer konuklar, değerli meslektaşlarım, Eskiçağ Mezopotamya uygarlığından Ortaçağlı ünlü bir filozofun, nesnelere gerçeğini kavramamızı engelleyen dört şey var diyen Roger Bacon’a atlamak istiyorum. Bu dört şey şöyle sıralanıyor:

1. Zayıf ve yetkisiz otorite;
2. Eski alışkanlıklar;
3. Cahil bir kamuoyu;
4. Bireyin cehaletinin, görünürde akıllılıkla örtülmüş olması.

13. yüzyıl düşünürü Bacon, gerçeğe giden yolu engelleyen dört maddesiyle 21. Yüzyıl Türkiye’sinde de mali müşavirlerin dünyasını dile getirmektedir diye düşünüyorum. Mali müşavirler bugün yasal olarak bir meslek örgütü içerisinde yer almakta ve görevlerini sürdürmektedirler. Yetkisi ve yasal dayanağı tartışmalı, kullandığı yetkiler açısından bakıldığında ise hukuki olmadığı tartışmasız olan ve bu sebeple de zayıf olan bir kurum, otorite olamaz ve aynı zamanda da toplumsa gerçekliği ve mesleki gerçekliği kavrayamaz. Bunun dışında kendi mesleğine karşı yasa dışı tutum takınanları destekleyen meslek mensupları tutumunu ne bilimsel ne insansal açıdan anlamak mümkün değildir. Bu kendi ayağı altındaki halıyı çekmek en kaba deyimiyse de kendi ayağına sıkmak demektir.

Değerli konuklar, saygıdeğer meslektaşlarım, kendi mesleği ve mesleğin geleceği adına hayata geçirilmek istenen hiçbir uygulama enine boyuna düşünülmeden tartışılmadan hiçbir koşulda körü körüne desteklenemez. Bunun tersini savunmak insanlığın binlerce yıl öncesinde ulaştığı hak, adalet, eşitlik, yetki

ve sorumluluk kavramlarının gerisine düşmek demektir. Meslek odalarının temel işlevi, yasaların verdiği güç ile toplum çıkarlarıyla da çelişmeden, toplum çıkarlarını ve de mesleğin ve meslek mensuplarının çıkarlarını düşünmek üzerine kuruludur. TÜRMOB yasal dayanaklar üzerine kurulmuş, toplum yararını önde tutan sivil bir örgüttür. Hiçbir kurum hele de amaçlar içinde olmayan tutum ve kararlarla odalarımız ve meslek mensupları üzerinde belirleyici rol oynayamazlar. Hak sınırları aşıldığı noktada haksızlık başlar. Üniversite eğitimi, sınavlar, stajlarla belirtilen uygulamalar önüne 15 yıl engeli konularak, genç meslek mensubunu denetleme görevinden yoksun bırakmak açıkça bir haksızlık örneğidir ve hiçbir şekilde mazur gösterilemez.

Bizim yasalarla kazanılmış yetkilerimiz, ne kadar tırpanlanmaya çalışılırsa çalışılınsın, mesleğimizin, meslektaşımızın ve meslek örgütümüzün gücü buna engel olacaktır. Biz mali müşavirler, bu ülkede yaşayan herkesin refah ve huzur içerisinde yaşaması için temel ve olmazsa olmazı ekonomik girdi ve dengeleri sağlayan en büyük bir gücüz. Her kurumumuza mesleğimizin ve meslek mensubumuzun kazanılmış haklarına dokunmadığı sürece sonuna kadar ülkemiz adına desteğe hazırız. Bugüne kadar haksız olana, hırsızlığa, yolsuzluğa kaçakçılığa, saydam, ciddi ve yansız denetimlerle eğilmemiz gerektiğini, birini öbüründen hiçbir gerekçe göstererek ayırmadan değerlendirmemiz gerektiğini ısrarla söyledik, bundan sonra da söylemeye devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarım, rekabet aynı amacı güden kimseler arasındaki yarış olarak tanımlanıyor sözlüklerde. İşletmecilik, iktisat, çevre, bilim, spor ve sanat dallarını da içeren bu alanlarda sıkça kullanılan rekabet sözcüğü, iki ya da daha çok kuruluş, güç, işletme, sistem, birey ya da grup arasında yer alabilmektedir. Rekabeti haklı ve haksız başlıklar altında ele aldığımızda, yukarıda sıralanan mesleklerdeki yasal bir çerçevede belli kurallarla yürütüldüğünü görüyoruz. Mesleğimizde rekabetin ise meslek mensuplarımızın belli kurallarda dâhilinde gerek mesleki faaliyetlerinde, gerekse kendi aralarında özgürce ekonomik kararlar alabilen bir yarış olarak görmekteyiz. Bu nedenle rekabet tekelleşmeyi önler, verimliliği artırır, uzmanlaşma ve kurumsallaşmayı sağlar.

Rekabet, yasaların ve etik kuralların dışına çıkılarak yapıldığında ise haksız rekabet oluşacak ve rekabetten beklediğimiz ve yukarıda saydığımız bütün hususlar tersine dönecektir. Çalışmalarımız, değerli arkadaşlarım, çalışmalarımız haksız rekabetle mücadele etmek, haklı ve temiz bir rekabetin önünü açmaktır.

Değerli konuklar, saygıdeğer meslektaşlarım, haksız rekabetle ilgili olarak meslek yasamızda çok açık bir düzenleme olmamasına rağmen TÜRMOB, meslek yasamızın tanıdığı olanakları kullanarak önemli hukuksal düzenlemeler sağlamıştır. Türkiye Haksız Rekabetle Mücadele Kurulu (TÜRHAİK) odalarımızda oluşan “Haksız Rekabetle Mücadele Kurulları” bu çalışmaların bir sonucudur. Haksız rekabette mücadele için pek çok yönerge, eğitici yayın, çalıştay gerçekleşmiştir. Bilindiği gibi 2012 yılı Haksız Rekabetle Mücadele Yılı olarak ilan edilmiştir. Ve nihayetinde hepinizin bildiği 2013 Aralık ayında Resmi Gazetede yayımlanan “Haksız Rekabetle Mücadele Yazılımının Meslek Mensuplarınınca Kullanılması Hakkında Mecburi Meslek Kararı” 2014 yılında ihtiyari, 2015 yılında zorunlu olarak uygulamaya konulmuştur. Bununla belirtmeliyim ki bu yazılım haksız rekabetle mücadelede çok önemli bir görevi yerine getirecek, devrim niteliğinde bir uygulamadır. Meslektaşlarımız sahiplendikçe, bu başarının somutlaştığını hep birlikte göreceğiz.

Tabii son birkaç gündür herkesin merakla beklediği 30 Nisan’daki sisteme giriş süresi uzayacak mı uzamayacak mı? Bu konuda Sayın Genel Başkan biraz sonra sizlere, kurulumuzun ve TÜRMOB’un görüşlerini sizlerle paylaşacaktır.

Saygıdeğer konuklar, değerli meslektaşlarım, mali müşavirler olarak toplumsal sorumluluğu çok yüksek olan bir görevi yerine getiriyoruz. Hesap sorabilmek için hesap verebilmenin de oluşturulmasının çok önemli olduğunu biliyoruz. Ama bununla birlikte her türlü yolsuzluğun ilacının da denetim olduğunu biliyoruz. Bunun için güvenlik ve yargı dışında tüm işletmeler, tüm şirketler, tüm yerel yönetimler ve tüm siyasi partiler ve vakıflar denetime tabi tutulmalıdır diyoruz.

Meslek olarak doğru olanın yanında, ülkenin yarınını düşünerek hareket eden bir güç yumağıyız. Bu yumak, gittikçe büyümekte ve Türkiye ekonomisine katkısını kesintisiz sürdürmektedir. Aydınlik, refah ve mutluluk içinde yaşayacak bir ülke için bu birikim asla göz ardı edilemez. Bunun için çok sayıda eğitimli genç, dinamik ve tecrübeli meslek mensubu önüne haksız engeller konulmadan 25 yıllık örgütsel birikimimizden yararlanmalıdır. Yine diyoruz ki gözetim kurumu yani KGK çok hızlı bir şekilde asli görevi olan denetim gözetim görevi içine çekilmeli, meslek mensupları önündeki haksız ve gereksiz engeller kaldırılmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, dün Sayın Genel Başkan burada mesleğimizin sorunlarını tek tek Gelir İdaresi Başkanı'nın önünde ifade ettiler. Ben kendi adıma söylüyorum, hayretler içerisinde Sayın Gelir İdaresi Başkanı'nın konuşmasını dinledim. Yani bir duvar önümüzde, koca bir meslek örgütü sorununu dile getiriyor, en azından bu mekanda bu sorunlarımıza oturulup bir yanıt verilmesi gerekiyordu. Ama şunu kimse asla unutmasın. Bizim mesleki sorunlarımıza sahip çıkmayan hiçbir bürokrat asla başarılı olamaz değerli arkadaşlarım. Bunu herkesin böyle bilmesi lazım... Ve sözlerimi Victor Hugo'nun bir deyişiyle bitirmek istiyorum. "İyi olmak kolaydır, zor olan adil olmaktır!"

6. Kongreye katılan tüm değerli arkadaşlarıma, emeği geçenlere ve en önemlisi Türkiye'nin dört bir yanından gelen siz saygıdeğer meslektaşlarıma, tüm kurul üyesi arkadaşlarım adına en derin saygılar sunuyorum. 6. Kongrenin başarılı geçmesini diliyorum. Saygılarımla.

Nail SANLI **TÜRMOB Genel Başkanı**

- Sayın Bakan Yardımcım, Değerli Konuklar, Sayın Oda Başkanları, Kurum ve Kuruluşlarımızın Değerli Temsilcileri, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Kurul Arkadaşlarım, Değerli Çalışma Arkadaşlarım,

Öncelikle 6'ncısını gerçekleştirdiğimiz Haksız Rekabet Kongresi'ne ve bir kez daha Türkiye'nin güzel şehri Konya'ya hoş geldiniz diyorum. Şahsım ve TÜRMOB camiası adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Elinizdeki kongre broşüründe bugüne kadar yapmış olduğumuz kongrelerin kronolojik olarak bir tablosu var. Bu tabloya baktığınız zaman bugüne kadar gerçekleştirilmiş olan kongrelerde hangi konuların ne zaman tartışıldığını da görmüş olacaksınız. Bu da haksız rekabetin mesleğimizde birinci derecede sorun olduğunun çok net bir göstergesidir. TÜRMOB'un bu konuyu hiç gündeminden kaldırmadığını göreceksiniz. Onun için detaylara girmeyeceğim. Kısa bir konuşma yapmak istiyorum izninizle.

Dünyâ forum açılışında özellikle mesleğimizin içinde bulunduğuş durumu, dünyâ gelişmelerini, yükselen trendleri, gelecekte bizi nelerin beklediğini, sorunlarımızı ve çözüm yollarını, yol haritamızı ilgililerin, yetkililerin ve sizlerin huzurunda dile getirmiştik. Bugün onlara girmeyeceğim tabii. Haksız rekabetle sınırlı olarak konuşmamı kısa sürede tamamlayıp huzurunuzdan ayrılmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, değerli konuklar, öncelikle Sayın Orhan Erdem Milli Eğitim Bakan Yardımcımız, biraz sonra zaten Birinci Oturumda, Oturum Başkanı olarak karşınızda olacak. Kendisi Konyalı ve serbest muhasebeci mali müşavir üyemiz. Bir meslektaşımız olarak oturum başkanlığını kabul ettiği ve aramızda olduğu için kendisine teşekkür ediyorum. Yine bugünkü kongremizi onurlandıran konuk olarak gelen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcımız, şu anda milletvekili adayı olduğu için bu görevden istifa etti tabii Sayın Halil Etyemez'e de hoş geldiniz diyorum, bizi onurlandırdınız. Başarılar diliyoruz size de seçimlerde.

Değerli arkadaşlar, değerli konuklar, haksız rekabet konusunu önemseydiğimiz ve bu kongreleri neden gerçekleştirdiğimiz bir açılımını, küçük bir perspektif çizerek huzurlarınıza koyacağım. Ama ondan önce bugün, biraz sonra açılış konuşmalarından sonra, aramızda konuk olarak bulunan ACCA (*Association of Chartered Certified Accountants - İngiltere Fermanlı Ruhsatlı Muhasebeciler Birliği*)'nın, dün de onlarla biliyorsunuz Stratejik Ortaklık Sözleşmesini imzaladık. ACCA Pazarlar Direktörü Andrew Steele aramızda, biraz da konuyla ilgili bir görevde, haksız rekabet konusunun tam içerisinde, dünyâ ve Avrupa uygulamalarını yakından takip eden bir kişi. Bize bir sunuş bildirisi yapacak. Özellikle davetimizi kabul ettiği ve deneyimlerini, bilgilerini ve müşahedelerini bizimle paylaşacağı için teşekkür ediyor, kendisine hoş geldiniz diyorum. Dün onlarla imzalamış olduğumuz stratejik sözleşme nedeniyle de son derece mutlu olduğumuzu bir kez daha belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, değerli konuklar, haksız rekabeti hep konuşuyoruz. Aslında bugüne kadar haksız rekabetle ilgili ne yaptığımızı, biraz önce söyledim, broşürde var ama Sayın TÜRHAŞ Başkanı da konuşmasında söyledi, kongremizin ana temasını muhasebe hizmet kalitesi ve rekabet olarak seçtik. Bugüne kadar haksız rekabet konusunda şöyle bir hafızalarınızı yoklama açısından neler yapıldığını sizlere hatırlatmak istiyorum. Öncelikle haksız rekabet konusunda 21 Kasım 2007 tarihinde Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli

Mali Müşavirlik mesleği açısından haksız rekabetle mücadele kurulunun kurulmasını öngören yönetmeliğimizi hayata geçirerek, yani bu konuda düzenlemeyi yaparak başlamışız. Çünkü düzenleme olmadan yapacağımız hiçbir işin ayağı yerine basmaz. Bu konuyu bu kadar önemsemişiz. Arkasından üyesi bulunduğumuz, Dünya Muhasebe Federasyonu IFAC'ın Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Büroları İçin Yönetim Kılavuzunu ki bu yönetim kılavuzu 840 sayfalık bir kılavuzdur, bunu tercüme etmişiz ve meslek mensuplarımızın da istifadesine sunmuşuz arkasından.

Onun arkasından, biraz önce Sayın Başkan dile getirdi iki tane mecburi meslek kararımızı genel kuruldan geçirmiş ve 2013 yılında Resmi Gazetede yayınlatmışız 2013 tarihinde. Bunlardan bir tanesi Muhasebe, Denetim ve Danışmanlık İşletmeleri İçin İşyeri, Hizmet ve Kalite Güvence İlke ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararlarımız, ikincisi ise Haksız Rekabetle Mücadele Yazılımının Meslek Mensuplarınca Kullanılması Hakkında Mecburi Meslek Kararımız. Bunlar da haksız rekabetle mücadele noktasında, düzenlemeler sonrasında neler yapacağımıza dair bize yol haritasını çıkaran ve bunları destekleyen kararlardı.

Dördüncü olarak, bunlara biraz önce yine TÜRHAŞ Başkanımızın da dile getirdiği gibi bu düzenlemelerin farkındalığını yaratabilmek için, meslek mensuplarımızı bu düzenlemelerle tanıştırmak için, geçen sene tüm illerimizde, Eylül ayından başlayıp yılın sonuna kadar devam eden farkındalık eğitimlerimizi yurt genelinde tüm illerimizde, bütün odalarımızda gerçekleştirdik. Arkasından bu sene içerisinde yazılımı devreye sokabilecek şekilde e-birlik projesini hayata geçirdik. Ve e-birlik projesi içerisinde haksız rekabetle mücadeleyi takip edebilmemiz için haksız rekabet modülünü özellikle dizayn ettik ve bu yazılımı yılbaşı itibariyle de kullanıma açtık. Bir kere yapmak istediklerimiz süreçsel olarak böyle. Tabii ki biraz önce TÜRHAŞ Başkanı söyledi, haksızlığın başladığı yerde haklılık bitiyor. Adalet bitiyor. Şimdi ben buraya gelmeden önce rekabet nedir, yani neden haksız rekabet diyoruz. TDK'nun yayınladığı anlamına baktım. Hepiniz bakmışsınızdır. Ben buna ihtiyaç duydum. Nasıl tanımlıyor Türk Dil Kurumu? Rekabeti şöyle tanımlıyor: "Aynı amacı güden kişiler arasındaki çekişme, yarış ve yarışma." Bu aslında bizi çok rahatsız etmez. Olması gereken şey zaten budur. Meslek mensupları kendi aralarında nasıl yarışacaklar? Hizmet kalitesiyle, etik kurallarıyla, bilgileriyle, birikimleriyle ve dünden beri hatta uzun zamandır saydığımız uzmanlaşma alanları ve kurumsallaşmalarıyla yarışacaklar. Yani rekabeti haksız

değil, haklı bir rekabet şeklinde yapacaklar. Tanımdan yola çıkarak, sizler biraz beni tanırırsınız, bu toplantıda belki gönlünüzü okşayacak bir şeyler söyleyebileirim. Ama kanayan yaramız, haksız rekabet için neler yapmalıyız konusunda, biraz cesur, biraz da radikal konuşmak istiyorum izninizle.

Ben bu salonda şu soruma cevap istiyorum. Haksız rekabet var mıdır ve bu bir sorun mudur? Ve bunun çözüme kavuşması gerekiyor mudur?

O zaman gelin elimizi vicdanımıza koyarak, bir meslek mensubu olarak, bir Genel Başkan olarak değil, istirahat ederek konuşuyorum sizinle. Gelin bu konuyu tartışalım. Haksız rekabet varsa ve bu bir kanayan yaraysa ve çözüm gerektiriyorsa, meslek mensuplarımız TÜRMÖB'dan, Odalarımızdan bu konuya bir çare bulunmasını istiyorlarsa, bir çözüm arıyorsa, ne yapmamız gerekir? Biraz önce saydım; Yönetmeliğimizi çıkarmışız, kılavuzu tercüme etmişiz, Mecburi Meslek Kararlarımızı yayınlamışız, eğitimlerimizi yapmışız. Arkasından mecburi meslek kararımızı 1 Oca 2015 itibariyle de uygulamaya başlamışız. Bu haksız rekabetle mücadele modülü, bir işin kontrol edilmesini, takip edilmesini ve sonunda da arkasından yaptırım getirebilecek bir düzenlemedir. Eğer haksız rekabetin önlenmesini istiyorsak;

Birinci çalışma kuralı, bu yeni değil, bugüne kadar da vardı, sözleşme düzenlemek zorundayız. Biz sözleşmeleri elektronik ortama taşıdık.

İkincisi sözleşmelerin asgari ücretin altında olmaması gerekiyor. Asgari ücretin altında sözleşme düzenlemek ve iş kabul etmek Yasamıza göre ve ilgili Yönetmeliklere göre aykırıdır. Bunu takip ediyoruz.

Üçüncüsü bir işin nasıl, nerede, hangi şartlarda ve kaçta yapılacağını meslek örgütünün takip etmesi gerekir ki bir meslek mensubuna haksızlık yapıldıysa, haksızlığı yapan diğer meslek mensubunu tespit etmek ve bununla ilgili disiplin kovuşturmalarını başlatabilmektir bunun amacı. Eğer haksız rekabeti çözmek istiyorsak, bu kaçınılmaz bir şey. "Hayır. Biz böyle bir şey yapmak istemiyoruz. Sözleşme yapmak istemiyoruz." Gerçi suç, ama "sözleşme yapmak istemiyoruz, sözleşmelerimizi Odalarımızın ve Birliğimizin görmesini istemiyoruz. Biz dilediğimiz gibi sözleşme yaparız" diyorsanız, o zaman haksız rekabet diye bir sorunumuz yok. Kaldırılacak gündemden. Onun için bu salondan cevap istiyorum dedim. Hepiniz bir ağızdan böyle bir sorun var çözüm istiyoruz dediniz. O zaman bir konuda bir adım daha ileri gidip radikal davranmamız gerekiyor. Aradan 25 yıl geçti değerli arkadaşlar. Çeyrek asrı geri-

de bıraktık. Dünkü konuşmamda da söyledim. Mesleğin geleceği konusunda çok ciddi sıkıntılarımız var dünya da bunu böyle tartışıyor. Mesleğimizin en büyük sorunlarından bir tanesi mesleği yaparken yaşadığımız sorunlar değil, itibar ve imaj sorunudur. Dünya da bunu böyle tartışıyor. O zaman güveni elde edebilmek için aramızda bu güveni bozan, imajı bozan, haksız rekabet yapan ve etik kuralları ihlal eden kişileri kendi sistemimizden kendi becerilerimizle ve isteyerek elimine etmek zorundayız veya düzeltmek zorundayız. Ya düzgün çalışacak. Ya da “Bu bizden değil bu biz olamayız” deyip onu aramızdan elimine edeceğiz. şu anda beni sevmiyorsunuz bu ifadelerimden ötürü. Takdir de etmiyorsunuz, belki kızyıyorsunuz. Ama bu çözüm böyle değerli arkadaşlar. Radikal adım atmak zamanı gelmiştir artık. Aksi takdirde herkes bildiğini okumaya devam eder, böyle bir sorunumuz da yok deriz. Ama böyle bir sorunumuz var ve bizim canımızı yakıyor. Birileri düzgün çalışırken, birileri kapasitesinin üzerinde, fiyat kırarak, hizmetini vermeden, kalite endişesi olmadan piyasayı bozuyor. Bunları düzeltmemiz gerekiyor. Bunları bilmemiz gerekiyor. Onun için eğer haksız rekabetle mücadele yazılımı noktasında bir başarıya ulaşırsak arkasından gelecek olan adımlarımız var.

Zamana endeksli ücret tarifemiz o zaman devreye girebilir. Biz bunu hazırladık. 2015 ücret tarifesinin yayınlanması için Maliye Bakanlığı'na iki tane ücret tarifesi götürdük biz. Bir tanesi 1990 yılından bu güne kadar bilinen formatta yayınlanan, bugün kullanılan ücret tarifesi, ikinci olarak zamana dayalı ücret tarifemizi de verdik. Bu sene bununla ilgili de çok ısrarcı olmadık. Yani böyle bir tarife hazırlanıp hazırlanamayacağını, uygulanıp uygulanamayacağını bir değerlendirme süreci yaşansın diye Maliye Bakanlığı'nın önüne koyduk. Eğer biz bu sözleşmelerde yol alabilirsek, zamana dayalı ücret tarifesi noktasında daha ciddi mücadele verebiliriz. Daha haklı adımlarla ilerleyebiliriz. Birinci adımımız bu.

İkinci adımımız haksız rekabeti önlemede hepimizin beklediği tahsilat sorununu, sistemli olarak takip edemiyorsak, tahsilatı çözemeyiz. Bir arkadaşımın diğer bir arkadaşına iş giderken ne kadar parası kaldığını, niçin gittiğini, nasıl gittiğini ve hangi şartlarda gittiğini takip edemezsek, tahsilatı çözemeyiz. Sözleşmelerde başarılı olursak, o zaman biz tahsilat sorununu da çok rahat çözeceğiz. Çok basit yöntemleri vardır. Kredi kartı yöntemlerini kullanabiliriz. Talimat yöntemlerini kullanabiliriz. Bütün sözleşmelerimizi bir veya birden fazla banka ile anlaşıp, banka üzerinden geçirerek tahsilatın yapılmasını sağlayabiliriz. Ama önce elimizdeki sözleşme stokunun ikinci

adımda, sağlıklı sözleşme stokunun ne olduğunu bilmek zorundayız. Önce bir rapor koyacağız önümüze. Onun için meslek kararımız diyor ki, dönemi takip eden yeni dönemin ikinci ayın sonuna kadar sözleşmeler düzenlenir. Bu ne demektir? Yeni dönemin Şubat ayı sonuna kadar sözleşme düzenlemek zorundayız. Biz haksız rekabeti böyle küçük adımlarla değil, büyük adımlarla yürütmek istediğimiz için, almış olduğumuz meslek kararımızın, yönetmeliğimizin ve düzenlemelerimizin hakkıyla hayata geçebilmesi için, mesleki yoğunluğu göz önünde bulundurarak arkadaşlarımızın sözleşme edinme alışkanlıklarını oturtabilmek ve bunu hayata geçirebilmek için, kendimiz, canı gönülden ve isteyerek ve bilerek, TÜRMOB Yönetim Kurulu olarak 28 Şubat'ta biten sözleşme düzenleme tarihini, özellikle SMMM bürolarında da sözleşme yenileme dönemlerinin Mart ve Nisan aylarına tekabül ettiğini bilen kişiler olarak, 30 Nisan'a kadar kendimiz sizden gelen bir talep olmadan uzattık. Bu bir gereksinimdi. Çünkü biz 2015 yılının bu süreçte bir başlangıç, bir alışkanlık, bir etik kuralın yerleşme süreci olarak algılıyoruz ve böyle planlıyoruz. Ama 30 Nisan'dan sonra ikinci bir uzatmayı düşünmüyoruz. Yönetim kurulu olarak da bunu tartıştık. Ancak şunu yapacağız; bir kere 30 Nisan'da biraz önce söylediğim, sözleşme stokumuzu bulabilmek için e-birlik projesinde girilmiş sözleşmelerin bir envanterini çıkaracağız, önümüze koyacağız. Hangi ilde kaç üye var, kaç tanesi sözleşme yaptı, bu sözleşmelerin akıbeti nedir? Bunun devamı da vardır. Çapraz kontrolünü de yapabiliriz. Türkiye'deki vergi mükellefleriyle yapılan sözleşme sayısı nedir? Bunları da karşılaştırabiliriz. Bunları karşılaştırdıktan sonra bütün Odalarımızda gerekirse bir eğitim çalışması da yapacağız. Bölge toplantıları yapacağız bu konuda. Yani gerekli bilgilendirmeyi yapmadan bir cezai müeyyide kullanma taraftarı değiliz. Önce arkadaşlarımız bu konuda gerekli eğitimleri alacak, gerekli bilgiye sahip olacak. Biz bütün stokları ve envanteri ortaya koyduktan sonra Odalarımız kanalıyla belki bugün belki yarın Odalarımıza, 15 Mayıs'a kadar sözleşmelerini düzenlemeyen kişilere, sözleşmelerinizi düzenleyin ve e-birlikteki haksız rekabet modülüne girin diye uyarıcı yazılarımızı göndereceğiz. Bakın temel amacımız, kimseyi cezalandırmak, kimsenin canını yakmak değil. Bütün bunları yaptıktan sonra eğer buna uymayan varsa, eğer bunu reddeden varsa, eğer bunun hayata geçmesine karşı direnç gösteren varsa o zaman disiplin kurallarımız çalışacak arkadaşlar, çalışmak zorundadır.

Yılbaşından bugüne özellikle 28 Şubat'tan bu yana, sözleşmeleri düzenleme tarihimizi uzatmamızdan bu yana gelen mailleri çok hem kendi mailbox'ıma

düŖen, hem de arkadaşlarıma gelen mailleri çok büyük ilgiyle, ibretle, gıptayla ve yakından takip ediyorum. Çok açık bir Ŗey var bunu sizinle paylaşmak istiyorum. Bu sisteme karşı duranlar ve bunun hayata geçmesini istemeyenler yazılımı kötüleyici ifade kullanıyorlar. Ve bu nereden çıktı diyorlar. Sanki akşamdan sabaha bunu hayata geçirmişiz.

Değerli arkadaşlar hepiniz biliyorsunuz, bu içinde bulunduğumuz dönemle ilgili çalışmalarımızı yaparken, seçimler öncesi 73 il gezdik. 73 il gezen bir arkadaşınızım. Her yerde arkadaşlar hatırlar, toplantılara katılan kişilere Ŗunu söyledim. Gerçekten haksız rekabet bir sorun mudur ve bunun çözülmesini istiyor muyuz? Bunlar radikal kararlar ve radikal adımlar ister, buna var mısınız? Herkes “evet” dedi. “Bu yüzde 100 sözleşme demektir, yüzde 100 belge demektir, yüzde 100 denetlemeye haiz olmak demektir” dedim. Eğer bunlara evet diyorsak, haksız rekabet çözülür. Karşı duracaksa çözülmez. Çözmüşüz gibi gözükür ama çözülmez. Köklü çözüm, bu sistemi takip etmekten geçer. Haksız rekabetle ilgili modülümüz bunun üzerine oluşturulmuş ve bunun üzerine kurulmuş bir modüldür.

Son bir Ŗey söylemek istiyorum. Çok da uygun olacağını düşünmüyorum ama bunları sizinle paylaşmak zorundayım. Başka ortamımız yok. Geçmiş yıllarda, geçmiş dönemlerde asgari ücretle ilgili tarifelerimizi yayınlarken ki Genel Başkanlığını yaptığım süreler içerisinde, iftihar ve gururla bunu söylüyorum; Nail Sanlı'nın Genel Başkanlığı döneminde yayınlanmayan asgari ücret tarifi olmadı, her dönem yayınlattık bunu. Ama arkadaşlarımızdan zaman zaman Ŗöyle eleştiriler geliyordu: Sadaka mı aldınız? Bu kadar zam mı olur? Bu sene neyle karşılaştık biliyor musunuz arkadaşlar? Bakın ne diyorum. Bu konuşmamı sevmediniz biliyorum. Ama zaman zaman insanlar risk almak zorundadır. Yöneticiliğin özelliği budur. Elini taşın altına koyacaksın ve gerçekleri konuşacaksın. Ne geliyor bize biliyor musunuz? Bu tarife çok yüksek nasıl uygulayacağız? Neden? Bir çok arkadaşımız, bugüne kadar sözleşme düzenlemediği için asgari ücretin dipnotları ve yan faktörlerinden habersiz. Türkiye’de, değışik beş bölge olarak uygulanıyor. Bir işletmenin şubesi varsa, ikinci şubesi varsa, üçüncü şubesi varsa yüzde 60’a kadar ücret farklı uygulanıyor. Ve yüzde 60’ta duruyor. Kambiyo hizmetleri varsa ücretin haricinde ek yüklemeler yapıyoruz. İşçi sayısından ötürü ek yüklemeler yapıyoruz. Birden fazla KDV oranına tabi ise üzerine ek yüklemeler yapıyoruz. Hayata geçirdiğimiz haksız rekabetle mücadele modülü, asgari ücretin tüm alt detaylarını, dip notlarını ayıklayıp önümüze koyduğu için 420 liralık asgari ücret

rakamı, önümüze 670 lira olarak çıkabiliyor. Çünkü tarife bu... Sen bu güne kadar uygulamamışsın. Beni de haksız yere eleştirmişsin o zaman. Tarife bu. Öncelikle dediğim gibi sözleşmelerimizin stoklarını çıkaracağız. Önümüze koyacağız. Bunlarla ilgili hangi durumda olacağımız göreceğiz. Gerekliyse meslek mensuplarımızı bu konuda bilgilendireceğiz, bölge toplantılarımızı yapacağız. Uyarıcı yazılarımızı yazacağız. Arkasından tekrar oda başkanlarımız ve kurul arkadaşlarımızla bir araya geleceğiz. Radikal adımlarımızı o zaman atacağız. Hiç kimsenin canını yakmaya niyetimiz yok. Ama hiç kimsenin keyfi olarak bir başka meslek mensubunu ezmesine, üzmesine, yok etmesine ve onun elindeki işi almasına tahammülümüz de yok. Bunu da kabul etmiyoruz. Ben bütün meslektaşlarımızın, bütün üyelerimizin bu konuda çok duyarlı davranacağına, 25 yıldır haksız rekabet, tahsilat ve ücret konusunu sorun olarak gören arkadaşlarımızın bir başkasının ona yapacağı haksızlığı da kabul etmeden ona karşı duracağına, TÜRMOB ve Odalarımızın bu konudaki yaptırımlarına destek vereceğine, başta sözleşmelerini tanzim ederek ilk adımı atacağına inanıyorum. Bu yüzden de 6'ncı Kongremizin başarılı bir şekilde geçmesini, bu sürece katkı vermesini ve geleceğe ışık tutmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar bildiğiniz gibi biz bu forum içerisinde Haksız Rekabet ve Etik Kongrelerini birlikte yapıyorduk. Etik kongresini bu sene TÜBİTAK ve Hacettepe Üniversitesiyle ortak olarak, biraz da uluslararası ayağı olan bir şekilde Haziran ayı içerisinde 27 Haziran'da büyük ihtimalle İstanbul'da gerçekleştireceğiz. Bunun için bu forumun içerisinde etik kongremiz yer almadı. Bilgisini vermek istedim. Teşekkür ederim.

Hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum.

ANA TEMA KONUŞMASI

Andrew STEELE
ACCA Pazarlar Direktörü

- Değerli Başkan ve Değerli Katılımcılar;

Günaydın

Dün gerçekleştirilen son derece başarılı Forum için TÜRMOB Genel Başkanı Sayın Nail SANLI'ya tebriklerimi sunuyorum.

Bu mesleğimiz için oldukça ilginç bir sorundur. Bu denli kapsamlı bir konu hakkında konuşma yapma fırsatı sunduğunuz için teşekkür ederim.

Bugün, mesleğimizin bakış açısından ve Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin bakış açısından haksız rekabeti açıklamak istiyorum.

Haksız Rekabet, genellikle bir tehdit ve risk olarak düşünülür, haksız ve yasa dışı olabilir.

Adil rekabet bir fırsattır ve adil rekabet ortamında hiçbirimiz için herhangi bir problem yoktur.

Ancak, doğası gereği, haksız rekabetle mücadele edilmesi ve yok edilmesi gerekir. Çünkü haksız rekabet, piyasaları ve ekonomileri bozmaktadır. Haksız rekabet büyümeye engel olur ve girişimciliği öldürür. Bu muhasebe mesleği için oldukça önemli bir konudur.

Bir mesleki örgüt olan ACCA mesleğimizi, küresel bir meslek olarak, sınırların üzerinde çalışan bir meslek olarak görüyor. Çünkü ticaret küreseldir, çünkü para küreseldir ve muhasebe mesleğinin de küresel olması gerekir.

Ticaret yapmaya başlandığında farklı para birimleri, farklı yerel kanunlar ve hatta farklı kültürel uygulamalar olsa dahi, işin içine bir muhasebe meslek mensubu girdiğinde, yasalar çerçevesinde uluslararası açıdan iş yapabiliyor olması gerekir.

Meslek mensuplarının bir şekilde mesleğini icra edebiliyor olması gerekir. Rekabet edebiliyor olması gerekir. Bunu yapmak için, mümkün olduğu kadar,

eşit şartları sağlamamız gerekir. Bizim yasal olarak ve şeffaflık içerisinde rekabet edebiliyor olmamız gerekir.

Küresel Muhasebe Mesleğinin Geleceğini Şekillendiren 100 Değişim Faktörü isimli son raporlarımızdan birisinde bu dinamik çevreyi daha detaylı bir şekilde inceledik. Bu rapor, belirsizlik ve dalgalanmanın yeni bir standart olduğunu tanımlamaktadır.

Küresel manzara, piyasa durgunluğu, küreselleşme ve inovasyonun birleşimi ile sürekli olarak yeniden şekillenmektedir.

Ticari ortam sürekli olarak değişmektedir. Varlık ve güç değişmekte olan bir odak noktasıdır, ekonomik belirsizlikler ve siyasi geçişler vardır. Bu değişimler, bilim ve teknolojiadaki hızlı ilerlemeler, demografik karışıklıklar ve yeni iş modellerinin ortaya çıkmasıyla kuvvetlenmiştir.

Bunların hepsi işletmeler ve muhasebe mesleği üzerinde ciddi etkilere sahiptir. Tabii ki bunlar bir zorluktur ve oldukça önemli tehditler olarak görülebilir.

Ancak, ACCA, bu zorlukların tamamının meslek için fırsatlar ile eşit olduğuna inanmaktadır. Bunlar, ticari ortamı şekillendirme gücüne sahiptir ve muhasebe mesleğinde değişim faktörleri yakalanabilir olanlardır. Ancak, bunlar, yasalar çerçevesinde ve bir firmanın etik davranış konusundaki bakış açısıyla adil bir şekilde kavranmalıdır.

Politika yapıcılar ve hükümetlerin haksız rekabete meydan okumaları gerekir. İngiltere’de, Rekabet ve Pazarlar Otoritesi adı altında haksız ticari uygulamalara meydan okumaktan sorumlu bir kurum vardır. Bu kurum, İngiltere içerisinde ve dışarısında rekabeti tüketicilerin yararına arttırmak için çalışır. Amacı, tüketiciler, işletmeler ve ekonomiler için piyasaların daha iyi çalışmasını sağlamaktır.

Sorumluluğu, birleşmeler, satın almalar, karteller, fiyat sabitleme ve kısıtlamalar yani temel olarak haksız ticaretin kapsadığı her şeyi içermektedir. Banka birleşmeleri veya süpermarketlerin nasıl faaliyette bulunduğu gibi düzenli olarak yasal incelemeler yürütür.

Ve Avrupa genelinde, rekabet kuralları AB ülkelerinin tamamında doğrudan uygulanır. Ülkelerdeki mahkemeler onları destekleyeceklerdir. Bu kurallar

yalnızca işletmelere değil aynı zamanda, ticari birlikler ve sanayi grupları gibi ekonomik faaliyetlerde yer alan tüm organizasyonlara uygulanmaktadır.

Bu şekilde, kanun haksız rekabeti durdurabilir. Kanun parite ve adalet sağlayabilir.

Piyasanın korunması konusuna yeniden dönelim.

Bu işletmeyi şekillendiren bir güçtür ve mesleği de şekillendiren bir güçtür. 2008 yılındaki finansal çöküşün akabinde Avrupa'da yükselen korumacılık dalgası konusunda son zamanlarda artan kaygılara sahip olan AB Rekabet Komisyonu Üyesi Joaquin Almunia için de bu bir kaygıdır.

Bu korumacı sinyaller alarm vermektedir ve AB, serbest ekonomik pazarın temel ilkelerini dikkate aldığı anda buna tahammül edemeyecektir.

Meslek ve pazar korumacılığı konusuna gelirsek, ACCA, engellerin aşılması ve köprüler inşa edilmesi konusunda çalışmaktadır. Çok sayıda ulusal meslek örgütü ile ortak olmamız ve onlarla çalışıyor olmamızın sebebi, yer alan tüm tarafların faydası için korumacılığın minimize edilmesini sağlamaktır. Çünkü korumacılığın fırsatları sınırlandırdığı inancındayız.

Ulusal meslek örgütlerinin ve muhasebe mesleği, haksız rekabeti, korumacılığı ve kötü ticari uygulamalar için çalışmaları gerekir.

İşte TÜRMOB ile çalışmanın bizim için bu denli önemli olmasının sebebi budur. ACCA'nın stratejisi, ulusal meslek örgütleri ve diğer paydaşlar ile, bunlar işverenler, eğitim sağlayıcıları, hükümetler, politika yapımcılar, düzenleyiciler ve üyelerimiz ile ortaklık içerisinde çalışmaktır.

Bu ortaklıklar ve çalışma düzenleri ile ACCA, küresel bilgi ve networkünü masaya yatırmaktadır. Ve, biz bunu şeffaflık ve açıklık içerisinde yapıyoruz.

Bunu etik bir şekilde ve birlikte yapıyoruz. Değerlerimizi paylaşan ve etik ve profesyonelleşme konusunda bağlılığımızı paylaşan TÜRMOB gibi aynı fikirde olduğumuz örgütler ile ortaklıklar kuruyoruz. Bizim yaptığımız gibi aynı etik standartlara uyum sağlayan ve sahip olduğu nitelikler ile kaliteli hizmet sunan örgütler ile çalışmak istiyoruz.

Biz, yalnızca kendi üyeliğimiz ile ilgili değil aynı zamanda daha geniş alanda mesleğimizi ilgilendiren konulara ışık tutmak için diğer CCAB (*Consultative Committee of Accountancy Bodies - Muhasebe Meslek Kuruluşları Danışma Komitesi*) üye kuruluşları ile birlikte çalışıyoruz. Mesleğin genelinin faydasına olabilecek rekabet karşıtı konular üzerinde çalışıyoruz. Bunlara en iyi örnek, son zamanlarda yaptığımız kara paranın aklanmasının önlenmesine ilişkin çalışmalarımız olabilir.

Bazen, tek bir ses olduğumuzu görmemiz gerekiyor.

Düzenleyiciler ve hükümetler ile çalışıyor olduğumuzdan bahsetmiştim. Bunun için en büyük örnek, mesleğin gelişimini engellemek yerine mesleğe yardımcı olan politikaları etkilemek için Avrupa'da yaptığımız çalışmalar olabilir.

Avrupa Muhasebeciler Federasyonu (FEE) ve Avrupa Yöneticiler Birliği Konfederasyonu (ecoDA) gibi kuruluşlar ile çalışarak, kurumsal yönetim, denetim ve KOBİ'lere ilişkin mesleğimiz için adil uygulamalar sağlamayı istiyoruz.

Ve küresel olarak, aynı TÜRMOB'un yaptığı gibi, IFAC ile birlikte çalışıyoruz. Muhtemelen, bunun en iyi örneği, ticari ve kamu sektöründeki sorunları müzakere etmek için rekabet ediciler ve ortaklar olarak muhasebe mesleğini bir araya getiren Dünya Muhasebeciler Kongresi'dir.

Haksız rekabet uygulamalarını ve rekabet karşıtı davranışları izole ederek yıkamayacağımız açıktır. TÜRMOB'la yaptığımız gibi bu ortaklıklar meslek için kalite sağlar. Küresel açıdan tanınan ruhsata sahip üyelerimiz kalitenin güvencesidir. Bu kalite sinyali güveni, yani eğitimlerinde, öğretimlerinde ve kapasitelerindeki güveni gösterir.

Güven ve güvence konusu, üyelerimizin KOBİ'ler ile olan çalışmalarına dokunmaktadır. Küresel düzeyde, şirketlerin yaklaşık olarak % 95'i küçük ve orta büyüklükteki işletmelerdir.

ACCA, KOBİ'lerin ve muhasebe mesleğinin çalışmalarını desteklemek için çok sayıda çalışma yapmaktadır. Çünkü muhasebe meslek mensuplarının çoğu, SMP olarak adlandırılan küçük işletmeler ve girişimcilerdir.

KOBİ'ler için Küresel Forumumuz, küresel ekonomi içerisinde KOBİ'ler için politika gelişmek amacıyla çalışmaktadır. Yaklaşık olarak 15 Ülkede ve finans kuruluşları, akademisyenler ve girişimcilere danışmanlık hizmeti sunan mesleki danışmanlar gibi çok geniş yelpazede mesleki geçmişe sahip kişileri temsil eden Forum, küresel düzeyde sektörün ihtiyaçlarını ortaya çıkartmakta ve iyi uygulamaların paylaşılmasına olanak sağlamaktadır.

KOBİ'ler büyüme ve kalkınma konusunda finansa erişimden sınır ötesi ticarete kadar çok sayıda zorluk ile yüzleşmektedir. Özellikle de rüşvet ve yolsuzluğun olduğu tehditler ile yüzleşmektedir.

Muhtemelen, bu onlar için eşit şartlar sağlanmadığı içindir. Onlar, zamanında yapılmayan ödemeler gibi, haksız ve bazen yasal olmayan uygulamalarla karşı karşıya balabiliyorlar. Onlar, fiyat kırma diye adlandırılan durumun kurbanı olabiliyorlar.

Şu an İngiltere'de fiyat kırma konusundaki durumdan bahsetmek istiyorum. Fiyat kırma, bir hizmetin istenilenden daha düşük fiyat ile sunulmasıdır. Burada çıkarılması gereken dersler vardır. Çünkü fiyat kırma, bir sözleşme ya da hizmeti almak için kullanılmaktadır ve 2015'te de kullanılabilir.

Bu durumu anlatmak için 1980'li yıllara geri dönmemiz gerekecek. Peat Marwick ve Sekiz Büyükler SMP piyasasının çoğunu almaya karar verdi. Onlar alenen ve açık bir şekilde fiyatları düşürdüler ve kısa bir süre içerisinde, SMP'lerin işlerinin çoğunu aldılar. Ancak, başarıları sınırlı kaldı ve başlangıçta onları cazip gören çok sayıda müşteri hizmet düzeylerinden yeteri kadar memnun kalmadı ve birkaç yıl sonra daha önce hizmet aldıkları SMP'lere geri döndüler. Bu bugün hala oluyor mu? Evet.

Tarih, SMP müşterilerini tekrar kazanan KPMG ile tekerrür ediyor gibi görünmektedir. Bu konuda çok sayıda hikayemiz var ve görüntü genel olarak kaygı vericidir.

Açıklamalar, bunun teknolojiadaki ilerlemeler ve denetimdeki muafiyetler sebebiyle ortaya çıktığı yönündedir. Hizmetleri online olarak sunmak, göreceli olarak düşük maliyetler sunmayı kolaylaştırır. Sebebi basit, çünkü o online.

Peki bu haksız rekabet midir? KPMG gibi olanlar SMP'lerin önemli orandaki işini almayı başarabilecek mi? Bu soruları düşünmeyi size bırakacağım.

Küçük işletmelerin hala başarısız olduğu finans sağlayıcılara erişim konusuna gelirse, KOBİ'ler haksız rekabet sebebiyle risk altındadırlar. Finansa erişim konusundaki son küresel incelememizde, borç verme söz konusu olduğunda finans sağlayıcıların karar alırken kısıtlı bilgiler kullanıyor olduklarını, çok yavaş ve riskten kaçıyor olduklarını ortaya çıkarttık. Onlar pazarı bozuyor gibi görünüyorlardı. Bu açık bir şekilde haksızlıktır.

Finans sağlayıcıların, destek isteyen küçük işletmeleri tehdit eden bu yöntemlerini değiştirmeleri gerekir. State of Business Finance (*Ticari Finansman Durumu*) olarak adlandırılan rapor, finansmanın artırılmasında muhasebe meslek mensuplarının tecrübelerine ilişkin önemli araştırmalar ve derinlemesine vaka analizleri ile ortaya çıkan beş buçuk yıllık ekonomik verileri bir araya getirdi.

İşletme finansmanının krizden bu yana şu an daha kolay olduğu sonucunu ortaya koydu, ancak küçük işletmeler hala daha büyük olanlarına göre nakit artırımında zorlanmaktadır.

Ticari finansman sağlama koşulları ACCA için önemli bir konudur. Çünkü, dünyanın sermaye piyasalarında 10.000'den fazla işletmenin finansa erişmesine yardımcı olmak için düzenli olarak muadil olan yaklaşık olarak 50.000 üyeye sahibiz.

ACCA'deki en büyük kaygı, ticari finansmanın önemli bir payını hala özellikle riskten uzak olan firmalarca alınması gerçeğidir: Alıcılar riskten uzak gibi görünmelidirler ya da önemli bir güvence sağlamalıdırlar.

Devletlerin, KOBİ'lerin uluslararasılaşmasının yalnızca ihracat üzerinden değil aynı zamanda ithalat, doğrudan yabancı yatırımlar ve uluslararası taşeronluk ve teknik işbirliği şekillerinde de olabileceğini tanımaları gerekir. Politikalar ve ticari destek ağlarının, adil rekabet ortamı ve adil ticaret sağlamak için bunu yansıtması gerekir.

Avrupa Birliği, Karayipler Topluluğu, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği ve Güney Afrika Kalkınma Topluluğu tarafından yapılan girişimler, KOBİ'ler için politikaların revize ediliyor olduğu ve daha adil olduğu örneklerdir.

Benim görüşüm, küçük balıkların birlikte çalışarak, büyük balinalar ile eşit şartlara sahip olmasına yardımcı olabileceğimiz yönündedir. Haksız rekabetin

ortadan kalkması gerekmektedir. Her zaman yapılan hileler olacaktır - insanın doğasının üzücü bir gerçeğidir.

Ancak, ACCA üyelerinden ve Türkiye’de yani buradaki meslek mensuplarından duyduğum şey, etik ve profesyonelleşmenin muhasebe mesleği için oldukça önemli olduğudur.

Muhasebe mesleği kamu değerini ulaştırmak zorundadır. ACCA, kamu değerini, kamu yararı içerisinde hareket etmek, etik işleri desteklemek ve ekonomilerin büyümesine yardımcı olmak olarak tanımlar. Muhasebe mesleği, kurumsal kültürün doğru olmasını sağlayarak, muhbir olarak görev yapacak doğal bir göreve sahiptir.

Bir kuruluşun kurumsal kültürünü devam ettirmek problemlidir.

İngiltere Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Konseyi (ESRC) ile ACCA’nın son raporu, toplantı odasının bir kuruluşun etik pusulasını ortaya koymakta oynadığı kritik rolü tanımlamaktadır.

Culture and Channelling Corporate Behaviour (*Kültür ve Kanalize Olan Kurumsal Davranış*) olarak adlandırılan bu rapor, ACCA üyelerinin yuvarlak masa görüşmeleri ve anketlerini esas alarak, bir örgütün kültürünü değerlendirirken, kurulların üç temel soruyu kendilerine sormaları gerektiğini tavsiye etmektedir:

Örgütümüzün amaç ve hedefleri nelerdir?

Ne tür davranışlara teşvik etmek istiyoruz ya da vazgeçirmek istiyoruz.

Zirvedekilerin etik davranışı nasıl olmalı ve kurum içerisine nasıl sirayet etmelidir?

Kültürün değerlendirilmesi zor olabilir. Çünkü bu bir dizi yeni beceriyi işaret eder ve çoklu-disipliner bir yaklaşımı gerektirir. Bu raporun kurullar ve diğerlerinin olası tuzaklardan kaçınmalarına yardımcı olacağını ve kurum içerisinde kültürü değerlendirme ve geliştirmeye yönelik yapılan çalışmalara yardımcı olacağını umut ediyorum.

Bayanlar ve baylar, bu sahip olacağımız diğer sunum ve tartışmaların bir bütünüydü. Muhtemelen başka bir sebeple bunu kaydedebilirsiniz.

Son olarak, netleştirmek istediğim husus, birlikte çalışarak, eşit şartlar sağlayabiliriz; haksız uygulamaları yok edebiliriz; bir şeylerin yanlış gittiğini gördüğümüz zaman söyleyebiliriz.

Birlikte çalışarak, büyük işletmeler ve küçük işletmelerin rekabet edebileceği, gelişebileceği ve büyüebileceği eşit şartlar sağlayabiliriz.

Teşekkürler.

I. OTURUM

Orhan ERDEM
Moderatör
MEB Bakan Yardımcısı

- Değerli TÜRMOB Genel Başkanımız, TÜR-HAK Başkanımız, Konya Oda Başkanımızın ev sahipliğinde tüm oda başkanlarımız, değerli hocalarımız, değerli meslektaşlarımız, basın mensupları, ben de TÜRMOB'un 10'uncusunu düzenlediği Muhasebe Forumu bünyesinde 6. Türkiye Haksız Rekabet Kongresi'nin birinci oturumunu Selçuklu'nun başkenti Konya'mıza hoş geldiniz diyerek açmak istiyorum.

Hz. Mevlana "Misafiri aziz tut ki sen de Allah'tan izzet bulasın" der. Aziz misafirlerimiz, Konya'mıza hoş geldiniz. Dünyanın en eski yerleşim yerlerinden birinde ve son yıllardaki gelişmeleriyle hem bir eğitim, hem bir kültür turizm, önemli bir sanayi ve son yıllardaki enerji yatırımlarıyla bir enerji kenti ve sağlık alanındaki atılımlarıyla ekonomik gelişmesini hızla sürdüren önemli bir kent. Burada bu forumun düzenlenmiş olması da çok anlamlı. Buna katkı veren, karar veren başta başkanımız ve onun üyelerine, buna dikkatle katkı verdiğine inandığım Konya Başkanımıza da teşekkür ediyorum.

Bu konular, her iki konuşmacı da hem TÜR-HAK hem TÜRMOB başkanlarımızın bahsettiği üzere çok önemli ve değerli konuşmacılarımız var. Tabii vakti birazcık aşmış durumdayız. En az sarkma ile bitirmek isteriz. Konuşmacılarımız 15-20 dakika içinde bitirirse, belki bir 15-20 dakika da soru-cevap, bitirmeye çalışırız. Ben ilk konuşmacımız Oda Başkanımız Erkan Azizoğlu, konusu "Haksız Rekabetle Mücadele, Meslek Kararı Uygulamalarının Değerlendirilmesi." Kendisine 15-20 dakikada bitirmesi kaydıyla söz veriyorum. Buyurun.

Haksız Rekabetle Mücadele Meslek Kararı Uygulamalarının Değerlendirilmesi

Erkan AZİZOĞLU
TÜRHAİK Kurul Üyesi

- Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Genel Başkanım, Sayın TÜRHAİK Başkanım, Değerli katılımcılar, ben de sizleri şahsım ve TÜRMOB adına saygıyla selamlıyorum. Haksız rekabetle mücadele ve meslek kararı uygulamalarını değerlendirirken, haksız rekabetle ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmaları ve bazı tanımlamaları da beraber ortaya koymamız ve beraber değerlendirmemiz olayın bütünü açısından önemli. Hem sayın genel başkanım hem TÜRHAİK Başkanım, rekabetin tanımını yaptılar. İzninizle ben de size haksız rekabetin tanımını yapmak istiyorum.

Türk Ticaret Kanunu haksız rekabeti, “Aldatıcı ve iyi niyet kaidelerini aykırı suretlerle rekabetin her türlü kötüye kullanılmasıdır” diye tanımlıyor. Yani kendi emeği yerine, başkasının çabasına ve emeğine dayanmak, başkalarını karalayarak ve kötüleyerek hareket etme anlamına da gelen haksız rekabet olgusu ne yazık ki mesleğimizin en temel sorunlarının başında geliyor.

Böyle ciddi ve meslek camiasını hem önemli bir kesimin mustarip olduğunu ifade ettiği bu mesleki rekabette haksız kısmıyla ilgili olarak 26 yıllık süre içinde TÜRMOB’un çok ciddi çalışma içinde olduğunu Sayın TÜRHAİK Başkanı ve sayın genel başkanım ifade ettiler. İzninizle ben çok önemli bulduğum bu çalışmalardan birkaç tanesine değinmek istiyorum. En önemli çalışmaların başında bence TÜRHAİK’in kuruluşu ve odalardaki haksız rekabet kurullarının oluşturulması geliyor. Diğer önemli bir çalışma ise 5 Ekim 2013 yılında siz değerli kongre üyelerinin katılımıyla kabul edilen TÜRMOB Genel Kurulu’nda kabul edilen ve 13 Aralık 2013 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan ve 1.1.2015 tarihinde de uygulanması zorunlu hale gelen Haksız Rekabetle Mücadele yazılımının meslek mensuplarınca kullanılması hakkında mecburi meslek kararı önemli çalışmaların başında gelmektedir. Bu mecburi meslek

kararı yazılı hizmet sözleşmesi düzenlenmeden iş kabul edilmemesi, ücret tarifesine uyulması ve bunun sonucunda ücretsiz veya tarifenin altında iş görülmesinin önüne geçilmesi, sözleşmeden dolayı ücret borcu olan müşteriye, bu edimi yerine getirmeden bir başka meslek mensubunca iş yapılmasının engellenmesi, stajyerlerin ve bürolarda çalışan bağımsız meslek mensuplarının işten ayrılması halinde daha önce çalıştığı büronun müşterilerine iki yıl geçmedikçe hizmet vermeme yasağına uyup uymadıklarının izlenmesi ve bu yöndeki aykırı uygulamaların sonlandırarak önlemler alınması amacıyla hazırlandı. Bu amacın da gerçekleştirilebilmesi için de meslek kararı gereği hepimizin kullanmaya başlamış olduğumuz haksız rekabetle mücadele programı hazırlandı. Bu vesileyle bu programın fikir aşamasından bugüne kadar gelme sürecinde katkısı olan herkese bir meslek mensubu olarak şükranlarımı sunmak istiyorum.

Bu program sayesinde değerli katılımcılar, ücret sözleşmesi yapılmadan hizmet kabulü yapılması, ücret almadan hizmete devam edilmesi, borcunu ödemeyen müşterilerin meslek mensubu değiştirmesi, bir başka meslek mensubunun müşterisine düşük ücretle iş teklif edilmesi ve asgari ücret hesaplamasının doğru bir şekilde yapılmaması gibi temel sorunların çözümü hedeflendi. Haksız rekabetin adı olan bu sorunların çözümünün yanında meslektaşlarımızın ve oda üyelerimizin işini kolaylaştıran, bunları yaparken de işini iyi yapan, yani meslekteki rekabeti haklı ve doğru olarak yapan meslek mensuplarını teşvik ederek koruyan bir düşünceyle hazırlandı bu program. Ayrıca meslekte kayıt dışının önlenmesinde asgari ücret hesaplanmasının doğru yapılması sayesinde, emeğimizin karşılığının tam olarak alınmasının sağlanması ve müşteri verilerinde bir önceki meslek mensubunun iş bırakma sebebine göre iş kabulü yapılması gibi önemli avantajlar da sağlıyor.

Değerli katılımcılar, bu çok ciddi emek ve zaman harcanarak hazırlanan bu programla ilgili önemli çalışmalar yapıldı. Sayın Genel Başkanımız da ifade ettiler. Bence Türkiye’de hiç örneği olmayan ve hiçbir akademik odanın bugüne kadar gerçekleştirmediği bir şeyi geçen Eylül ayında biz gerçekleştirdik. Türkiye’nin her yerinde aynı zamanda bir ay içerisinde farkındalık eğitimleri yapıldı. Bu eğitimlerle bütün meslek mensuplarına, odalarda, bu program ve haksız rekabetin önlenmesi ile ilgili çalışmalar anlatıldı. Program bittikten sonra yapılan ikinci önemli çalışma ise TÜRMOB’da oda yöneticilerine programın teknik detaylı ayrıntıları anlatıldı. Ve bunun akabinde önümüzdeki, Genel Başkanımız da ifade ettiler, mayıs ayı içerisinde Türkiye’nin 7 bölgesinde

haksız rekabet kurullarının katılacağı, programla ilgili önemli bir çalıştay dizisi de hazırlanmak üzere.

Değerli katılımcılar, hepimizin bildiği gibi programa sözleşmelerin giriş tarihi 28 Şubat sonuydu. Fakat sizlerden gelen yoğun talep üzerine, bu süre TÜRMOB tarafından 30 Nisan'a uzatılmıştı. 30 Nisan'a uzatılmasına rağmen aldığımız verilere göre sözleşmelerin programa girilme oranı çok ciddi bu anlamda neredeyse meslek mensuplarımızın dörtte üçü programa sözleşmelerini girmişler. Türkiye'deki mükellef oranına baktığımızda da önemli bir sayıda sözleşme girişi yapıldığını görüyoruz. Bu da doğrusu haksız rekabetin önlenmesinde sevindirici bir durum diye düşünüyorum. Bu programa da tüm haksız rekabetten yakından tüm meslek mensuplarının sahip çıkacağını düşünüyorum. Buradaki temel amaç hem programdan hem çalışmalardan kimseyi cezalandırmak olmadığını hepimiz biliyoruz. Tam aksine işini iyi ve doğru yapan meslek mensubunu korumak temel amaç.

Değerli katılımcılar, değerli meslektaşlarım, haksız rekabet sorunu mesleğin gelişmesinde ve mesleğin kalitesinin önündeki en büyük engel olduğunu artık hepimiz çok iyi biliyoruz. Haksız rekabet sorunu nedeniyle neredeyse diğer sorunlarımızı tartışamaz duruma geldik. Bugün 6'ncısını yaptığımız kongre, yani her yıl haksız rekabetle ilgili ayrı bir kongre gerçekleştirmişiz. Bununla ilgili yapılan, bütün bugüne kadar bu kongrelerde, TÜRMOB'un hazırlamış olduğu yasal çalışmalar, hepsi çok önemli, çok değerli. Ama bu sorunun çözümünde önemli aşama kaydedecek şüphesiz. Ama değerli arkadaşlar, şunu unutmamakta fayda var; haksız rekabet sorununun çözümüne ilişkin olarak yöntemlerden yalnızca bir tanesinin çok etkin, çok kısa sürede faydalı olmasını beklemek bence çok aşırı iyimserlik olur. Yasalarla yönetmeliklerle bütün sorunlarımızı çözemeyiz. Bu anlamda haksız sorununun çözümünde hiç şüphesiz en büyük sorumluluk, bu sorundan en fazla zarar gören kesime yani bizlere düşmektedir. Bu sorunla mücadelede bizlere düşen en önemli görevlerin başında kendilerini yalnızca mesleki bilgi birikim anlamında geliştirmek değil, tarafsızlık, dürüstlük, etik ilkeler gibi konularda da hiçbir menfaat gözetmeksizin kararlı ve güçlü bir duruş sergilemektir.

İkincisi ise bugün var olandan daha iyi bir gelecek tasarlamak istiyorsak eğer biz meslek mensupları olarak, haksız rekabete neden olan tüm davranışlardan kaçınmalı bu çalışmalara destek olmalı ve birbirimizi rakip olarak görmekten vazgeçerek daha fazla dayanışma içinde olmalıyız. Mesleğimizin ve mesle-

ki kariyerimizin geleceği için. Daha da önemlisi, en değerli varlığımız olan emeğimizin sömürülmemesi için buna mecburuz. Bu duygu ve düşüncelerle hepinize saygılar sunarım.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Değerli Başkanımıza, Erkan Azizoğlu'na teşekkür ediyorum. Gerçekten haksız rekabet mücadele programı çok önemli! Her meslek mensubu uymakla yükümlü olduğu mesleki özene titizlik, sorumluluk, mesleki ilke ve kurallara azami derecede önem vermesi halinde bu bilinçle hareket edilmesi halinde ilerleme kaydedilecektir. Ben her iki başkanımızın konuşması ve sunumda Aziz Bey'in konuşmasında şunu söyledim. Meslek mensupları olarak bu konuyu aşabiliriz. Mükellef, ticari çevreler belki direnecek belki alışkanlıklar var. Ama hiçbir hizmet etmediği halde kanunla, odalardan vergi paylarını herkes ödüyor. Hiçbir hizmet almadığı halde. Sizlerin çok değerli emeğinin hakkı fazlasıyla verilmelidir. Hep birlikte buna sahip çıkmamız gerektiğini düşünüyorum. Şimdi ikinci konuşmacı Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Bumin Doğruöz. Vergi kanunları ile ilgili birçok kitabı olan değerli bir hocamız. Kendisine sunumunu yapmak üzere konuşmaya davet ediyorum. Buyurun.

Sözleşme Hukukunun, Meslek Hukuku Açısından Değerlendirilmesi

Dr. Bumin DOĞRUSÖZ
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

- Herkesi saygıyla selamlayarak konuşmama başlamak istiyorum. Benim konum, sözleşme hukuku açısından konunun değerlendirilmesi olduğu için demek ki özel hukuk alanında konuşmam isteniyor diye düşündüm ve tamamen işin özel hukuk boyutuna bakarak bir konuşma hazırladım. Ve özel hukuk boyutuna baktığımız zaman zaten bizim ile müşterilerimiz hizmet verdiğimiz kesim arasındaki ilişki tamamen bir özel hukuk ilişkisidir. Ve özel hukuka tabi olarak yürütülen bir ilişkidir. Bir takım kamusal yaptırımlarla da faaliyetlerimiz süresince karşı karşıya kalıyor ol-

mamız, bu gerçeği değiştirmez. Buna birazdan da değineceğim.

Burada ilk temel şu soruyla başlamak lazım. Acaba bizim müşterilerimizle yapmış olduğumuz sözleşmeler Borçlar Hukuku açısından bakıldığında nereye oturmaktadır diye yaklaşmak gerekir. Bir kere burada bizim kullanabileceğimiz iki tane sözleşme tipi var. Bunlardan bir tanesi eser sözleşmesi. Eser Sözleşmesi, Borçlar Kanunu 471. Maddesinde iş sahibinin, pardon, Eser Sözleşmesi yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi iş sahibinin bunu karşılığında bir bedel ödemeyi üstlendiği sözleşmedir diyor. Demek ki biz Borçlar Hukuku'na göre bir eser meydana getirmeyi, bir bedel karşılığı taahhüt eden kimseleriz. Burada eser nedir? Eserin mutlaka ortaya konan maddi bir şey olması gerekmez. Eser, AB'nin de kabul ettiği anlamda içerisinde değer yargılarını içeren bir gayri maddi şekilde de karşımıza çıkabilir. Burada meslek mensubunun hazırlamış olduğu eser, bir mali tablolardır, iki; kendi değer yargılarıyla bu mali tabloları yorumlayan, isterseniz tasdik raporu deyin, ister denetim raporu deyin, bu Borçlar Hukuku anlamında meydana getirilmiş olan bir eserdir. Ancak defter tutma yönüne geldiğimizde, defter tutma yönünde Borçlar Hukuku'nda bir başka sözleşme var. Vekâlet Sözleşmesi. Vekâ-

let Sözleşmesi ise vekilin vekalet verenin bir işini görmeyi bir işini yapmayı üstlendiği sözleşme olarak tanımlanmıştır. Çünkü burada vekâlet sözleşmesini muhasebe hizmeti verilmesinde daha ağırlıklı görmek lazım çünkü defter tutma yükümlülüğü, hiçbir zaman meslek mensubunun değildir. Bizatihi, tacirin kendisine aittir. Ticaret Kanunu'muzun 64'üncü maddesi, doğrudan doğruya defter tutma yükümlülüğünü tacire yüklemiştir. Defter tutmamanın veya usulüne uygun tasdik yaptırmamanın yaptırımı da yine taciredir. Defteri saklamamak veya ibraz etmemenin yaptırımları yine tacirindir. Dolayısıyla biz burada sadece vekil sıfatıyla hareket ediyoruz ve müşterimizle aramızdaki sözleşme eğer sadece defter tutmaya münhasır ise bu takdirde vekâlet sözleşmesi hükümlerine tabi olmamız gerekir. Bu nerede önem taşıyor? Yani tasdik ve denetimde eser sözleşmesi vekâlette bizim muhasebede de vekâlet sözleşmesi devreye sokmamız, yarın öbür gün karşımıza çıkacak sorumluluk hadiselerinde önem taşıyor. Birazdan ona değineceğim.

Burada bir hususa başka bir açıdan değinmek lazım. O da şu; acaba ben bu sözleşmeyi yazılı olarak yapmak zorunda mıyım? Bu sorunun yanıtını da bize çalışma yönetmeliği veriyor. Diyor ki, mesleki konularda yapılacak işlerde sözleşme yapılması ihtiyaridir. Ama sıralamış; diyor ki, defter tutma konusunda sözleşme yapıyorsanız, süreklilik arz eden müşavirlik hizmeti veriyorsanız, inceleme veya denetim raporu düzenliyorsanız ve yeminli mali müşavir olarak tasdik sözleşmesi yapıyorsanız, bu sözleşmeleri çalışma yönetmeliğinin 24. Maddesine göre yazılı olarak yapmak zorundayız. Bağlayıcı bir hüküm bu. Zaten yeminli mali müşavirlerle ilgili, tasdik ile ilgili yönetmeliğin 10'uncu maddesi de bu yazılılığı öngörüyor.

Peki, bu sözleşmeyi nasıl feshedebiliriz? Burada da üç ayrı düzenleme bizim karşımıza çıkıyor. Bir tanesi, çalışma yönetmeliğinin 26'ncı maddesi. Haklı nedene dayanarak, feshedebiliriz. Örneğin ücretin ödenmemesi, bize doğru bilgi verilmemesi, kasa hesabı ile ilgili doğru bilgi verilmemesi, cari hesapla ilgili doğru bilgi verilmemesi. Bunların hepsi haklı nedenle fesih sebebidir. Bunun yanı sıra tasdik yönetmeliğinin 10'uncu maddesi ancak gerekçeyle, gerekçe gösterilerek fesih olanağı tanıyor. Ücret yönetmeliğinde bir başka hüküm daha var, o da, taraflara sebepsiz olarak 26'ncı madde, sebepsiz olarak dahi sözleşmeyi feshetme yetkisi veriyor. Dolayısıyla herhangi bir sebep göstermeksizin dahi yapmış olduğumuz bir mesleki sözleşmeyi feshedebiliriz.

Peki, bu ilk sözleşme kullanılabilir mi burada? Yani biz sözleşmemizi nasıl yapmak zorundayız? Dilediğimiz gibi yapmak zorunda mıyız? Bu konuda TÜRMOB'un hazırlamış olduğu bir sözleşme tipi var. Uygulamada da bildiğim kadarıyla o kullanılıyor. Şimdi zaten vurgulandığı gibi bu ilk sözleşme asgari koşulları içeriyor. Yani biz sözleşmeyi bunun dışında dilediğimiz hükümleri ekleyerek de kullanabiliriz. Dilediğimiz şekilde değiştirebiliriz. Nereden kaynaklanıyor bu hakkımız bizim? Borçlar Kanunu'nun sözleşme serbestliği hükümlerinden kaynaklanıyor. Dilediğimiz koşulu, kendimizi koruyucu, örneğin doğruluk beyanını da içerecek, örneğin bizlere verilecek olan her türlü bilgi ve belgenin doğru olduğunu ve gerçeği yansıttığını aksi halde bizim müşterimize karşı hiçbir sorumluluğumuzun olamayacağını veyahut da bize bazı sözleşmelerde görüyorum, hafif ihmal halinde bizi rücu edilemeyeceği, hafif kusurda muhasebecinin bundan sorumlu olamayacağını sözleşmeye yazabiliriz. Zaten burada Borçlar Kanunu'nun 26'ncı maddesi içeriği belirleme özgürlüğünü bize veriyor.

Bu arada bir başka metne daha değinmek istiyorum. O da Gelir İdaresi Başkanlığının web sayfasında yer alan bir düzenleme. Bu düzenlemede başlığını da söylemek gerekirse 3568 sayılı Kanun'un Uygulama Genel Tebliğ Taslağı. Burada da ücretle ve sözleşmeyle ilgili bir takım düzenlemeler yer almış. Bir tip sözleşme metne eklenmiş. Şimdi burada iki üç tane şeye değinmek istiyorum. .Bir kere önce, bu düzenleme hukuksal dayanağa sahip midir, değildir. Çünkü zaten bu genel tebliğ taslağının başlığına bakıyorsanız, kanununun neresinden kaynaklanan, hangi maddesinin verdiği yetkiye dayanarak bunlar yazılmış diye. Kanunların hiçbir tanesinde Maliye Bakanlığı'na 'benim müşterimle yapacağım sözleşmeyi düzenleme yetkisi' verilmemiş. Diyeceksiniz TÜRMOB bunu yapıyor, TÜRMOB kanununda var böyle bir şey. Hayır. TÜRMOB'un Kanunu'nda da yok. Ama TÜRMOB meslek örgütü olarak Anayasal anlamda, kamu kuruluşu olması niteliğinde olması dolayısıyla meslek örgütü olarak zaten doğal olarak bu yetkiye sahip. Yani meslekle ilgili her türlü düzenleme hakkı, yetkisine sahip. Bu yetkisini kullanarak yapmış. Kötü mü yapmış? İyi yapmış. Mesleği yönlendirmiş artı beni bağlamamış. Diyor ki TÜRMOB; sen bu sözleşme asgari hükümler içermektedir, dilediğin her şeyi ekle, kendini güvence altına almak ve korumak için. Ama Maliye Bakanlığı'nın tip sözleşmede böyle bir şey yok. Bizi koruyan hiçbir düzenleme yok ve bunu aynen yapmak zorundasınız diyor. Bu bir yetki unsuru yönünden hukuksal açıdır. İki; benim sözleşme özgürlüğümü ortadan kaldırması dolayısıyla

Borçlar Kanunu'na aykırıdır. Üç; beni koruyan hiçbir hüküm yoktur ve bana kendimi koruyacak herhangi bir düzenlemeyi bu sözleşmenin içerisine yazma hakkı da vermiyor.

Bir başka düzenleme daha... Şimdi TÜRMOB'un sözleşmelerine de bakıyorum. Orası tamamen Borçlar Kanunu'na uygun. Tamamen sözleşme muhtariyeti, sözleşme özgürlüğü dediğimiz düzenlemelere uygun. Ve diyor ki o sözleşmelerde: Eğer sözleşme, belli bir süre için yapılır tabii, bu sözleşmenin bitiminden önce belli bir süre, bir ay, iki ay, nasıl koyarsanız koyun sözleşmeye o beni ilgilendirmiyor, belli bir süre önce taraflar fesih bildiriminde bulunmazlarsa, bu sözleşmenin süresi 1 yıl daha uzamış olur diyor. Yani ne yapıyoruz biz Borçlar Hukuku anlamında? Belirli süreli sözleşmeyi, belirsiz süreli sözleşme haline dönüştürüyoruz. Biz tabii kendimizi veya müşterimizi yeniden sözleşme yapmak yükümlülüğünden veya böyle bir zorluktan kurtarıyoruz. Ama Maliye Bakanlığı diyor ki; bunun da yasalarda hiçbir yeri yok, 'Hayır' diyor. 'Her sene sözleşmeyi yeniden yazacaksınız.' Böyle bir zorunluluk yok. Her sene ben sözleşmeyi yeniden yazarsam, bunun Damga Vergisini kim ödeyecek? Maliye Bakanlığı mı ödeyecek? Hayır. Benim Borçlar Hukukundan kaynaklanan, belirli süreli sözleşmeyi, belirsiz süreli sözleşmeye çevirme hakkım ortadan kaldırıldığı gibi, bir de kanunen yapmak veya boyunduruk altına girmek zorunda olmadığım bir mali yükümlülük, Damga Vergisi yükümlülüğü öngörülüyor.

Yine Damga Vergisine ilişkin ben şunu sözleşmeye yazabilirim; Müşterimle yaptığım sözleşmeye; 'Bu sözleşmeden doğan Damga Vergisi müşteri tarafından ödenecektir.' Yazarım. Müşteri de kabul ediyorsa veyahut da kabul ettiririm, yazarım. Maliye Bakanlığı bunu da koymamış sözleşmeye. Hayır diyor, kendin ödeyeceksin. Damga Vergisi kanunu açısından doğru ben mükellefim ama ben özel hukuk kurallarına göre her zaman için rücu edebilirim. Neden benim rücu hakkımı elimden alıyor? O da belirsiz.

Evet, taslakla ilgili daha fazla konuşmayayım. Çünkü süreyi çok aşacağım aksi taktirde. Evet, peki, bu sözleşmelerimizden biz nasıl ve ne kadar sorumluyuz? Yani müşterimize verdiğimiz hizmet konusunda ne gibi sorumluluklarımız olabilir özel hukuk açısından? Ona da bakmak lazım. Çünkü son yıllarda bu konuda Ticaret mahkemelerinde açılmış davaların sayısı giderek artıyor. Şuna bakmak lazım; Ben ne hizmetler veriyorum?

Bir, danışmanlık hizmeti veriyorum, verebilirim. İki, muhasebecilik hizmeti verebilirim, Üç tasdik hizmeti verebilirim. Dört, denetim hizmeti verebilirim. Şimdi bunların her birindeki sorumluluğumuzun ayrı ayrı konuşulması veya tartışılması gerekiyor. Bu arada tabii, bu sözleşmelerden doğrudan doğruya ben müşteriye karşı sorumluyum. Ben müşterimle yapmışım. Diyebilirsiniz ki burada kamu da bazen bana müeyyide öngörüyor. Örneğin Sermaye Piyasası Kanunu müeyyide öngörüyor. Veyahut efendim vergi kanunları, müşterek ve müteselsil sorumluluk gibi hukuk garabeti içeren sorumluluk öngörüyor vs. o sorumlulukları öngörmesi, bu sözleşmelerden yararlanan kişi konumunda olmasından kaynaklanıyor. Yani ben bu sözleşmeden yararlanan kişiysen, bu sözleşmeyi ben istiyorsam o zaman benim isteklerime uyulması yaptırımını öngörebilirim diyor. Tabii bu yaptırımın doğruluğu, ölçüsü, yanlışı ayrıca tartışılması lazım... Yani müteselsil sorumluluk olabilir mi, olamaz mı bunun da ayrıca gündeme getirilmesi gerekiyor. Ama şu anda konu olmadığı için oraya da girmiyorum. Eğer bir soru gelirse, onlara değinirim. Çünkü bugün müteselsil sorumluluk gibi bir hukuk garabetinin mutlaka terk edilmesi gerekir diye düşünüyorum. Hatta çok enteresan, mademki konu açıldı. Şimdi 3568 sayılı kanunda bir düzenleme var. 12'nci maddede. Diyor ki; kanunları gereğince kamu kurum ve kuruluşlarına verilen tasdik edilmiş mali tablolar, kamu idaresi yetkili memurlarınca tasdik kapsamı ölçüsünde incelenmiş bir belge olarak kabul edilir. Demek ki benim mali tablom belli bir ölçüde tasdik raporunda belli bir gider içerecek şekilde verilmişse, bu hukuken incelenmiş bir belgedir. Peki, o zaman tekrar inceleme yapabilir misiniz? Şimdi bir inceleme ile gelip, bir konuyu somut belli bir dönemde belli bir vergi açısından, belli bir olayı noktayı inceleyip rapor yazdıysa veya yazmadıysa kabul raporu yazdıysa, Danıştay diyor ki 'bu tekrar incelenemez' Yani örneğin siz benim 2009 yılı amortisman hesaplarımı inceleyip, sadece iki noktada eleştirip rapor yazdıysanız, tekrar gelip benim amortisman hesaplarımı inceleyemezsiniz. Çünkü diyebilirsiniz ki aynı fonda birden fazla inceleme olur mu? Oluyor. Mesela benim çok iyi bildiğim bir olay var: Büyük bir yatırım yapan 8-10 yıllık inşaat onarım işi yapan bir şirkette inceleme yapıldı. Almış olduğu kredileri işletme kredisi yapmış, gider yazmış. Önce bir incelemeyle bana geldi. 'Yok, canım' dedi. 'Bunlar işletme kredisi falan değil. Yatırımda kullanmışsınız. Giderlerden çıkarttırdı, matrah farkını yarattı. Ondan sonra yatırımın maliyetine atın bunları dedi. Aradan 7-8 sene geçti. Yatırım bitti. Yatırım hesaplarını devlet inceledi. Yine inceleme elemanları geldi. "Bu kredilerin yatırımla ne alakası var, çıkarın bunları buradan" dediler. Kredi açıkta kaldı. Ne işletme gideri

olabildi, ne yatırım maliyeti olabildi. Tekrardan inceleme olmuyor. Ama ikincide Danıştay örneğin denetleme yapılamaz dedi kaldırdı. Mademki tasdik raporu yazılmış olan bir belgeyi incelenmiş belge kabul ediyorsunuz, o halde tekrar incelememesi lazım. Ama bu görüşünüzü Maliye Bakanlığı'na söylerseniz, güler geçer. Danıştay'a söylerseniz, 'hadi canım sen de' der. O zaman bu kanundaki hükmün anlamı ne? Boş. Dolayısıyla bu sorumlulukların kamu hukuku açısından da ayrıca gözden geçirilmesi ve incelenmesi gerekiyor.

Şimdi benim sorumluluklarıma geldiğimiz zaman; danışmanlık birinci yaptığımız iş dedik. Bilgilendirme yapıyoruz. Ne yapıyoruz? Bir bilgi veriyoruz. İki öğüt veriyoruz. Bilgi vermede yanlış bilgi verirsek, eksik bilgi verirsek sorumluyuz. Bilgi verme değer yargısını içermez. Değerlendirme içermez. Ben olduğu gibi mevzuatı veya gelişmeleri veya mali tablodaki bir hususu bilgilendirmek zorundayım müşteriye. Öğüt verme ise değer yargısı içerir. Yani bu noktada 'Ben olsaydım ne yapardım' bunu söylemeyi içerir. Eğer bilgilendirme yanlışsa, tabii ki akde aykırılık, sözleşmeye aykırılık dolayısıyla sorumluyuz. Tamamen sözleşmeyi ihlal etmeden kaynaklanan bir sorumluluktur. Peki, bir de şu var; ben sözleşme yaptığım birisi bilgi verirsem bundan acaba sorumlu muyum? Evet sorumluyuz. Haksız fiil sorumluluğu, Bu İsviçre'de ve Almanya'da çok tartışılmıştır. Ben başkasına doğru bilgi vermek zorunda mıyım? Yanlış bilgi vererek ona yanlış yaptırtmayı bana yasaklayan bir kanun hükmü var mı? İsviçre Federal Mahkemesi'ne bakın 'yok' diyor. Böyle bir kanun hükmü yok, bundan sorumlu tutulamaz kişi diyor. Ama İsviçre doktrinine bakarsanız, 'Olur mu bu etik olarak zaten, sorumlusunuz' diyor. Almanya sorumluluğu kabul ediyor. Nereden gidiyor? Haksız fiilden gidiyor. Bir başkasına haksız bir fiil ile zarar vermek. Şimdi yolda yürüyorsunuz. Birisi size rastladı ve sizin mali müşavir olduğunuzu biliyor. Yani mesleğinde uzman ve bilgili bir kişi olduğunuzu biliyor. Dedi ki, adamı tanıyorsunuz bile, 'Bana 28 Mart'ta vergi ceza ihbarnamesi geldi. Ne zaman içinde dava açmam lazım?', "Bir ay içinde aç işte, 28 Nisan'a kadar" dediniz. 28 Nisan'da açtı davayı, süreden reddedildi. Neden? Çünkü süre 30 gün, Mart 31 gün çeker, O an kafanız dalgındı yanlış bilgi verdiniz. Bundan sorumluyuz. Haksız fiil dolayısıyla hakkımızda tazminat davası açılabilir. Toparlıyorum. Dolayısıyla her yerde hemen her gördüğümüz kişiye de hemen görüş bildirmemek gerekiyor. Çünkü aksi takdirde bir tazminat borcuyla karşılaşmamız mümkün.

Tasdik hizmetini bağımsız denetimle ilgili olarak zaten akde aykırılıktan özel borcuna aykırılıktan dolayı sorumluluğumuz söz konusu. Bağımsız denetçi-

liğe geldiğimiz zaman, bağımsız denetçilikte burada kanun bizim sorumlu olduğumuz kişileri genişletiyor. Sadece müşteriye karşı sorumlu değilsiniz, sözleşme yapıp size bedel ödeyen kişiye karşı sorumlu değilsiniz. TTKB 554 diyor ki, şirket, artı pay sahibi, artı şirket alacaklılarına karşı sorumluyuz. Bu üç alanda daha genişletmiş. Amerikan mahkemelerinin kararlarına bakarsanız, sokaktaki potansiyel yatırımcıya karşı dahi sorumluluğumuz söz konusu. Ancak şirket ortakları ve alacaklıları dava açtığı zaman bize, bağımsız denetim sözleşmesine aykırı hareket etmekle eleştirebilirlerken, üçüncü şahıslar sadece haksız fiile yol açtığımız gerekçesiyle bizden tazminat talep edebilirler. Bu davada neler söylenebilir? Çok kısa onlara da değinip bitirmek istiyorum.

Mali tabloların hata veya hileden kaynaklandığını, denetçinin bunu ortaya çıkaramadığını, davacının zarara uğradığını ve bağımsız denetçinin ne derece sorumlu olduğunu söylemekle dava açılması yeterlidir. Peki, davalı neye dayanabilir? Bunları da hemen mahkeme kararlarından çıkarttım. Bir; denetçi; ‘hayır burada benim bir ihmalem ya da kusurum yoktur’ gerekçesine dayanabilir, İki; yanlışlığın önemli derecede olmadığını, artı davacının bunu bilecek ya da bilebilecek durumda bir kişi olduğunu savunabilir, davacının işlemini yaparken bu mali tablolara dayanmadığını, başka gerekçelere dayandığını da ileri sürebilir. Zararın başka bir nedenden kaynaklandığını ileri sürebilir ve zaman aşımı def’ini savunabilir. Son bir iki cümle etmek istediğim husus var. O da vergi hukukundan kaynaklanan bir husus. Biliyorsunuz, süreklilik arz eden sözleşmelerde ücret almadığımız halde KDV yatırmakla Maliye İdaresi tarafından zorunlu tutuluyoruz. Bu yanlış bir uygulamadır. Ücret almadığımız sürece makbuz kesmemize olanak yoktur. Makbuz kesilmediği sürece de KDV olmaz. Nitekim Danıştay’ın daireleri de son bir iki kararlarında bu görüşe tekrar geri döndüler.

Ücretle ilgili tevkifat konusuna gelince. Bildiğim kadarıyla bizim mesleğimizde tevkifat söz konusu değil. Tevkifat yapılmasını önerenler oldu bazı arkadaşlardan. Ama ben tevkifat konusuna karşıyım. Çünkü tevkifat konusunu da biraz onur kırıcı olarak görüyorum. Çünkü nerede KDV tevkifatı getirilebilir? Vergi kayıp ve kaçağın bulunduğu veya bulunma ihtimalinin olduğu yerde. Eğer siz bir serbest muhasebeci mali müşavirin veya bir yeminli mali müşavirin vergi kayıp ve kaçağına yol açabilecek kişi olarak görüyorsanız KDV tevkifatı getirebilirsiniz. Aksi taktirde bu KDV tevkifatının bizim gibi serbest mesleklerde olmaması gerekir. Mesela avukatlarda var. Orada da bir hukuk garabeti olarak işliyor. Örneğin bir halka açık anonim şirkete bir avukat hu-

kuki mütalaa verirse, bunun vergisini kaçırabilir diyor devlet, KDV tevkifatı yaptırıyor. Ama davasına giriyorsa, yok hayır diyor bunun vergisini kaçırılmaz, -aynı adam- ona KDV tevkifatı yaptırmıyor. Orada da bir başka hukuk garantisi sürüyor. Ben sabrınızı fazla zorlamak istemiyorum. Sayın Başkan'dan da ihtar aldım zaten süre yönünden. Sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Saygılarımı sunuyorum.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Ben de tekrar Dr. Bumin Doğrusöz'e teşekkür ediyorum. Sözleşme hukukunun, meslek hukuku açısından değerlendirmelerini yaptılar. Tekrar çok teşekkür ediyorum.

Şimdi yine çok değerli hocamız Prof. Dr. Yeminli Mali Müşavir Cemal Yükselen, "Meslek Mensuplarının Hizmet Kalitesi ve İş Kapasitesinin Değerlendirilmesi" konulu sunumunu yapacak. Buyurun Hocam.

Meslek Mensuplarının Hizmet Kalitesi ve İş Kapasitesinin Değerlendirilmesi

Prof. Dr. Cemal YÜKSELEN

- Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli başkanlarım, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Basın Mensupları, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Aralıksız süren son oturumun son konuşmacısı olarak sabırlarınızı zorlamamaya gayret edeceğim.

Özellikle bu yılın sonuna kadar düzenlemelerini tamamlamak ve karar gereği de 1.1.2016'dan itibaren yürürlüğe girecek olan bu Hizmet ve Kalite Güvence İlke ve Esaslarıyla İlgili Meslek Kararı konusunda bazı noktalara vurgu yapmak istiyorum. Bu karar aslında bize neyi getiriyor? Gerek TÜRHAŞ Başkanım gerek TÜRMOB genel başkanım da vurguladılar. Aslında haksız rekabet boyutu itibariyle olayı gündeme taşıdık ama ben bir başka boyutuyla olaya yaklaşmak istiyorum. Neden hizmet kalitesi? Şimdi ben bu konuda iki farklı tarafın ortaya koyduğu bazı değişimleri sizinle paylaşmak istiyorum.

Değerli dostlar, bir defa müşteri cephesinde önemli değişiklikler var. Tabii biz günlük angaryaların, sürekli değişen düzenlemelerin takipçisi olarak bir taraftan da ücretlerimizin takipçisi olarak yoğun bir gündem içinde yoğrulurken aslında bazı şeylerin farkında değiliz. Bunu çok değişik platformlarda sizlerle beraber bir araya geldiğimizde gözlemliyorum. Müşterinin ihtiyaç ve isteklerinde önemli değişiklikler var. Aslında bizim fark ettiğimiz ama ötediğimiz değişiklikler var. Müşteri artık sadece vergi muhasebesi odaklı bir hizmetle yetinmek istemiyor. Ve ölçeği ne olursa olsun, yaptığımız son birkaç yıldaki araştırmalar bunu da teyit ediyor. Müşteri gerçekten bizim 3568'de yazılı görevlerimiz içindeki işleri hizmetleri istiyor. Diyor ki, benim mali durumumla ilgili çalışmalarım hakkında, elde ettiğin raporları bana anlat. Teşviklerle ilgili neler oluyorsa beni aydınlat. Büyümemle ilgili karlılığımı ilgili uyarıların varsa yap. Bütün bunlar, benim vergimi daha az ödememi sağla talebinin çok

çok üstünde geliyor. Şimdi öbür taraftan beklentilerde önemli bir farklılık var. Beklenti düzeyi artıyor. Ne kadar farkındasınız bilmiyorum ama hizmet verdiğimiz işletmelerin başındaki yöneticilerin yanına dikkat ediniz lütfen ikinci kuşak geldi, geliyor ve ikinci kuşağın beklentileri, sizin bugüne kadar hizmet verdiğiniz babaların yaklaşımlarından çok farklı. Gelen kuşak, şu anda belki babalarının amcalarının yanında ses çıkarmıyorlar ya da kısmen izliyorlar. Ama unutmayın 3-5 yıl sonra bekledikleri hizmeti tam alamayan ikinci kuşak yarın öbür gün babaları gibi değil ama size diyecekler ki, “Sayın mali müşavir sayın büyüğümüz çok teşekkür ederiz, ellerinize, emeğinize sağlık ama buraya kadar. Biz falanca ile çalışacağız. Çünkü bizim beklentilerimiz çok çok farklı. Ve sizi daha fazla bu konularla ilgili yormak istemiyoruz.” Siz de diyeceksiniz ki “Ya şuraya bak, yıllardır emek verdik çaba gösterdik. Babasıyla beraber, aylarca ücretimizi alamadığımız oldu, ama bu nasıl saygısızlık, bu nasıl vefasızlık!” Değil dostlar, değil! Bir kuşak geliyor ve bizim X kuşağı olarak değerlerimizle onların iş yapma biçimleri arasında farklılık var. Lütfen bunu dikkate alalım.

Bir başka nokta, dün konuşmacılar da vurguladılar, bugün sayın başkanlarım da öyle. Kurumsallaşma çalışmaları artık yüzde 98’i, 99’u KOBİ olan işletmelerde karşımıza çıkıyor ve bu bizi doğrudan etkiliyor. Şimdi bu birkaç cümlede belirttiğim müşteri cephesinden sonra perki bizim cephemizde neler var?

Rekabet, var olan bir rekabet var ve rekabet her geçen gün artıyor. Çünkü istatistiklere baktığımız zaman müşteri sayısındaki artış oranıyla meslek mensubu sayısındaki artış oranı arasında inanılmaz bir farklılık var. İş gücü sahibi insanlardaki, vergi mükellefi sayısındaki artış oranına baktığımız zaman meslek mensuplarının artış oranı 4 kat daha fazla. Şimdi dolayısıyla bu gelişmelere baktığımız zaman mecburi meslek kararının aslında neyi ortaya koyduğunu çok net olarak görüyoruz. Şunlar:

Diyor ki mecburi meslek kararı, artık hizmet odaklı bir rekabete geçiş var. Artık hizmeti kaliteli sunma, hizmet kalitesi sunumu var, kurumsallaşma var. Hizmet pazarlama anlayışı var. Neden? Çünkü giderek çeşitlenen muhasebe alanıyla ilgili işlerimize baktığımızda, giderek iş yükümüze baktığımızda artık tek başımıza bu işleri yürütebilecek bir düzeyde değil yaşadıklarımız. Ciddi uzmanlaşma, iş yükü ile beraber karşımıza çıkıyor ama meslek kararı da diyor ki “Evet, artık şimdi hizmet kalitesiyle rekabet etme noktasına geldik.” Bu uygulama bu yılın sonunda devreye giriyor. Şimdi bu ilke ve kararlar neyi

ortaya koyuyor? Birkaç cümleyle her birini sizinle paylaşmak istiyorum. İşyeri ilke ve esaslarına ilişkin düzenlemeler aslında bize diyor ki, çağdaş bir ofis düzeni kuracaksınız. İş kapasitenizi dikkate alarak çalışanlarımızla beraber çağdaş bir ofis düzeni kurmak zorundasınız. Bilgi güvenliğini sağlayacaksınız. Maddi ve maddi olmayan varlıklarınızı düzen içinde ortaya koyacaksınız. Ve bütün her şeyi sağlıklı bir hizmet kalitesi sunmaya yönelik olarak yapacaksınız. Bütün bunları yaparken hedefiniz hizmet kalitesini artırmak. Kapasitenize göre ve kararın öngördüğü hizmet kalitesiyle ilgili esas ve kurallara göre.

Bir sizin gerçekleriniz bir de meslek kararının ortaya koyduğu gerçekler. İşyeri yönetimi ile ilgili hizmet ilke ve esaslarına baktığımız zaman, bu bölüm ne diyor? Bu bölüm aslında kavram olarak bildiğimiz ama uygulamayla neredeyse hiçbir ilişkimizin olmadığı planlama bilincini gündeme getiriyor.

Değerli meslek mensupları, kurumsal yönetim ilkeleri bizim oturup bürolarımızda tek bir meslek mensubu olarak birkaç çalışanımızla da hizmet versek, 5-10 çalışanla, birkaç meslek mensubu olarak da hizmet versek, bize kurumsal yönetim esaslarını önümüze koyuyor. Bu da ciddi anlamda bürolarımızda, meslek şirketlerimizde bir stratejik planın, bir uygulama planının olmasını öngörüyor. Ölçek ne olursa olsun, iş kapasitemiz ne olursa olsun. O kapasiteye uygun çalışma istiyoruz der. Müşteri hizmetleriyle ilgili geri bildirimler, müşteri hizmetleriyle ilgili kayıtlar, müşteri memnuniyetiyle ilgili takip prosedürlerini hükme bağlıyor. Bu anlamda bilgi teknolojilerini hazırlamamızı şart koşuyor. İnsan kaynakları süreciyle ilgili “Çalışmaları yazılı prosedürlerle, talimatlara geçirin bunları uygulayın, uyguladığınızı da görelim, gösterin, odalara da bilgi verin diyor. Odalara da bunları izleyecek ve denetleyeceksiniz” diyor. Yani bir çalışmanı işe alma, oryantasyonu, ayrılması durumunda onun yerine alınacak elemanlarla çalışanların motivasyonu, eğitimiyle ilgili sizin bürodan, o iş kapasitesine göre neler söz konusuysa onları prosedürlerle, talimatlara geçireceksiniz ve bunları da uygulayacaksınız diyor. Hizmet Yönetimi ve Uygulama İlke ve Esaslarına baktığımız zaman da burada da aslında bizim modern pazarlama anlayışı, çağdaş pazarlama anlayışı dediğimiz uygulamaları öngörüyor. Yani bizim yıllarca pazarlama eşittir reklam diye baktığımız -ki bununla ilgili yönetmelik de zaten ortaya koyuyor öyle olmadığını artık- bizden müşterilerle ilgili her türlü ortamda iletişim esaslarını belirlememizi ve bununla ilgili yönetmeliğe uymamızı sağlıyor. Bakın diyor ki; Bir defa risk kontrol planlarınızı hazırlayacaksınız. Kaynak planlamalarınızı hazırlayacaksınız. Müşterilere, teklif ve sözleşme esaslarını belirleyeceksiniz.

Müşteri memnuniyetinizle ilgili geri bildirimler. Kurumsal kimlik ve marka çalışmaları yapabilirsiniz. Bunlarla ilgili esaslar özellikle Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliği'nde var. Ona uyararak hareket edeceksiniz, Yönetmeliğe uygun olmak üzere. Bunlar önemli yükümlülükler. Öte yandan bu çalışmalarla beraber bizim hizmet verdiğimiz müşterilerimizde gördüğümüz o kalite dokümantasyonlar var ya ISO 9001 çerçevesinde. Ona benzer onun çerçevesinde dokümantasyonları istiyor. Prosedürler, talimatları yazacaksınız uygulayacaksınız diyor. Ve bunları da raporlayacaksınız, kalite güvence ilke ve esasları çerçevesinde. Raporlama esaslarında da politikalarınızı, prosedürlerinizi kontrollerinizi yapacaksınız. Yılda en az iki defa odalara bu konuda bilgi vereceksiniz diyor. Ve bununla ilgili olarak odalarla iletişim içinde olmanız gerektiğini hükme bağlıyor.

Değerli dostlar, neden bu kadar madde ile bu kadar sorumluluklar karşımıza çıkıyor? Aslında bizim en büyük sıkıntımız şu. Bizim sunduğumuz hizmet soyut. Dolayısıyla bunun kalitesinin ne kadar doğru, yüksek, anlamlı olduğunu tespit etmek ortaya koymak, somutlaştırmak zor. Ve şöyle bir iş dünyasından, pazarlama literatürüne bağlı olarak şu algının yerleşmesi gerekiyor. Nedir o? Kaliteyi belirleyen, kusura bakmayın ama müşteridir. Hizmet tarafından, hizmet kalitesi siz ne yaparsanız yapın hizmeti nasıl sunarsanız sunun bilin ki müşterinin algıladığı hizmet kalitesi ortada. Çünkü somut bir nesne yok. O yüzden de aslında meslek kararı bunu bize nasıl yapacağımızı ortaya koyuyor. Yani müşterinin algısından, kaliteli hizmetin ne olduğunu, artık ücretle rekabetin olması gereken platforma taşınması gerektiğinin nedenlerini ortaya koyuyor.

Diyor ki, ücretle değil, hizmetle oluşturacaksınız kaliteyi. Ve müşteri öyle algılayacak. Çalışanlarınızla, unutmayın çalışanlarınız da hizmet kalitesinin bir parçasıdır. Ve iş yerinizin atmosferinden, yani bir müşterinizin gelip sizinle, çalışanlarınızla işyerinizde gelip oturduğu o soluduğu havadan sizin yaptığınız markaya kadar her şey sizin sunduğunuz hizmet kalitesinin bir parçasıdır. Yani sadece sizden, demin konuşmaya başlarken saydığım gibi müşteri artık şunları şunları istiyor demenin ötesinde, bakın bunlarla da hizmet kalitesinin oluştuğunu ortaya koyuyoruz. Dolayısıyla aslında şunu çok net söylüyorum. Biz hizmet pazarlamasında, hizmet kalitesi için neler yapılması gerektiğini söylüyorsak inanın meslek kararı onları madde madde karşımıza çıkarıp koymuş. Şimdi bu çerçeve içinde hizmet ve kalite meslek kararına nasıl bakacağız? Bu meslek mensupları için ek bir angarya mı? Ek bir iş yükü mü meslek

mensupları açısından? Neden? Çünkü bir sürü kırtasiye işi çıkacak. Kabul etmek lazım rekabet sorunu var. Müşterinin artan beklentileri var, bir de dönüp odanın bu konuyla ilgili yapacağı izleme ve denetleme çalışmalarıyla ilgili oturup bir de bunlarla ilgili çalışmalara ihtiyacımız var. Ek yatırım ihtiyacımız var. Bakın Mecburi Meslek Kararını okuduğunuzda, işyeriyle ilgili sizin ve çalışanlarınızın motivasyonunu sağlayacak rahat bir ortamda iş yapmanızı sağlayacak her türlü donanım dâhil olmak üzere yazılımla ilgili esasları oluşturmak zorundasınız. Bu kadar net! O halde, peki bunun için sabit yatırım, bütün bunlara bir yük olarak bakabiliriz. Bütün bunları bir angarya olarak görebiliriz. Ama özellikle sizden dileğimiz şu. Gerek TÜRMOB Genel Başkanım, gerekse TÜRHAŞ Başkanım belirttiler. Burada bu kalite kararını bir devrimin bir başka boyutu olarak değerlendirmekte yarar var. Bu bir çağdaş işletme anlayışına bir yönelme, meslek şirketlerinde ya da bürolarımızda. Müşteri tatminini hedefleyebilme ve her şeyden önce o mali tatil dönemlerinde bile çalışmak zorunda olduğumuz dönemleri bir tarafa bırakacak olursak, çağdaş bir yaşamı hakikaten meslek mensupları olarak yükselen bir yaşam kalitesini elde edebilmeye araç olarak görüyorum bu meslek kararını. Yani bu bizim amacımız olmamalı, bu belirttiğim özellikle yaşam kalitesini sağlamada bir araç olarak değerlendirilmesi bu o kadar zor bir iş mi? Ya da bu kadar kolay mı diye sorduğunuzda, ben biraz sancılı bir geçiş olacağını düşünüyorum her şeyden önce. Neden? Meslek mensubu tarafına baktığımız zaman, TÜRMOB'un yol haritası var, yakında bununla ilgili eğitim çalışmaları başlayacak, şu olacak, bu olacak. Bunlarla ilgili IFAC'ın hazırlamış olduğu ve bizim Türkçeleştirdiğimiz elimizde kılavuzlar var, bunlara bakarak tek meslek mensubu olsak da, meslek şirketi olsak da yapacağımız çalışmalarla ilgili referanslar var. Ama değerli dostlar, şunu söyleyeyim, bunların hepsini yapabiliriz. Ama asıl önemli olan ne biliyor musunuz? Zihinsel değişime ihtiyacımız var bir anlayış değişikliğine ihtiyacımız var. Farklı bir perspektifle artık hayattan işimize, müşteriye bakmaya ihtiyacımız var. O yüzden bunun hemen olmayabileceğini düşünüyorum. Biraz zamana ihtiyaç var. Ama bu konuda gereklilikleri iş kapasitesini değerleyerek hazırlamak ama bu günden artık ücretle değil, hizmet kalitesiyle rekabetin gerekliliklerine kendimizi inandırmak ve bu işe de bir araç olarak bakmak lazım.

Öte yandan TÜRMOB ve odalara çok önemli görevler düşüyor. Bu konuyla ilgili ciddi bir yönlendirme ve eğitim çalışmalarına ihtiyacımız var. Eğitimlerin sadece bilgilendirmeyle de değil, naçizane önerim oda yönetimlerine örnek

olan çalışmalara kadar indirecek ve bu konuda oda yönetimlerini bilgilendirecek, yönlendirecek rehberlere ihtiyaç var. Sadece gidip anlatmak yetmiyor. Bizzat bağışlayın beni ama hap vermek gerekecek. Öte yandan odalara çok önemli görevler düşüyor. Her Şeyden önce oda yönetim kurullarının bu konuya inanmaları, bu konuyu sahiplenmeleri ve eğer izleme ve denetimleri gerek kendileri yapacaksa, gerek bu konuda bir takım kurullar oluşturacaklarsa, özellikle ama özellikle bu konuda önderlik yapan kişi ve kurumlardan oluşturmaları nerimdir. Bir meslek mensubunun bu mecburi meslek kararı ile ilgili düzenlemelerini kontrol edecek olan, izleyecek olan yönetim kurulu yesi ya da yönetim kurulunun görevlendirdiği komite yeleri her Şeyden önce bu çalışmaları yapmış düzenli halde bunu uygulamış olmaları gerekir ki meslek mensubundan bu konuda talepte bulunabilsinler. Tabii 1.1.2016'dan itibaren sorumluluklar başlıyor. Ama yine de bu sorumlulukların bir disiplin işlemi açısından değil de ama uzunca bir süre bilgilendirme, eğitme süreci olarak yaklaşıp o Şekilde dönüşümü sağlamakta fayda var. Ama her Şeyden önce bir tek Şeye ihtiyaımız var. O da ne olursa olsun bu işe inanmak. Teşekkür ediyorum. Umarım zamanı aşmadım başkanım.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Yok. Gerçekten konuşmacılarımız zamanı çok iyi kullandılar. Ben hepsine çok teşekkür ediyorum. Bir sarkma ile başlamıştık, 45 dakikaya yakın. Şimdi konuşmacılarımıza soruları olanlar, kendilerini tanıtarak ve kime sorusu olduğunu belirterek 15 dakika gibi, uygunsa, sizlerin zamanını çok almak istemeyiz, öğle vakti dinlenmenizi. Birkaç soru alarak bitirmek isteriz. Eller kalkıyor. Mikrofonlar kimdeyse. Buyurun.

Ahmet ERGEN

Osmaniye SMMM Odası

- Bumin Bey'e bir sorum olacaktı. Serbest meslek erbaplarında gelir vergisi açısından almadığımız ücretin makbuzunu kesmeyin diye ifade kullandınız. Yalnız mesleki karar açısından almadığımız ücret üç ay akabinde hizmet vermeyin diye mesleki kararımız bize çeşitli seminerlerde ifade edildi. Bu konuda disiplin açısından herhangi bir hukuki meslek mensupları açısından hukuki bir yaptırım var mıdır? Teşekkür ederiz.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Soruları bir alalım. Benzer şeyler olabilir. Arkada bir arkadaşımız elini kaldırıyor.

Bestami ŞİNİK

Muğla SMMM Odası

- Ben Sayın Doğrusöz'e sorumu yöneltmek istiyorum. Aynı zamanda Genel Başkanımıza da bu konuda bir çalışma olup olmadığını da öğrenmek istediğimi ayrıca belirteyim. Benim dikkat çekmek istediğim bir husus. 193 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 46. Maddesinin 3'üncü bendinde "Basit usul vergi mükelleflerinin kayıtları, mükelleflerin bağlı buldukları meslek odalarının oluşturdukları bürolarda tutulur" diyor. "Bu bürolarda 13.6.1989 tarihli ve 3568 sayılı kanuna göre yetki almış, yeterli sayıda meslek mensubu çalıştırılması zorunludur" ifadesi var.

2015 sayılı Gelir Vergisi Tebliği'nin 3'e 3 bölümünde, "kayıtların tutulacağı bürolarda yetki almış yeterli sayıda meslek mensubunun çalıştırılması zorunludur" diyor. Bürolarda ücretli meslek mensubu çalıştırılması mümkün olmadığı durumlarda büroya bağlı olmayan meslek mensuplarının gözetiminde yürütüleceği belirtiliyor. 15 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde 3'üncü maddesinde basit usulde vergilendiren mükelleflerin beyannamelerinin elektronik ortamda meslek kuruluşları tarafından verilebilmesine de imkan sağlanıyor. Ben çok basit bir hesaplamayla yola çıkmak istiyorum. Yaklaşık 100 bine yakın meslek mensubu, 20 bin de stajyerimizin olduğu ifade edildi. Sayın Yahya Arıkan'ın Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanan "Basit Usullerin Kaldırılmasına İlişkin" yazısında 700.000 basit usul mükellefi olduğundan bahsediliyor. En basit hesaplamayla yılda esnaf odalarının 120 lira yıllık ücret aldığını hesap ettiğimizde ortaya çıkan rakam ciddi bir rakam. 84 milyon TL. Bunu dolar veya Euro'ya çevirirsek, 3 milyon 54 bin dolar, 2 milyon 847 bin Euro. Sadece yeni mesleğe başlayacak stajyerleri düşünerek hesap yaptığımda, her birine senede 4 bin 200 liralık bir ek kaynak söz konusu. Esnaf odalarının birçoğunun mali müşavir çalıştırmadığını biliyoruz. Ve bu odalarda maalesef oda gelirlerinin belirtildiği bölümde, 5362 Sayılı Esnaf Odaları Kanunu'nun gelirlerinin bahsedildiği maddenin fıkrasında, muhasebe işlerinden elde edi-

len gelir faslının olduğunu görüyoruz. Biz Muğla'da Sayın Oda Başkanımız Mehmet Çomak Bey'in araştırmasıyla esnaf odalarına bir yazı yazdık. Kaç tane serbest meslek erbabı, mali müşavir çalıştırıyorsunuz? Büyük bir tedirginlikle karşılaştık. Ve çalıştırmadıklarını ifade etmek istiyorum. Acaba TÜRMOB'un bu konuda bir çalışması olacak mı? BU gelirler bizim gelirlerimiz ve esnaf odalarını finanse ediyoruz. Teşekkür ediyorum.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Teşekkür ederim. Buyurun

Rıza YÖRÜYEN

Aydın SMMM Odası

- Ben mesleğimiz için çok önemli gördüğüm yazılım hakkında birkaç bir şey söylemek istiyorum. Gerçekten dönüm noktası olduğunu düşünüyorum. Değişen bir şey yok. Bizim meslek yasalarımız sözleşmesiz iş kabulüne izin vermiyor. Asgari ücret tarifesinin altında iş yapılmasına da izin vermiyor. Bugüne kadar böyle geldi. Ancak yeni dönemde teknolojiye ayak uydurarak bu yazılımın bu şekilde gerçekleşmesi nedeniyle TÜRMOB adına, hazırlayan kurullar adına ben teşekkür ediyorum. Şimdi burada şunu gördük yalnız. Biz çalışmalar yaptık, kral çıplakmış. Biz zaten o mecburi meslek kararlarımıza uymuyormuşuz. Sanki bu yazılım, yeni bir olay meydana getirmiş gibi, yeni bir sorumluluk getiriyormuşuz gibi, kamuoyunda veya üyelerimiz arasında farklı yaklaşımlara sebep oldu. Biz sadece olan mevcudu yapmamız gereken sözleşmelerimizi dijital ortamda girilmesini sağladık. Başka hiçbir şey yok. Bunun yaptığımız toplantılarda, TÜRMOB başkanımızın samimi konuşmalarından dolayı söylüyorum. Bizler de ilçelerimizde çalışmalarımızı yaptık. En büyük sıkıntımız şundan kaynaklanıyor diye düşünüyorum. Birincisi ücret tarifemiz bizi gerçekten yansıtmıyor. Bunun değişikliği ile ilgili zamana ihtiyacımız var, değiştireceğiz. Ancak mecburi meslek kararımızda diyor ki, bu sözleşmeleri girmeyenler veya eksik girenler hakkında disiplin işlemleri uygulanır. Girenler konusunda, oranın arttığı söyleniyor. Ama eksik girenlerin denetimleri nasıl yapılacak. Şimdi benim 100 tane mükellefim var. Ben TÜRMOB'un sitesine girdiğim zaman e-birlik'ten girdiğim zaman üç tane

sözleşme yaparsam, ben sözleşmelerimi TÜRMOB'a göndermişim gibi rapor alınıyor diye tahmin ediyorum. Bu eksik bildirimler, eksik bildiren arkadaşlarımızın denetimi, herhalde GİB'de bir çalışma yapılarak çözülecek. Bir diğer sorum da, bu disiplin soruşturmalarının çoğalacağından hepimiz korkuyoruz. Burada yönetici arkadaşlarım var. Seçimli kurullar bu kadar kalabalık olabilecek ilk dönemdeki dosyaları nasıl denetleyecekler? Hangi natürel bir sonuç, değişik bir sonuç alabilecekler? Türkiye'nin tüm illerinde aynı şey uygulanacak mı? Türkiye'deki tüm meslektaşlarda aynı sonuç alınacak mı? Evet, Genel Başkanımız dedi. Biz burada karar alıyoruz mu? Bu sözleşmeleri devam ettirecek miyiz? Ettireceğiz. Ama tüm meslek mensuplarımız içerisinde ben eksiksiz bir şekilde, aynı çizgide aynı denetimin yapılmasını rica ediyorum. Bu konuda belki bağımsız bir denetim yapısından da ben yardım alınabileceğini düşünüyorum. Sadece katkı koymak için söz aldım. Teşekkür ediyorum.

Alper ERDOĞAN

Bodrum SMMM Odası

- Benim sorum Bumin Hocama. İki tane sorum olacak. Bir tanesi, sözleşme düzenlemediğimiz, üçüncü şahıslara verdiğimiz bilgilerin doğruluğuyla ilgili sorumluluğumuza ilişkindi. Burada haksız fiil kapsamına sokulduğunu ifade ettiniz. Haksız fiili kasıt açısından değerlendirirseniz nasıl bir sonuç ortaya çıkar? Çünkü bizim üçüncü şahıslara verdiğimiz bu tür bilgilerde, yanlış bilgi verildiğini varsayalım, bir kasıt olduğunu düşünmüyoruz. Bu sonucu etkiler mi? İkinci sorum da ücret sözleşmelerimizin ücret kısmıyla ilgili. Ücret yönetmeliğimizin 11. Maddesi sözleşmeler belirli bir miktarı, belirli bir meblağı karşılar diye ifade ediliyor. Fakat bazı sözleşmeler görüyoruz burada odaların ya da bakanlığın ücret tarifesine atıfta bulunuyor. Örnek veriyorum, İstanbul Odası'nın 2015 ücret tarifesi, ya da Maliye Bakanlığı tarifesi şeklinde. Bunlar bu durum hem disiplin yönetmeliğimiz açısından hem de Borçlar Kanunu açısından değerlendirdiğimizde aynı sonucu ifade eder mi? Teşekkür ediyorum.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Alper Bey'e teşekkür ediyoruz. Başka soru var mı? Buyurun.

KATILIMCI

- Yeminliyle yapılan sözleşmeyi firma olarak tek tarafı olarak feshedebilir miyiz?

Orhan ERDEM

Moderatör

- Anlaşıldı mı Hocam? Biraz açar mısınız? Bir daha tanıtırsanız kendinizi? Tam anlayamadık.

KATILIMCI

- Firma olarak yeminliyle yapılan sözleşme, tek tarafı olarak feshedilir mi?

Orhan ERDEM

Moderatör

- Teşekkürler. Evet buyurun.

KATILIMCI

- Sayın Başkan. Haksız Rekabetle Mücadele kurumunun bu forumunda sunumlarından dolayı katılımcılara çok teşekkür ediyorum. Gerçekten haksız rekabet, diğer adıyla haksız yarışma öteden beri var olan bir hadise. Gerek Meslek Yasamız, gerek yönetmeliklerimiz, gerek mecburi meslek kararları uygulamada çok haksız rekabet boyutunu kaldıracak düzenlemeler içeriyor. Fakat uygulanıp uygulanmadığı ile ilgili duraksamalar, sürekli olarak bizler de tereddüt yaratıyor. Örneğin mecburi meslek kararı 1996 yılında emanet para almaya yasağı mevcut olmasına rağmen hala uygulanmakta olduğu gerçeğini hepimiz biliyoruz. Gerçekten haksız rekabette genel başkanımızın da ifade ettiği gibi radikal kararlarının alınmasının zaruret hasil olduğu gerçeğini söylüyor. Aynı zamanda ACCA Pazarlama Müdürümüzün de ifade ettiği gibi yasalara uygulanıp uygulanmadığı konusundaki düzenlemelerde bağımsız bir denetim kuruluşu tarafından İngiltere’de uygulandığını ifade ediyor. Haksız rekabet boyutu içerisinde tamamen meslek mensuplarımızdan olmamak kay-

dıyla, gerek meslek mensuplarımızın gerek iş sahiplerinin disipline olması adına böyle düzenlemeler yapılamaz mı?

İkinci bir sorum, gerçekten haksız rekabeti bertaraf edecek o sözleşmeler konusu çok önemli. Ancak sözleşmelere bir türlü anlam veremediğim, ücret sözleşmelerinin ocak ayında yapılacağı yönetmeliğimizde amir hükmü olmasına rağmen ama şubat ayına kadar sarkmış olması bu mecburi meslek kararıyla, öbür tarafta yönetmelikte değişikliğe maruz kalmadan meslek mensuplarımızı sıkıntıya düşürmez mi diye düşünüyorum. Bir de bilindiği üzere haklı nedenle taraflar sözleşmeleri feshedebilir. Ve sözleşme süresi içinde ücretlerin mutlak surette ödenmesi veya iadesi söz konusu. Bu durumda hizmet vermediğimiz iş sahibine yönelik ücretlerimizi, nasıl sözleşme süresine kadar ücret alabiliriz? Bu konu gerçekten benim kafamı çok kurcalıyor. Bir başka düzenleme, sözleşmeleri, son sorum, sözleşmeler müteakip yıllarda borcu olan iş sahiplerinin sözleşmelerinin yenilenmeyeceğini aksine düzenleme disiplin cezasını gerektirdiğini hüküm altına almakta. Bu düzenlemelerde borcu olan iş sahibinin müteakip yılda sözleşmenin yapılıp yapılamayacağı konusunda sorularım olacaktı, teşekkür ederim.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Bakıyorum, üç soru daha var. Onları da alarak bitirelim. Buyurun.

Ahmet ATASOY

Antalya SMMM Odası

- Burada hem meslektaşlarıma hem yöneticilerime bir çağrıda bulunmak istiyorum. Yazılı sözleşmeler öteden beri bizim garantimizdir. Biz bu sözleşmeleri bugüne kadar yapıyorduk, yapmaya da devam edeceğiz. Ancak 1 no.lu mecburi meslek kararını Antalya olarak başardık ve bu süreçte de bu başarıya çağımıza buradan şimdiden söz veriyoruz. Bu konuda odalarımızın mutlaka komisyonlarla bu sözleşmeleri denetlemeleri gerektiğine yürekten katılıyorum ve yapmak zorundayız. Meslek mensupları olarak kazançlarımızı, işimizi, yanımızda yetiştirdiğimiz meslektaşlarımızla paylaşmak zorundayız. Bunun bir adı da kurumsallaşma. Haksız rekabetin önüne geçilmesinin önündeki aygının biri de bu. Diğer yandan TÜRHAŞ Başkanımın da belirttiği gibi mes-

lektaşlarımız bir olup siyasi ayrım yapmadan, bu ülkenin geleceği için eylem kararı almalıyız. Kamu gözetim sürecindeki yaşadığı olumsuzluğu bir daha yaşamamalıyız. Örgütümüzün aldığı kararları uygulamalıyız sahip çıkmalıyız. Bu örgüt bizim. Teşekkür ederim.

Yusuf VARLI

Konya SMMM Odası

- Sayın Doğruöz, yanlış anlamıyorsak eğer, sözleşmelerle alakalı, değişmez nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nın belli standartlar sunduğu ve bununla beraber ekleme ve çıkarma yapılamayacağından bahsetti. Aslında en büyük sorunlardan biri şu, aslında bizler sözleşmeleri yanlış anlıyoruz. Sözleşmeler, yapmış olduğumuz işin niteliğini ve bizim bağlayıcı maddelerimizdir. Yani bir şekil serbestliği vardır. Şimdi olayı çok fazla dağıtmadan, şöyle bir teklif üzerinden gitmiş olsak diyorum. Gerek Orhan Erdem Bey'in de hükümetteki aktif rolünden dolayı. En azından iki tip sözleşmeye düşürülse sözleşmeler. Yani kriterleri belli olan, birinde meslek mensubuyla iş sahibi imzalarırken, sorumluluğun devredilmezliği, sorumluluğun niteliklerinin belli olduğu A Tipi veya B Tipi olarak iki sözleşmeye düşürülse ve bu imzalanırken de Maliye Bakanlığı tarafından bu bilgiye sahip olunsa da, insanların sorumluluk nitelikleri belli olsa, böyle bir çalışma yapılabilir mi? Ve bu çalışmayla alakalı bir sonuç alınabilir mi? Bununla alakalı sorum vardı. Teşekkür ediyorum.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Yusuf Bey'e ben de teşekkür ediyorum. Buyurun. Mikrofon kimde?

İkrabin AYTEKİN

Adıyaman SMMM Odası

- Merhaba. Önce konuşmacı arkadaşlarımı selamlıyorum. Sayın Cemal Hocama da saygılarımı iletiyorum. Yayınlanan ücret tarifesinde bağımlı çalışan arkadaşların ücretiyle ilgili halen bir şey yayınlanmadı. Önümüzdeki sene yayınlanacak mı, diye sormak istiyorum. Bir ikincisi asgari ücretin üzerinde ücret aldığımız bir mükellefi, asgari ücret düzeyinde bir ücret alarak kendi

bürosuna geçiren bir meslek mensubuna bir müeyyide uygulanacak mı bunu merak ediyorum. Teşekkür ederim.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Teşekkür ederim. Mikrofon, evet sizde.

Aydın ÇOBAN

Kırklareli SMMM Odası

- Üstatlarıma sunumlarından dolayı teşekkürü borç bilmekteyim. Benim sorum Üstat Sayın Bumin Doğruöz beyefendiyedir. Üstadım sunumunun bir bölümünde, kısmi bir incelemeden olsa gerek ki amortismanlardan örnek verdiniz. Bu amortismanların dönemi geçtikten sonra bir başka inceleme kurulu tarafından incelemeyeceğini ve bunun karşısında bir Danıştay kararı olduğunu vurgulamaktasınız. Buna dayalı benim sorum şu. Kısmi incelemenin dışındaki, tam incelemeye tabi tutulmuş olan bir işletme, tam incelemenin 12 aylık süresi bitmiş ilgili inceleme elemanı, bu süreyi yetersiz görmüş ek süreler talep etmiş ve incelemelerini rapora bağladıktan sonra sonuçlandırılmıştır. Zaman aşımı geçmediği halde, tabii çeşitli konular karşılığında, incelemeye, bu defter konabilir ancak o incelemede bir başka üstat, farklı konudan rapor yazarsa, tam incelemeye karşı Danıştay raporunun işlerliği ne olacaktır? Teşekkür ederim.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Müsaade ederseniz, burada on soru sordu 20 dakikadır. Konuşmacılar da cevap verecek. Sizin de öğle aranız, yemek vaktiniz. Bir kişi ısrarla sormak istiyor.

KATILIMCI

- Hocam ben son soruyu sorabilir miyim?

Orhan ERDEM

Moderatör

- Şimdi üç kişi oldu birden. Salona soralım.

Selahattin HAMURCU

Hatay SMMM Odası

- Mikrofonu ben aldım. İzninizle soru soracağım. Demokratik hakkımı kullanıyorum. Öncelikle hepinize teşekkür ediyorum. Ben bir konuya dikkat çekmek istiyorum. Haksız rekabet konusunda özellikle büro standartları konusunda bir çalışma var mı? Hangi durumdayız ve kısacası bu konuya dikkat çekmek istedim. Bu konuda gerek konuşmacılar ya da diğerleri bu konuda ne söyler merak ediyorum. Teşekkür ediyorum.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Teşekkür ediyorum. Ben Bumin Hocama cevap hakkı verirken lütfen yazılı olarak siz de verin. Bu arada hocama iletelim. Çünkü çok zaman ilerliyor. Arkadaşlar da ayrılmaya başladı. Lütfen yazılı olarak verin. Bumin Hocam buyurun.

Prof. Dr. Bumin DOĞRUSÖZ

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

- Teşekkür ederim. Osman Bey'in sorusuyla başlayayım. Serbest meslek alamadığımız ücrete makbuz kesme kesmeme meselesini ben konuşmamda tamamen Vergi Hukuku açısından değerlendirdim. Disiplin Hukuku açısından değerlendirmedim. Disiplin Hukuku farklı bir konu. Yani ben makbuzun kesilip kesilemeyeceğini, KDV doğup doğmayacağı meselesini sadece Vergi Hukuku açısından söyledim. Ama bu Vergi Hukuku'na ilişkin açıklamalar disiplin hukukunu tabii ki ilgilendirmez. Muğla Odası'ndan bir arkadaşımız özellikle baskı usulüyle ilgili bir soru sordu. İsmi not edemedim, özür dilerim.

3568 sayılı Kanun'a göre yetkilendirilmiş meslek mensubu çalıştırılmayan esnaf ve sanat odalarının varlığından söz ettiler. Bu odalarla ilgili Maliye Bakanlığına bildirimde de bulunabilirsiniz. Bir takım yaptırımları da çalıştırtabilirsiniz. Hatta bu yaptırımlar belki Savcılıkta suç duyurusunda bulunmaya kadar gidebilir. Örneğin, avukatlarla ilgili Avukatlık Kanunu'nda hüküm var. Sermayesi bilmem şu kadar lirayı geçen şirketler avukat istihdam etmek zorunda. Örneğin Baro şu anda soruşturma yapıyor ve bu şekilde avukat istihdam etmeyen şirketleri saptadığında doğrudan doğruya savcılığa suç duyurusunda bulunuyor. Aynı benzer mekanizmalarla esnaf ve sanatkâr odalarını da zorlayabiliriz diye düşünüyorum.

Alper Bey'in bir sorusu vardı. Sözleşme düzenlemediğimiz bir kişiye verdiğimiz bilgi eğer kasten yanlış değilse sorumlu olabilir miyiz, diye. Yine sorumlu oluruz. Ama bu bizim tazminat yükümüzü hafifletir. Başkasına verdiğimiz zarar verdiğimiz zarar verici ya da yanlış bilginin, -yani tanımadığımız kişiye, sözleşmemiz olmadığı kişiye verdiğimiz bilginin- yanlış olması veya ihmale dayanması ayrı bir konudur. O tazminatın miktarı ile ilgili bir konudur. Ama kastın olmaması, sorumluluğu ortadan kaldırmaz. Yani yolda giderken bir adama rastlıyorsunuz. Adam doktor, biliyorsunuz doktor olduğunu. Hatta o alanın en iyilerinden bir tanesi. Başım ağrıyor diyorsunuz, size ishal ilacı veriyor. Bu sorumlu olmayacak mı? Bu da aynı şey. Yani biz bir meslek mensubu olmamızdan dolayı adam bize güvenerek dava açma süresini soruyorsa, biz de ona yanlış bilgi veriyorsak elbette ki bunun sorumluluğu Borçlar Hukuku'nda karşılığını bulacaktır diye düşünüyorum.

Yine bir sorusu daha vardı Alper Bey'in. Dedi ki, sözleşmelerde ücreti illa rakam olarak yazmak zorunda mıyım? Yoksa tarifeye atıf yaparak da belirlenebilir miyim, dedi. Bence belirlenebilir. Önemli olan sözleşmenin belirlenebilir bir nitelikte olmasıdır. Çünkü sözleşmenin karşı tarafını oluşturan kişinin edimin belirlenebilir olması Borçlar Hukuku açısından da yeterlidir, meslek açısından da öyle olması lazım. Yani bu yıl 2015 yılında TÜRMOB'un veya İstanbul Odası'nın belirlemiş olduğu asgari ücret tarifesinde yazılı ücret ödenecektir diye madde koyarsanız bu da ücretin zaten belirli olarak saptandığını gösterir. Ve bu maddeleri icraya giderseniz, adam parayı ödemediğinde, yine orada belirlenmiş bir ücret vardır. Ve o ücrete itibar edilir.

Ali Bey, İskenderun Odasından bir soru sordu. Dedi ki firma yeminli mali müşavirle olan sözleşmesini feshedebilir mi? Edebilir. Nitekim bu konuda tasdik

sözleşmesinin pardon tasdik usul ve esaslarına ilişkin yönetmeliğin 10'uncu maddesinde hüküm var. Tasdik sözleşmesi yazılı gerekçe göstermek şartıyla taraflarca her zaman feshedilebilir diyor. Ancak kurumlar veya gelirle ilgili olarak diyor ki, sürekli denetimler ve yıllık beyannamelerin ve buna ekli mali tabloların beyan edici, önceki üç ay içinde tasdik sözleşmeleri feshedilemez diyor. Dolayısıyla beyan edileceği aydan önceki üç ay dediğine göre, beyannameyi de nisanda verdiğimizize göre Mart geriye doğru gidiyorum, şubat, ocak. Yani yıl bittikten sonra o üç aylık dönem içerisinde geçmiş dönemle ilgili fesih yapamazsınız. Ama bunun dışında feshedebileceği zaten tasdik usulle ilgili sözleşmede de yazıyor.

Bana gelen bir başka soru, Yusuf Bey'in bir sorusu vardı. Sözleşme iki tipli olabilir mi? A Tipi, B Tipi dedi. Orada sorumluluklarımız belirlensin dedi. Hatta Maliye Bakanlığı da bunları belirlesin, izlesin dedi. Niye bunu buna ihtiyaç duyduğumuzu anlayamadım. Niye illa belirli kayıtlar içerisine kendinizi kısıtlıyorsunuz ve Borçlar Hukuku'nun sözleşme serbestliği hükümlerinden yararlanmıyorsunuz? Niye o haktan kendimizi mahrum edeceğiz? Çünkü ben sözleşme serbestisi hükümlerinden yararlanmak suretiyle o sözleşmeye pekala dilediğim şekilde beni koruyacak hükümleri geçirebilirim. Öte yandan Maliye Bakanlığı'nın da bu konuda söz sahibi olabileceğini düşünmüyorum, düşünemiyorum. Bu meslek odalarının görev alanı kapsamındaki bir şeydir.

Adıyaman Odası'ndan İbrahim Bey, asgari ücretin üzerinde ücret alan kişiye disiplin cezası verilebilir mi dedi, hayır. Bravo denir sadece. Yani asgari ücretin üzerinde bir ücret kararlaştırıp...

KATILIMCI

- Asgari ücretin altında...

Prof. Dr. Bumin DOĞRUSÖZ **Serbest Muhasebeci Mali Müşavir**

- Asgari ücretin dışında ücret alıp, sözleşmeye asgari ücret yazıyorsunuz ve o şekilde belirliyorsunuz. Yani bunun disiplin yönünden bir şey olacağını zannetmiyorum. Ama Vergi Hukuku yönünden yakalanırsanız, kayıt dışı ekonomi, kayıt dışı gelirdir. Bir de o sözleşme vergi usul kanununun 359. Maddesini yanıltıcı belge niteliğini taşıyor, orada da o riskiniz var demektir.

Bunun dışında yine ismini not edemediğim üstadım dedi ki tam incelemeye tabi tutulmuş bir incelemede tekrar inceleme yapılabilir mi, dedi. Benim kişisel kanaatime göre, eğer tam inceleme yapılmışsa, tekrar onun incelenmemesi gerekir diye düşünüyorum. Aksi takdirde bunun sonu yok. Benim yanıtlarını bildiğim sorular bunlardı. Teşekkür ederim.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Bu arada Nail Bey'e de bir soru vardı ama mikrofonu alabilmek için göremedim. Buyurun. Önce Nail Bey, bir soru kaldı herhalde onu ısrarla. Bir dakikanızı rica edeceğim. Buyurun.

Süleyman VİCİR

Ordu SMMM Odası

- Türkiye'de haksız rekabet kongresi yapıyoruz. Şimdiye kadar hepsine de katıldım. Çok güzel bir şey! Sayın Başkanımıza bu konuda tebrik ederim. Ama haksız rekabeti biz kendimiz TÜRMOB olarak yaratıyoruz. Şimdi ben biraz önce arkadaşlar söyledi, ben asgari ücretin üstünde üç katı, dört katı fazladan alıyorum. Ve bunun makbuzunu kesiyorum gönderiyorum. Ama şimdi yönetim kurulunda olan arkadaşlarımız ve TÜRMOB yönetim kurulunda olan arkadaşlarımız bu rakamları görmeyecekler mi? Görecekler. Ne yapacaklar? Bilgiler transfer olmaya başlayacak. Burada ne yapıyor TÜRMOB? Haksız rekabeti kendisi yaratıyor. Yeminliler bize karşı inceleme yolluyorlar. Ben inan ki yeminlilerin hepsinden 100 lira aylık parasını alıyorum. Hiç alan arkadaşlarım var mı? Sorabilir misiniz? Biz yeminlilerin uşağı değiliz. Hepsinden alıyorum. Adam mükellefe gidiyor, mükellefe şikâyet ediyor. Gerekirse, alınması icap ediliyorsa anlıyorum diyor. Şimdi bunları ben alıyorum. Ben makbuzunu da kesiyorum. Gönderiyorum. Şimdi bir de Gelir İdaresi Başkanımız burada mı? Sayın Bakan Yardımcım burada ama... Sayın Bakanım sen iyi dikkat et. Şimdi Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız ne diyor? Haşhaşi diyor. Acaba vergi dairelerinde haşhaşiler var mı yok mu hiç soruyor musunuz? Ben haşhaşi isem iademi yapıyor, veriyor. Ben Atatürkçüyüm, dinimi biliyorum. Atatürk'ü çok seviyorum. Ama sen Haşhaşi olmadığın için iadeyi alamıyorum. Ne diyor en sonunda. İşçi çıkar diyor bana. Kim diyor bunu? Memur diyor. Vergi Da-

iresi müdürü demiyor. Şef de demiyor. Memur diyor. Bizim Mali Müşavirler olarak defterimizi kimin incelemesi lazım? Memurun incelemesi lazım. Bu konularda çok şikâyetçiyim.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Çok net anlaşıldı. Teşekkür ederiz.

KATILIMCI

- Haşhaşi bizim dibimizde!

Orhan ERDEM

Moderatör

- Ben de iletceğim. Teşekkür ederim. Tabii yine Genel Başkanımızı da ilgilendiren sorular var. Kendisinden bir değerlendirme alıp kapatacağız. Sabrınız için teşekkür ederim.

Nail SANLI

TÜRMOB Genel Başkanı

- Teşekkür ederim Sayın Başkan. Her şeyden önce Yasamızın kendisi de haksız rekabeti önleyen bir unsur. 13 Haziran 1989'da yayımlanan Meslek Yasamızda Asgari Ücret düzenlemesi var. Asgari ücret tarifesi, haksız rekabeti önlemek için yapılmış bir düzenlemedir. Değerli Meslektaşlarımla beni bu konuda can kulağıyla dinlemelerini istirham ediyorum. Henüz birinci aşama bu. Biz yapmış olduğumuz çalışmada, asgari ücretin altına düşülmemesi kontrolü ve raporlaması ile ilgili ilgileniyoruz. Tavan ücreti diye bir ücretimiz yok. Bu serbest piyasa koşulları içerisinde ve kaldı ki bizde serbest piyasa koşulları, artık kaliteli hizmetle eşdeğer bir duruma gelmiştir günümüzde. Bu üst rakam, kişiden kişiye değişir, asgari ücretin altına düşmediği müddetçe orada bir serbestlik var zaten. Problemimiz asgari ücret ve altı. Asgari ücreti ne kadar uygulayabiliyoruz? Şimdi bazı sorular geliyor. Mesela program neden asgari ücretin altında sözleşme yapmaya müsaade ediyor? Biz buna bir engel

koyabilirdik. Asgari ücretin altında sözleşme düzenlemesine engel koyabilirdik. Ancak Anayasa'daki sözleşme düzenleme hürriyetine engel bir durumdur. Bu yüzden biz gerekirse asgari ücretin altında sözleşme düzenlenebilir ama kırmızı yazıyla ikaz eden bir uyarı koymuşuz. Dikkat, asgari ücretin altında sözleşme düzenliyorsunuz. Bunun için gerekçeniz nedir? Kontrolümüzü neye göre yapacağız? İlk etapta asgari ücretin altında sözleşme düzenlenmiş mi? Niçin düzenlenmiş? Kontroller onların üzerinden gidecek. Birinci konu.

İkincisi, komisyonu teklif edenler var. Bağımsız kurullar teklif edenler var. Söz alan bir iki arkadaşımız, ya salonda değildiler beni dinlemediler. Veya ben çok iyi izah edememişim konuyu demek ki kürsüden. Tekrar etme ihtiyacı duydum. Biz diyoruz ki 1.1.2015'ten itibaren haksız rekabet programını zorunlu olarak kullanılmasına yönelik, düzenleme yapan meslek kararımız, devreye girdi. Hedefimiz can yakmak, insanları cezalandırmak değil. 28 Şubat'a kadar sözleşme düzenleme süresi vardı. Yıllardan beri gelen alışkanlıkların ne olduğunu bildiğimiz için bu seneyi de bir geçiş süresi, bir alışkanlık süresi olarak algıladığımız için bunu sizlerden talepler gelmeden, TÜRMOB yönetimi olarak biz 30 Nisan'a kadar uzattık. Sözleşme yapma alışkanlığını oturtabilmek için. Aslında 31 Ocak'a kadar yapılması gereken sözleşmeler dönün bakın elektronik ortamda, yeminli mali müşavirler tarafından yapılan sözleşmelerin Gelir İdaresi Başkanlığı'nın sistemine girilen sözleşmeler dahil, 31 Ocak'a kadar yapılabilir ama sözleşmelerin sisteme girilme tarihi 28 Şubat'tır. Yeminli Mali Müşavir olarak konuşuyorum burada. Yani bu tarihler afaki değil. Mevcut uygulamalara göre konuldu. TÜRMOB Yönetim Kurulunun, Genel Kurul kararlarının uygulanması birinci görevdir. Genel Kuruldan geçmiş bir mesleki karar var. Resmî Gazete 'de yayınlanmış. Bunu uygulamakla ve takip etmekle mükellefiz. 30 Nisan'a kadar uzattığımız sürenin şu anda 30 Haziran'a kadar uzatılmasıyla ilgili kısmi talepler var. Biz diyoruz ki bunu 30 Haziran'a kadar uzatırsak, sistemi kendiliğimize ilk yıldan dejenere ederiz. Ama bunun yerine kürsüden şunu söyledim. 30 Nisan sözleşmelerini bir raporunu çıkaracağız. Sözleşme envanterimizi göreceğiz. Kaç sözleşme düzenlendiği, kaç üyemizin sözleşme düzenlemediğini göreceğiz. Birinci görevimiz hemen onları cezalandırmak yerine ve süreyi uzatmak yerine, bir yazıyla uyaracağız dedim. 15 gün içerisinde sözleşmelerinizi düzenleyin ve sisteme girin diye. Bunu da yapacağız. Ama bundan sonra dedim, bunlara da uymayanlara gerekli eğitim çalışmalarını, bölge çalışmalarımızı da yapacağız. Ama bunlara uymayanlara, bu konuyu ihlal eden meslek kararımızı hiçe sayan, genel kurul kararlarını

uygulamak istemeyen, haksız rekabeti körükleyen ve devam etmesini isteyen üyelere de kimse kusura bakmasın derim, ona da tahammülümüz olmayacak, tahammülümüz yok dedim. Bunlara da gerekli yaptırımları kullanacağız. Nedir? Kim yapacak bunu? Bütün Odalarımızda Haksız Rekabet Kurulları var. Öncelikle önümüze koyduğumuz raporlar, haksız rekabet kurulları tarafından Odalarda değerlendirilecek. Bunlardan disiplin kuruluna gitmesi gerekenlere, haksız rekabet kurulları karar verecek ve disiplin kovuşturmaları başlatılacak. Ve mutlaka bu sistemin ıslah edilebilmesi için, ortadan kaldırılabilmesi için bir takip ve kontrol sisteminin şart olduğunu söyledim. Bu takip ve kontrol sistemini de işte bu e-Birlik projesi içerisinde haksız rekabet modülü gerçekleştirecek. Bunları anlattım, bir iki örnek verdim. Asgari ücretin bile yüksek olduğundan yakınan arkadaşlar var dedim. Demek ki bugüne kadar asgari ücret bile uygulamamışlar. Ve sizden izin alarak biraz rahat konuşabilir miyim? Biraz bunları özgür konuşabilir miyim diye de size sordum öyle açıkladım. İkinci konu bu.

Şimdi bizim sözleşmelerimizde, üçüncü bir konu, Bumin Hocam da bunu mutlaka biliyor. Bizim öteden beri Odalarımıza uygulanan farklı farklı sözleşmelerin süzgeçten geçirilmiş, TÜRMOB'un Hukuk İşleri Müdürlüğüne hazırlanmış bir sözleşmedir. Yüzde 100 rantabl, yüzde 100 her şeyi çözen bir sözleşme olduğu iddiasında değilim, süreç içerisinde revize edilebilir, değişiklikler yapılabilir. Sizlerden ve odalardan gelecek olan talepler üzerine ek maddeler konabilir. Ama bu, bugüne kadar yapılmış olan uygulamaların süzgeçten geçirilmiş şeklidir. Aynı zamanda bu sözleşmelerde özel hükümler mevcuttur. Özel hükümleri, meslek mensubu dilediği gibi değiştirebilir veya yeni bir hüküm ekleyebilir. Program buna müsaade ediyor.

Bir başka konu tarife tektir değerli arkadaşlar. Esası da şudur; Ekim ayının sonuna kadar Odalarca hazırlanan tarifeler TÜRMOB'a gönderilir. TÜRMOB bunları inceler ve hazırlayacağı tarifeyi Kasım ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı'na gönderir, Aralık ayı sonuna kadar da Maliye Bakanlığı bunu Resmi Gazete 'de yayımlar. Teferruatları var ama özetini söylüyorum size. Şimdi zaman zaman İstanbul Odası'nın tarifesi, İzmir Odası'nın ya da Muğla Odası'nın tarifesi diye söylenen şeyler, odalarımız tarafından TÜRMOB'a önerilen tarifelerdir. Üyelerini bilgilendirme amacıyla yapılmış önerilen tarifelerdir. Oysa Resmi Gazete 'de yayımlanan tarife tektir ve TÜRMOB tarafından teklif edilen ve yayınlanan bir tarifedir. Ancak mevcut tarifede 5 ayrı bölge var. Türkiye 5 bölgeden, kalkınmada öncelikli bölgeler, birinci derece büyük bölgeler...

İstanbul ve benzeri büyük illerde 5 milyon üzeri nüfusa sahip illerde, mevcut tarife diyor yüzde 35 fazlasıyla uygulanır. Bu tarifenin dip notudur. İstanbul Odası'nda uygulanan tarife onun için farklı çıkıyor. Başka bir tarife değildir o. Yani kürsüde de bunu anlattım. Tarifenin dipnotlarından meslek mensuplarımız biraz da üzgünüm bu konuda, demek ki çok iyi incelememişler, tarifenin dipnotlarını. Şu anda programımız devreye soktuğu için herkes fark etti dipnotların ne olduğunu. Bunu anlatmaya çalıştım. Biraz vakit de alıyorum ama bunlar çok önemli bilgiler. Özür diliyorum.

Bir başka konu basit usulle ilgili geldi. O bir soruydu. Bu konuda çalışma var mı? Bakın bütün raporlarımızda, bütün konuşmalarımızda ve bütün çalışmalarımızda basit usulün kaldırılması gereken dünyada örneği olmayan bir usuldür diyoruz. Biz bir kere basit usulü kökten reddediyoruz ve kaldırılması gereken bir konu. Dün oturumda çok enteresan bir hadise oldu, hepinizin dikkatinizi çekmiştir. Hocalardan bir tanesi işletme esası defterini tarif ederken “bilmiyorum yabancı konuklarımız var dedi, tercüman bunu nasıl tercüme edecek, çünkü İngilizce’ de bunun karşılığı yok” dedi. “İşletme esası özeti yok” dedi. “İşletme esası diye terminolojide böyle bir ifade yok ben bulamadım” dedi. Yabancılara nasıl tercüme edilecek diye bir ifade kullandı. Biz onun da haricinde bir basit usul yaratmış bir ülkeyiz. Burada nokta koymak istiyorum. Bu siyasi bir tercih. Burada nokta koymak istiyorum. Basit usulü onun için biz kökten reddediyoruz. İşletme esası kaldırılmalı, tüm firmalar bilanço esasına tabi olmalı diyoruz. TÜRMÖB’un vizyonu bu bir kere her şeyden önce. Geriye kalan kısmı, ben de bir kurumun başkanayım. Basit usul açısından, savunma anlamında değil, esnaf odaları üyelerine bir hizmet olsun diye bir şey yapmak isteyecekler. Bu usul olduğu müddetçe, basit usul Türkiye’de var olduğu müddetçe, esnaf odaları da üyelerine karşı bir şey yapmak isteyecek. Ama basit usul doğru değil. Bunu da açıkladıktan sonra bizim süreç içerisinde konuya sahip çıkan arkadaşlarımızın çoğunlukta olduğunu görüyorum. Bu çok büyük memnuniyet verici bir konudur. Ben sordum. Haksız rekabet bir sorun mudur ve bunu çözmek istiyor muyuz? Bu radikal tedbirlerle artık çözülecek. Bizim için yönetmeliği çıkarmak, meslek kararlarını almak, dünya uygulamalarını büro standartları diye soranlara söylüyorum, kılavuzu 840 sayfalık kılavuzu tercüme edip önünüze koymak ve bunlarla ilgili Türkiye genelinde farkındalık eğitimlerini yapmak ve programı hayata geçirmek TÜRMÖB’un görevi. Bundan sonraki görev sizde, sizin çalışmalarınız bizi yönlendirecek. Ve son sözüm, bu kontrolleri tabii ki yapacağız. Bunun için yaptık bunları. İlk

etapta can yakmak değil derken zannediyorlar bunu belki gevşek bırakacağız. Hayır. Uyarılarımızı yaptıktan sonra bu kontrolleri yapacağız ve gerekli her türlü mücadeleyi bu noktada göstereceğiz. Gerekirse istemeyerek de olsa can da yakmaya başlayacağız. Temennimiz bu değil. Umarım bütün meslektaşlarım, bütün üyelerimiz, TÜRMOB'un 25 yıllık süreci içerisinde kanayan yarası olan birinci derecedeki bu haksız rekabet sorununu çözmek için çaba sarf etsin, destek versin. Buna sahip çıksın. Tek bir şey var. Sözleşmelerin düzenlenmesi ve TÜRMOB'un bunu takip etmesine olanak sağlaması. Bu kadar. Teşekkür ederim.

Orhan ERDEM

Moderatör

- Teşekkürler. Sayın Başkanımıza teşekkür ediyorum. Kanalize olup birçok not aldıydı ama siz konuşurken cevaplandı dedi, o söz almıyor. Bumin Hocam konuştu. Herhalde Cemal Hoca'mın ilavesi yok. Ben gerçekten sabrınıza teşekkür ediyorum. Yüzde 80 dolu sorulara kadar geldi sonradan boşalmalar oldu. Bir mensubunuz olarak başkanına teşekkür ediyorum. Bu vesileyle aramızda olduk. Çağrılmasak da olacağız. Sorular geldi. Bize düşen kısmı her zaman bulunduğumuz platformlarda sürdüreceğiz. Ben 14 yıldır milletvekilliği, bakan yardımcılığı görevi yapıyorum. Serbest muhasebe mali müşavirliğin zaten çok içinde değilim. Ama başkanım biliyor, arkadaşlarım biliyor. Bize düşen görevlerde hem mecliste hem diğer yerlerde aranızda olacağız. Gerekli çalışmaları yapacağız. Ben tekrar başkanına tüm heyete böyle bir formu düzenledikleri için teşekkür ediyorum. Ayrıca konuşmacılar ve şahsım adına hepinize saygılar sunuyorum.

PANEL

*MUHASEBE HİZMET KALİTESİ
VE REKABET*

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

Eskişehir SMMM Odası Başkanı

- Sayın Genel Başkanım, TÜRHAĞ'ın Genel Başkanı, Sevgili Meslektaşlarım, öncelikle son Oturumu izlemek için bu saatlere kadar kaldığınız için hepinize şahsım ve paneldeki arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum.

Ben bir teşekkürü de özellikle Konyalı meslektaşlarıma yapmak istiyorum. Daha forum başlamadan önceki süreçlerde bizleri arayarak gerekli hassasiyeti ve yakınlığı gösterdikleri için hepsine buradan teşekkür etmek istiyorum, güzel ev sahipliğinden dolayı.

Bu tip forumlarda ve panellerde aslında en zoru sona kalmaktır çünkü izleyicilerin sabrını filanda böyle daha fazla zorlandığı sürelerdir bunlar ama şunu söyleyebilirim ki iki gündür pür dikkat buradaki arkadaşlarla da takip ediyoruz oldukça verimli bir Forum olduğunu söyleyebiliriz. İlerideki süreçlerde zaten TÜRMOB Yönetimi de bizimle bunları bir kitapçık halinde paylaşacak orada da daha bir akılselim oturup inceleyip değerlendirme fırsatımızın olacağını göreceğiz.

Bugünkü Panelimizin konusu da “Muhasebe Hizmet Kalitesi ve Rekabet.” Aslında bu konuda söyleyecek şeyler çok, ama bir panel yöneticisi olarak benden ziyade, esnafın ve tüccarın temsilcisi olan Ticaret Odası Başkanımız bugün burada, Konya Ticaret Odası Başkanımız, O'nun söylediklerini pür dikkat dinleyeceğiz, bizden beklentileri nedir bu konuyla ilgili. Daha sonra Yücel Bey'e söz vereceğiz. Yücel Bey'in meslek camiası olarak, meslek mensuplarının bu konuyla ilgili yapması gerekenler, yaptıkları ve ne yapmamız gerektiği konusunda mesajları olacak muhakkak, onları hep birlikte dinleyeceğiz. Bir taraftan da akademi dünyasının bu sürece bakışı acaba nasıldır? Bununla ilgili de Cemal Hocamın görüş ve önerilerini dinleyip değerlendireceğiz. Arkasına da binaen diğer oturumlarda olduğu gibi bir soru ve cevap şeklinde panelimizi tamamlamak istiyoruz.

Ben tekrar hepinize bizi sabırla izleyeceğiniz dolayı teŖekkür ediyorum ve sözü Cemal Hocama veriyorum.

Akademik Bakış Açısıyla

Prof. Dr. Cemal İBİŞ

- Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Genel Başkanım, TÜRHAĞ'ın Çok Değerli Başkanı, TÜRMOB'un çok Kıymetli Kurul Üyeleri, Odalarımızın Başkanları, Çok Kıymetli Meslektaşlar, ben de şahsım, üniversitem ve üyesi olduğum Uluslararası Muhasebeciler Federasyonunun Küçük-Orta Büyüklükteki Muhasebeciler Komitesi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, konuşmamı hem akademik bakış açımı yansıtarak yapmak istiyorum hem de burada Türkiye'yi konuşuyoruz, uluslararası üyesi olarak çalıştığım TÜRMOB'u temsilen bulunduğum, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun Küçük-Orta Büyüklükteki Muhasebeciler Komitesi bu konuya nasıl bakıyor, biz neler yapıyoruz haksız rekabetin önlenmesi için, kalitenin artırılması için bizim çabalarımız ne bunları yansıtmaya çalışacağım. Ve tabii bazı şeyler size tekrar gibi gelecek ama unutmayın, benim burada size vereceğim bilgiler bir noktada uluslararası bakış açısı olacak. Onu da özellikle belirtmek istiyorum.

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu, herhalde herkesin malumu onun için tekrar etmeyeceğim, sadece şunu söyleyeyim; dünyada 2.500.000 muhasebeciği temsil eden bir Federasyon, bunun içinde Türkiye de var, bizde oradayız, onun bir üyesiyiz. Onun bir komitesinde 2009 yılında Sayın Önceki Genel Başkanımız Masum Türker'in Danışmanı olarak çalışmaya başladım, Sayın Türker Yönetim Kuruluna seçilince ben bu Komitede seçilmiş üye olarak çalışıyorum. Sayın Akdemir Teknik Danışmanlığı yapıyor, ikimiz birlikte Türkiye'yi orada temsil ediyoruz.

Tabii, Sayın ACCA'den Andrew Steele, sunumunda şunu vurguladı; dedi ki, global olarak işletmelerin %95'i KOBİ'dir, Türkiye'de biz bunu %99.7 gibi oranlarla veriyoruz ama global olarak %95, bir vurgusu oldu. Bunun özellikle altını çiziyorum bu önemli çünkü bizim Komite olarak odaklandığımız nokta

bu, KOBİ'ler ve bunlara hizmet sunan siz meslek mensupları küçük-orta büyüklükteki muhasebeciler.

KOBİ'ler çoğu gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler için bilindiği gibi kritik bir öneme sahip. Kendi içlerinde değişik büyüklüklere, yaşlara, sektörlere ve büyüme potansiyeline sahip heterojen gruplardır KOBİ'ler ve aynı zamanda farklı kapasite ve motivasyonları olan sahip, yönetici, iki fonksiyonu bir arada taşıyan kişiler tarafından yönetilirler KOBİ'ler. Bu özellikler dışında almak isteyecekleri hizmetlerin çeşitleri dolayısıyla kaçınılmaz olarak onların özelliklerinden etkilenmekte. KOBİ'lerin muhasebe, yasal denetim ve vergilendirme konularında muhasebe uzmanlarının hizmetlerinden faydalanmaları genel olarak kabul edilmiş bir konudur. Bunlar KOBİ'ler küçük-orta büyüklükteki muhasebeciler ile çalışır, onlar hizmet sunarlar. Bununla birlikte araştırmalar göstermiştir ki, KOBİ'lerin planlama ve veraset konuları yani KOBİ sahibi işletmesini belli bir yaşa kadar sürdürdü, daha sonra bunu kime bırakacak, bu konularda da yine küçük-orta büyüklükteki muhasebeciler KOBİ'lere hizmetler sunmaktadır. Yine, bunlara ilave olarak, sağlık, güvenlik ve çevresel düzenlemeler gibi konularda da KOBİ'lere muhasebeciler SMP dediğimiz küçük-orta büyüklükteki muhasebeciler hizmet vermektedir. Şunun altını çizmeye çalışıyorum, çok geniş bir hizmet yelpazesi var bugün bizim meslek mensuplarımızın KOBİ'lere sunduğu nerede; uluslararası, biz de önemli ölçüde veriyoruz sadece kıyaslama yapın diye bunları söylüyorum.

Muhasebeciler, KOBİ'lerin ihtiyaçlarını karşılamak için güçlü bir pozisyon-dalar bugün uluslararası ve global olarak dünyada ancak sağladıkları danışmanlık ve hizmetlerin amaca uygun olması yani anlamlı, zamanında ve yüksek kalitede olması da ayrıca önemlidir.

Küçük-Orta Büyüklükteki Muhasebeciler, dünya çapında muhasebe firmalarının tıpkı KOBİ'ler de olduğu gibi büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Yani 2.500.000 muhasebeciye baktığımızda yine bunun yaklaşık %95'i global olarak küçük ve orta büyüklükteki muhasebecilerden oluşmaktadır. KOBİ'lerdeki oranı oraya yansıtabiliriz. Bir fark, Küçük-Orta Büyüklükteki Muhasebeciler Komitesi, bu firmalarla çalışan muhasebecilerin çıkarlarını korumaya çalışmakta yani biz Komite'de sizin çıkarlarınızı korumaya çalışıyoruz. Kasım 2005'te kurulan bu Komite KOBİ'lere yönelik stratejileri uygulayarak IFAC bünyesinde, IFAC Yönetimine danışmanlık yapar ve destek verir. Daha doğrusu olayın geri planında şu vardır, IFAC'ta hep büyüklerin sözü geçiyordu,

“yeter artık” denildi, küçükler de var orta büyüklükte, orta büyüklükteki muhasebecilerde var dolayısıyla bu Komite kuruldu ve şu anda sizin haklarınızı savunmak için çalışıyor.

Komitenin faaliyetleri üç başlıkta toplanıyor. KOBİ'lere ve küçük-orta büyüklükteki muhasebecilere katkı sağlamak, bu katkı politika düzenleme ve uluslararası standartlar bazında oluyor. Araçlar ve kaynaklar geliştirme, bunları daha sonra söyleyeceğim. Küçük ve orta büyüklükteki muhasebecilerin tanınması yani sizlerin fark edilmesi ve sizlerin teşvik edilmesi bu Komitenin amaçları arasında.

Yayınlarımız var bizim; bunların Türkçeye çevrilen ve çevrilmeye devam eden olanları var. Bunlardan bir tanesi, madem rekabeti konuşuyoruz, madem kaliteyi konuşuyoruz, işte rekabeti sağlayacak sizleri öne çıkartacak ve kaliteyi arttıracak yayınlar. Bunun bir tanesi, KOBİ'lerin denetimlerinde uluslararası denetim standartlarının kullanılmasına ilişkin bir rehber, yani küçük-orta büyüklükteki firmaların nasıl denetleneceğini anlatan bir rehber. Bu şu demek; uluslararası denetim standartları, “denetim, denetimdir” mantığını güder, siz o standartları bir, büyük bir kül halinde bir KOBİ'ye uygulamaya çalıştığınız zaman işin içerisinden çıkamazsınız ama o bütün standartları KOBİ'lere nasıl uygulayacağınız bu rehberde tek tek anlatılıyor. Bu önemli bir çalışma çünkü denetim yapacak meslek mensupları bu rehberi alıp okuduklarında anladıklarında bir KOBİ'de bağımsız denetimi rahatlıkla yapabileceklerdir.

Bir diğer çalışma, kaliteyi konuşuyorsak; “küçük-orta ölçekli muhasebe bürolarında kalite kontrol rehberi.” Böyle bir çalışmamız var bizim, sizlere yönelik. Sizin büronuzda kalite kontrolü nasıl sağlarsınız, TÜRMOB'un çalışmalarının yanında bu da bizim Komitenin çalışmasıdır, uluslararası olduğunca ilgi gören bir çalışmadır, TÜRMOB bunu Türkçeye çevirmiştir, TÜRMOB'un web sayfasından ulaşabilirsiniz. Bizim çalışmalarımızın yanı sıra uluslararası bir çalışmadır, dikkatinize sunulur.

Bir diğer çalışma bu Komitenin yaptığı, en sağda gördüğünüz “inceleme sözleşmeleri rehberidir.” Evet, bugün uluslararası denetimden kaçış var, bağımsız denetimden kaçış var çünkü sorumluluk çok büyük. Peki, bağımsız denetim yapılmayacaksa bu firmalara bir şekilde güvence vermek lazım, ne yapılacak? İşte bu devreye giriyor, inceleme, sınırlı inceleme rehberi. Tam bir denetim kadar güvence vermiyor ama yine kullanıcılara firmanın finansal tab-

loları hakkında bir güvence veriyor. Bunun nasıl yapılacağına ilişkin de bizim bu çalışmamız var bu da TÜRMÖB tarafından ben biliyorum, Sayın Genel Başkan burada, Türkçeye çevriliyor yakın bir zamanda sizlere sunulacak. Ve burada söylendi, ben de bir kere daha söylüyorum, “büro yönetim rehberimiz” var bizim, kaliteyi arttırmaya yönelik rekabeti sizin lehinize çevirecek büro yönetim rehberi. Sayın Genel Başkan söyledi, 800 küsur sayfadan oluşan bir rehber ve Türkçeye çevrildi sizlerin hizmetinizde TÜRMÖB’den dağıtıldığını da biliyorum ben edinebilirsiniz. Sekiz tane bölüm var bu rehber içerisinde. Kalite rekabet, buyurun sekiz tane konu sekiz ayrı ayrı birbirinden bağımsız bölümlerde ama kendi içlerinde bütünlük sağlayan sekiz konu şu; planlama, işe başlarken nasıl başlayayım, bu planlamayı nasıl yapacaksınız? İşletme modelleri; tek kişi mi olayım, ortaklık mı olayım, onun faydası ne bunun zararı ne bunu anlatan. Ve iş birlikleri; networkler, üye olayım mı, olmayayım mı, avantajları dezavantajları nelerdir, bunu anlatan bir bölüm. Şirketinizi nasıl kurarsınız, nasıl büyütürsünüz? Bunu anlatan ayrı bir bölüm. İnsan kaynakları stratejinizi nasıl geliştireceksiniz? Bunu anlatan bir başka bölüm. Teknoloji ve elektronik işletmeyi nasıl yaratırsınız? Bunu anlatan örnekleriyle, görselleriyle basit basit anlatan bir başka bölüm. Müşteri ilişkileri yönetimi; çok vurgulandı, nasıl yapacaksınız, kim, siz KOBİ’ler olarak nasıl yapacaksınız, dört büyüklerden söz etmiyorum dikkat edin, siz KOBİ olarak bunu nasıl yapacaksınız, nasıl kaliteyi arttıracaksınız, nasıl rekabet edeceksiniz, haksız rekabeti nasıl kaldıracaksınız, bunu anlatıyor. Risk yönetimini nasıl yapacaksınız? Bir bölüm bunu anlatıyor. Ve veraset planlaması yani muhasebeci olarak belli bir yaşa geldiniz artık bırakmak istiyorsunuz bu işleri, peki, nasıl bırakacaksınız, bunun planlamasını nasıl yapacaksınız, bunu anlatan bir bölüm. Bu da dediğim gibi TÜRMÖB tarafından Türkçeye çevrilmiş sizlerin faydalanması için.

Bizim başka bir çalışmamız var, uluslararası yaptığımız; “Global Bilgi Ağı” dediğimiz Global Knowledge Gateway diye adlandırılan IFAC tarafından ortaya konulmuş bir bilgi ağıdır. IFAC’ın üyelerinin, komitelerinin, kurullarının yaptığı çalışmalarının toplandığı çok çeşitli konuların ele alındığı, işlendiği bir bilgi ağıdır. Bir bilgi bankasıdır, internet üzerinden 7/24 her an her yerden ulaşabileceğiniz bir bilgi ağıdır ve daha ilginç; Türkçe çalışmalar var burada, kendi gönüllü olarak bazı arkadaşlar bunları Türkçeye çeviriyor, isterseniz Türkçe çalışmalarını da buradan görebilirsiniz.

Bu ağ, bu bilgi ağı dünyanın her yerinde kaynaklara erişim, mesleğin gelişmekte olan alanlarıyla ilgili bilgi edinmek istiyorsanız bunların neler olduğu,

güncel tüm muhasebe konularında ve yeniliklerden haberdar olma imkânı, görüş alış-verişi yaparak, siz de görüşünüzü belirtebiliyorsunuz; Türkiye’den Türk muhasebecisi olarak herhangi bir konu için kendi görüşünüzü burada söyleyebiliyorsunuz, yazabiliyorsunuz. Tavsiyeler vererek, bilgi ve kaynak paylaşarak bu, iletişim kurma imkânı sağlıyor. İnternet sitesinde Türkçesi var, ulaşabilirsiniz. 10 konu başlığı var bu bilgi bankasında; bir tanesi denetim ve güvence, diğeri; işletme raporlaması ayrı ayrıdır bu konular, etik konusu, finansal liderlik ve gelişim konusu, kurumsallaşma konusu, ayrı bir başlıkta gidiyor. Performans ve finansal yönetim konusu var, işletme yönetimi var, risk yönetimi ve iç kontrol konusu var, sürdürülebilirlik var. Bence çok önemli bir konu. İslami Finans konusu var. İslami Finans konusu da burada bir başlık altında ele alınıyor. Ve “The Latest” diye bir dergi yayınlanıyor iki haftada bir bu dergide son iki haftanın güncel konuları ele alınıp tartışılabilir, isterseniz üye olabilirsiniz, üye olmak için web sayfası yansıda var. www.iceberg.org/gateway diye isterseniz, isteyen arkadaşlar hemen ya da buradan çıktıktan sonra üye olabilirler.

Biz rekabet ve kalite için bir anket yapıyoruz, meslek mensupları bütün dünyada global olarak yapıyoruz. Bakın, çıkan sonuçları sizinle paylaşacağım; en son 3 Kasım-29 Aralık 2014 tarihleri arasında Türkiye’de de TÜRMOB web sayfasına koydu, bizden de katılım oldu, fena değiliz katılımımda 21 ayrı dilde yapılan bir ankettir bu ve en son ankette Aralık 2014’te yapılan ankette 5083 kişi katıldı. Kimler nereden katıldı görüyorsunuz, en çok katılım Avrupa’dan %46 ile, sonra onu Asya izledi %17 ile Afrika var, Ortadoğu var uluslararası global bir ankettir. Bu ankete katılanların %70’inden fazlası ya kendi bürosunda kendi başına çalışan veya en fazla beş kişiyle çalışan meslek mensupları oldu. Burada gördüğümüz gibi bazı bölgeler tam katılım sağlamamıştı, dolayısıyla sonuçlar değerlendirilirken bu çarpık dağılıma da dikkat etmek lazım.

Şimdi yapılan ankette, yapılan ankette; katılımcılara “ya mesleğiniz yaparken ne gibi zorluklarla karşılaşılıyorsunuz?” diye sorular soruldu ve verilen cevap şu; en çok meslek mensuplarının küçük-orta büyüklükteki meslek mensuplarının, global olarak bu ankette en çok karşılaştığı üç zorluk; bir, yeni düzenleme ve standartlar uyum sağlamada zorlanıyorum diyor yani çok çabuk değişiyor, her şey çok çabuk değişiyor, işte, bizdeki imam hikayesinde olduğu gibi. Mevzuat çok hızlı değişiyor %57, yeni müşteri edinmek %58, ücretlerde aşağı yönlü baskı, rekabet nedeniyle, %50 global olarak, sadece Avrupa ele alındığında

Avrupa’da %48, bizim sorunlarımız uluslararasıda ne kadar farklı, ne kadar aynı takdir sizin.

Katılımcılara bunun yanı sıra gelecek 5 yılda bu konularda nasıl etkilenecekleri de sorulmuş. Alınan cevaplar; gelecek 5 yıl, geleceği nasıl görüyorsunuz, ne gibi zorluklarla karşılaşacaksınız? Diyorlar ki, düzenlemeler değişmeye devam edecek %61 ve rekabet, rekabetin gelecek 5 yılda hızlanacağı söyleniyor, artacağı söyleniyor bu anket sonuçlarına göre.

Yine teknolojik gelişmelerle ilgili ankette zorluklar konusu ele alınmış. Meslek mensupları diyor ki, teknoloji bizim mesleğimizi etkileyecek. En fazla hangi alanda teknoloji mesleği etkileyecektir denildiğinde şunu söylüyorlar; işletme zekası, veri analizi yazılımı ve müşteri ilişkileri yönetimi, belge yönetimi yazılımının yüksek ya da çok yüksek derecede gelecekte mesleği etkileyeceği söyleniyor. Yani teknoloji inanılmaz bir biçimde mesleğin içinde ve olmaya artan bir biçimde olmaya devam edeceği bu ankette söyleniyor. Bu global olarak meslek mensuplarının algısı, görüşü. Diğer iki teknoloji ise “bulut bilişim ve mobil cihazlar”, cep telefonları vesaire, elle taşınan mobil cihazlar bizim mesleğimizi etkileyeceği söyleniyor.

Gelir olarak sorulduğunda ise, şu söyleniyor; küresel olarak global olarak katılımcıların %31’i, bu ankette 2014 yılında ücretlerinin önceki yılıyla aynı kaldığını söylemiş %31. “2014 yılında benim ücretim artmadı aynı kaldı” demiş, %37’si hafif bir artış oldu demiş ücretinde artış olduğunu söylemiş. Avrupa ise bu konuda 2014 yılında %32 gelirlerinin aynı kaldığını %29 ise belirli bir artış olduğunu söylemiş, sadece Avrupa bazında. 2015’de devam eden yıllarda ücretlerin nasıl seyredeceği yolunda sorulduğunda ise denetim ve güvence hariç, denetim hizmetlerinde global olarak denetime olan ilgi azalıyor yani bizim meslek mensupları bağımsız denetim yapmak istemiyorlar, çok ağır sorumlulukları var, bu global olarak böyle. Bunlar hariç, genel olarak diyorlar ki, 2015 yılında gelirlerde bir artış olacak. Avrupa ise bu konuda daha temkinli. Evet, bu anket internette var isteyen arkadaşlarım buna ulaşabilirler, web sayfası burada var.

Bir diğer araştırmalar, yine uluslararasıda bizim Komitenin yaptırdığı bir araştırma, bundan da kısaca bahsetmek istiyorum. Bu da şu; küçük-orta büyüklükteki muhasebe firmalarının ve küçük-orta büyüklükteki işletmelerin karşılaştıkları zorluklar, 2015 iş dünyasına bakış, bu konuyla ilgili yapılan

araştırmada ortaya çıkan sonuçlar Şöyle; deniliyor ki dünya çapında yapılmış literatür taraması ve muhasebecilerle görüşmelerden elde edilen kanıtlara göre muhasebecilik mesleğinin uygulandığı ülkelerdeki pazar koşulları ve düzenleyici otoritelere bağlı olarak değişikliğe uğradığı meslek değişiyor, burada çok vurgulandı, bu araştırma bunu kanıtlıyor. Bir bilimsel makale olarak bunu kanıtlıyor. Bir değişiklik, meslekte ciddi bir değişiklik var; küçük-orta büyüklükteki muhasebecilerin müşterilerinin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla onların da bu değişime paralel olarak önemli ölçüde değişmeleri gerektiğini vurguluyor bu alışma. Ve KOBİ'lerin olmazsa olmazlarının küçük-orta büyüklükteki muhasebeciler olduğunu söylüyor.

Evet, neden KOBİ'ler muhasebecileri seçiyor, neden onlarla çalışmak küçük-orta büyüklükteki muhasebecilerle çalışmak istediğinde bu araştırma Şu şekilde belirtiyor; diyor ki, küçük-orta büyüklükteki muhasebeciler yani bizim muhasebe bürolarının teknik yeterlilikleri daha yüksek ve güveniyorlar. Çünkü yüz yüze görüşüyorlar, bire bir çünkü iletişim halindedeler, dokunuyorlar birbirlerine, yakınlık cevap verme çok hızlı KOBİ'lerin tüm hizmetleri bir yerden almak istiyorlar KOBİ'ler. "None stop shop" dedikleri bir yere gittiğinde ne varsa, Sayın Arıkan'nın da yanılmıyorsam kat kat, Şimdi dört büyükler kat kat, bir katta muhasebe tutuluyor, bir katta denetim yapılıyor, bir katta tasdik yapılıyor, bir katta danışmanlık yapılıyor, evet, bunu istiyor.

Sayın Konya Ticaret Odası Başkanımız burada, O'da bilmiyorum benimle aynı fikirde mi görüşünü belirtmek isterse memnun olurum, bunu istiyorlar; "ben ayrı ayrı yere gitmeyeyim." Tıpkı AVM'de olduğu gibi gittiğimde bütün işimi göreyim orada çıkayım, gideyim işime döneyim istiyorlar.

Efendim, sonuç olarak Şu; küçük-orta büyüklükteki muhasebeciler yani muhasebe büroları aslında muhasebe sektörünün KOBİ'leri. Bir tarafta dört büyük "Mid Tire" dedikleri işte, 15-20-50 sıralanıyor onun dışındakiler bu sektörün KOBİ'leri. Muhasebe büroları KOBİ'lere benziyorlar, benzer güçlü yanları ve zayıflıkları ve benzer fırsat ve tehditlerle karşılaşıyorlar. Muhasebe büroları ve KOBİ'ler birbirlerine ihtiyaç duyuyorlar ve birlikte var oluyorlar, birlikte büyüyorlar, birlikte yaşıyorlar, et-tırnak gibi olmuş durumdalar. Muhasebe büroları ve KOBİ'ler, bu birliktelikle kazan-kazan, kazançlı bir ortaklık zaten var bunu daha da geliştirebilirler. Bunlar eğer ilgi duyarsanız bizim Komite'nin çeşitli kaynakları girerseniz, ziyaret ederseniz memnun oluruz.

Efendim, ben ilginiz için sabrınız için çok çok teşekkür ediyorum. Sözlerime burada son verirken bu Haksız Rekabet Kongresinin de başarılı geçmesini özellikle diliyorum. Çok teşekkür ederim. Sağ olun.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Biz teşekkür ediyoruz Hocam.

Evet, Cemal Hocam, akademik bakış açısıyla küçük ve orta boy işletmeler açısından kısaca KOBİ'ler yönünden olaya bir bakış açısını ortaya koydu. Tabii burada ilgimi çeken enteresan şeylerde var, aslında hepsi enteresan hep-si ayrı ayrı incelenip böyle değerlendirilecek bir formatta, özellikle IFAC'ta geçmişte büyük şirketlerin sözünü geçtiğini ama bundan sonra küçük ve orta ölçekli muhasebe işletmelerinin de sözünün geçmesi yönünden bahsetti. Yine, benim dikkatimi çeken en önemli şeylerden birisi; KOBİ'lerin neden küçük ve orta ölçekli ki ben bunu kurumsallaşmamış olarak bizim muhasebe bürolarını tarif ettiğini algılıyorum Hocam, ben böyle görüyorum ama küçük ve orta ölçekten buna algılıyorum. Orada onların bizimle neden çalışmak istediğini ortaya koydu. Daha sonraki süreçte de yapılan bir anket çalışmasıyla birlikte işte, bize büro yönetimi rehberinden tutunda, meslek mensuplarının belirli bir yaştan sonra yapması gerekenlerle ilgili, bir doyurucu açıklama yaptı. Kendilerine tekrar teşekkür ediyorum.

Ve bunlara iş dünyasının bakışı acaba nasıldır diye Konya Ticaret Odası Başkanı, Sayın Selçuk Öztürk'e sözü veriyorum. Buyurun Selçuk Bey.

İş Dünyası Bakış Açısıyla

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

- Teşekkür ediyorum, izniniz olursa ben oturduğum yerden devam etmek istiyorum. Bizde hocalık yok, o yüzden hocam gibi böyle ayakta hitabet beklememenizi de öncelikle söylemek istiyorum.

Ben de TÜRMOB tarafından ve Konya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasının katkılarıyla düzenlenen 10. Muhasebe Forumu ve 6. Haksız Rekabet Kongresi'nin hayırlı olmasını diliyorum.

Böylesine bir önemli organizasyonun da Konya'da, şehrimizde düzenlenmesinde emeği geçen başta TÜRMOB Başkanı Sayın Nail Sanlı ve

Konya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanımız, Arkadaşımız, Dostumuz İsmail Turan'ı ve emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Gerçekten Konya için de bir kazanç olduğunu düşünüyorum bu Panelin. Hepinize şahsım ve Konya Ticaret Odası adına elbette, saygıyla selamlıyorum.

Oda olarak ben, en son biz işletmelerin serbest muhasebeci mali müşavirlerden ne beklediğini en sona bırakarak, dünya ekonomisiyle ilgili genel bir şey çizeceğim çünkü onun üzerinden beklentilerimizi ortaya koyduğumuzda aslında ne kadar güzel, ne kadarda zor bir mesleğe talip olduğunuzun daha kolay anlaşılacağını zannediyorum.

Oda olarak bizim görevimiz ne; diğer kurumlarla beraber tabii ki şehrimizin daha ileriye doğru gitmesini sağlamak. Üyelerimizin standartlarını yükseltmek, daha büyük bir ekonomik güç haline gelmesini elbette ki ülkemizin sağlarken, beraberinde de mümkün olduğunca, gelirin daha alt tabana doğru yayılması konusunda da projeler üretmek, programlar yapmak.

Ülke ekonomimizin daha güçlü hale gelmesi için de temelin reel sektör, özel sektör olması gerektiğine inanıyoruz ve bunun arkasını kovalıyoruz. Bu imkâna da yani ülkenin büyümesi, daha güçlü bir ekonomiye sahip olması ve

beraberinde gelirin tabana yayılmasındaki en önemli faktörün de özel sektör olduğuna inanıyoruz. Bu noktada da işte hem konu başlığıyla beraber yani 6. Haksız Rekabet Kongresi olması anlamında söylüyorum, konunun örtüştüğünü ve iyi bir iş birliği çıkacağını düşünüyorum.

Dünyada nasıl bir şey var, yani gelişme var? Tüm dünya teknolojide en üst düzeye çıkıyor, çıkacak daha da. Fabrikalarda artık daha az personel istihdamı var, robot işçilerin yükümüzü azaltacağı bilgili toplum ve küreselleşme ifadelerinin içi dolarak ülkenin sınırlarının kalkacağına ve dünyanın küçük bir hale geleceğine inandığımız 2000 yılına da böyle bir inançla girmiştik, “Milenyum yılı” denmişti. Tam 15 yıl oldu, 2000 yılına bu şekilde. Uzayda başka kolonilerin varlığı yaşamın, yaşam yeri alanları çalışmalarının başladığı devam ediyor. Evet, otomobiller uçmadı, 15 yıl içerisinde uçan otomobil hayal ettiriyorlardı ama otomobiller çok akıllandı, onu üreten fabrikalar da akıllandı.

Şimdi bir endüstri devrimi daha var aslında dünyada “endüstri 4.0” diyorlar. İşte “endüstri 1.0” buharın teknolojide kullanımıydı, devam ettik geldik, şimdi endüstri 4.0. Endüstri 4.0’da minimum seviyede insan kullanıyorlar, akıllı cihaz, sürekli akıllı cihaz. Eğer işte buzdolabı satılacaksa artık üretilen buzdolabının birçok fonksiyonu kendi üzerinde olacak. Buzdolabı arızalandığında servise haber edecek, otomatik olarak. Servis arızalanan buzdolabının hangi parçaya ihtiyacı olduğunu kendisine bildirmeden sistem onu fabrikaya bildirecek, sistem böyle çalışıyor. Ama tüm cihazlar akıllanırken bir şey daha akıllanıyor, üretim de akıllanmaya başladı çünkü o cihazların üretildiği fabrikalarda da artık tam bir otomasyon sistemi başladı, orada da sistem akıllandı. Depolar akıllanıyor, çok büyük depolar yapılıyor, dev gibi bir firmanın ana deposunu sadece bir kişi yönetiyor. Çünkü sipariş geliyor, irsaliye kesiliyor, irsaliye kesildikten sonra irsaliye depodaki bilgisayara düştüğü anda depodaki otomatik olarak sistem, tüm malzemeyi depodan alıyor ve araca yüklüyor. Şimdi “endüstri 4.0” diye yakında çok fazla duymaya başlayacağımız yeni bir akım da başladı. Evet, arabaları az öncede söyledim, uçan arabalar yapmadılar ama çok akıllı arabalar ürettik ve çok akıllı arabaları üreten, dünya üretti, akıllı fabrikalar yapılmaya başlandı tüm dünyada.

Tabii ki bir küreselleşmenin tarafı olmak veya karşıtı olmayı tartışmıyorum. Taraftar olabiliriz, avantajları vardır, dezavantajları vardır karşıt da olabiliriz ama süreç devam ediyor bizim taraf olmamız veya karşı olmamız herhangi bir şeyi de değiştirmiyor.

Tabii beklentiler ve gerçekleşenler arasında bir kıyaslama elbette ki yapmak gerekiyor. Malum, bir olayla ilgili bitmiş tamamlanmış bir sonuç söz konusuysa buna biz gerçekleşme, olayla ilgili henüz gerçekleşmemiş bir bekleyişimiz var ise buna da beklenti diliyoruz.

Peki, iş alemi olarak 21. Yüzyıldan ne bekliyorduk ve nelerle karşılaştık ki beklenti dediğimiz aslında ekonominin %50'si. Ben öyle inanıyorum, ekonominin %50'si rakamlar, diğer geri kalan %50 ise kesinlikle beklenti, umut, moral. Ve eğer umudunuz varsa moraliniz yüksekse ekonomi iyi gidiyor diyorsunuz, işte, eğer herkes iyi gittiğini düşünüyorsa insanlar para harcamaya başlıyor ekonomiye giriyor. Ticaret ve sanayi erbabı, tedarikçi, satın alma, imalat ve özellikle ürünlerin pazarlama konusunda çetin bir dönemin başlayacağını, rakiplerin artacağını, üretilen her ürünün satılmayacağını bekliyorduk, biz bunları o gün için bekliyorduk. Fakat 1990'lı yıllardaki beklenti ile 2015'teki gerçekleşen arasında hiç de fark, yansınamaz bir hale geldi bu fark. Rekabetin bu derece etkileyici olacağını tahmin edememiştik hiç birimiz, özellikle KOBİ'ler için rakiplerin sadece yerel ve ulusal düzeyde kalacağı öngörüsü hakim olmuştu. Zamanımızda sadece KOBİ'lerin değil en küçük firmanın dahil bölgesel hatta küresel rakipleri olduğu ortaya çıktı.

Bunu bir örnekle açıklamak istiyorum; "ulaşılabilirlik" oranının en üst seviyeye geldiği günümüzde cep telefonu kılıfı için bir aksesuar eşyası satan mahallemizdeki küçük bir aksesuarciyla Çin'deki e-ticaret yapan herhangi bir site aynı rekabet ortamına girdi artık. Fiyata orada bakıyor, internetin başına geçiyor, eğer oradan satın alırsa kendisinin evine maliyetine bakıyor ve bir karar veriyor. Hâlbuki hiçbir işletmemiz evet, rekabetin sertleşeceğini tahmin etmiştik ama bu rekabetin bu kadar uluslararası boyuta kendimiz içinde özellikle KOBİ'ler anlamında söylüyorum gireceğini düşünmemiştik.

Ve beş başlıkta toplandı esasında rekabet. Küresel, bölgesel, ulusal, yerel ve yöresel dikey piyasa dediğimiz piyasada. Her endüstride ve toplumsal bölümde rakipler var, oluştu. Rakipler fiyat, ürün, nitelik, yarar, yaşam tarzı gibi birçok alanda gerçekleşebilir. Bizim için önemli olan stratejimizi belirlerken nasıl bir yol izleyeceğimize doğru cevap verebilmek. Rekabete fiyatla mı, katma değer unsurlarıyla mı yahut da başka niteliklerle mi katılacağız? Artık dünyanın herhangi bir yerinde gerçekleşen hadisenin aynı gün, aynı saat hatta aynı dakikada en uzak bölgedeki bir yerde dahi hızla etkisini gösterdiği bir döneme geldik. Amerikan Merkez Bankası FED'in herhangi bir kararının

bizim marketteki, market işi yapan bir KOBİ'mize ne etkisi olabileceğini düşünmüş müydük bundan 10 sene önce? Ama bugün evet, Amerikan Merkez Bankası denilen bir şey var onun bir Başkanı var bir şey söylüyor, tüm dünya etkileniyor, ta etkisi gelip bizim mahalledeki marketi buluyor çünkü döviz kurunu dalgalandırıyor. Öyle bir şey ki, "sabırsız" ifadesini kullandığında ya cebimizdeki bir şeyler eksiliyor veya artıyor, başka bir ifade kullanırsa daha farklı bir şey.

Tüm bunları anlatıyorum çünkü bütün bunları en son size fatura edeceğim. Yani biz, bunları anlatıyorum, anlatacağım size geldiğimde diyeceğim ki, bütün bunları siz bileceksiniz, siz öngöreceksiniz ve siz bize bu konuda danışmanlık yapacaksınız, onun için anlatıyorum. Yani bu zaten bizim yaşadığımız şeylerdi yani sizden ne isteyeceğiz dediler ya, "bizden bir şey isteyin" dediler, işte, ben isteyeceklerimi en sona o yüzden bırakıyorum.

Peki, Türkiye ekonomisine bakıyoruz yani Türkiye ekonomisi ne durumda? Son çeyrekte 1,6 büyüdük, yılın tamamında %2,9 büyüdük. Evet, büyüme hedeflerimizi sürekli aşağı doğru revize ediyoruz, büyüme niye bizim için önemli? Çünkü Türkiye, eğer %4'ün üzerinde büyüyemezse biz Türkiye'deki büyümeyi hissedemiyoruz. Minimum %4 ve üzerinde büyümeliyiz ki işletmelerimiz Türkiye'nin büyümesini hissedebilsin, aksi takdirde "4'ün" altındaki büyümenin piyasalarda hissedilebilirliği yoktur.

Dolayısıyla biz yani baktığımız zaman, genel anlamda baktığımız zaman, evet, dünya ile kıyasladığımızda iyi, fena değil büyüme rakamlarımız ama Türkiye açısından önce bir şey söyledim, çok daha yüksek büyüme zorunda olan biz bir ülkeyiz.

Mukayese çok çok önemli belki de bize bunu anlatmanız gerekiyor. İki örnek vereceğim; 1980 yılında Türkiye'nin bütçe açığı 170.000 lira idi sadece, bugün 2014'te 23 milyar TL. Şunu diyebiliriz ki, 170.000'e göre ya ne kadar çok bütçe açığı veriyoruz ya ama bizim o gün sadece 170.000 lira verdiğimizde gayri safi milli hasılaya oranladığımızda bütçe açığımız %2,4 idi. Bugün 23 milyar TL açık verdik, gayri safi milli hasılaya oranı %1,3. O zaman bizim mukayeseyi işletmelerimiz ile belki de iyi anlatmamız, iyi paylaşmamız gerekiyor.

Konya Ticaret Odası olarak ne yapıyoruz? Konya Ticaret Odası olarak tüm kurumlarla işbirliği içerisinde yani şu anda hakikaten, sertleşen rekabet ortamında başlattığımız mesela bir toplantı zinciri var; bizde 70 komite var, 70

komiteyi her hafta çağırıyorum, bir tanesini ve onlara şunu soruyoruz; dertler ne, problemler ne, bizlerle paylaşır mısınız? Onlardan aldıklarımızı diğer kurum ve kuruluşlarla paylaşarak onların problemlerine çözüm bulmaya gayret ediyoruz.

Bir konuyu daha sizlerle paylaşacağım; en son yine Ticaret Odası, Sanayi Odası, Borsa tarafından da dile getirilen, Odalar Birliği ile bir toplantı yapılmıştı, o toplantının belki de Sayın Başbakanımızın da katıldığı, “ne istiyor iş âlemi” diye genel anlamda çok tartışıldı. Oradan kısa bir bazı maddeleri sizlerle paylaşmak istiyorum. Özellikle haksız rekabete yönelik, nerelerde haksız rekabete uğradığımızı düşünüyoruz. Bu açıklamalarımın hemen hemen birçoğunu %90 KOBİ’ler adına söylüyorum, büyük firmaları ayrıca kategorize edeceğim.

Finans sektöründe haksız rekabete olan düzenlemelerin bulunduğunu düşünüyoruz. Kredi kartlarındaki taksit sınırlandırmasının yine, bizlerin işlerini etkilediğine inanıyoruz. Uluslararası yazılım ürünlerinin, ulusal ürünlere karşı haksız rekabete neden olduğunu düşünüyoruz. Dayanıklı tüketim mallarının piyasa denetimlerinin etkili olmayışı, mesleki eğitim veren kurslara ilişkin kayıtlı ve ruhsatlı eğitim kurumlarının haksız rekabete zorlanması, çünkü bizim üyelerimiz eğitim hizmeti veriyor, kamu da eğitim hizmeti verdiğinde kamu ile rekabet şansınız yok, kamu eziyor geçiyor. Kayıt dışılık, bizim için artık her geçen gün daha fazla artan bir haksız rekabet olgusu. ÖTV uygulamalarındaki dengesizlikler, sahte ve taklit ürünlerle mücadeledeki yasal boşluklar, personel yetersizliği, turizm sektöründe kayıt dışı olarak faaliyet gösteren işletmelerin fazlalığı ve yatırım malları da dâhil olmak üzere KDV’deki değişik uygulamalar. Bu ve buna benzer birçok sorun, sektör- sektör gruplandırıldığında çözüm önerilerinin bulunması gerektiğine inanıyoruz.

Oda ve Borsalar olarak, haksız rekabeti önlemek amacıyla “farkındalık” oluşturmak ve haksız rekabete tarafların her zaman aynı olmadığını vurgulayarak tüm kurum ve kuruluşlara sorunları aktarmak en büyük hedefimiz. Bunlara ilave olarak da tabii ki, rekabet hukuku rekabet kurumuyla ilgili değişik çalışmalarımız oldu. Türkiye ekonomisinde faaliyet gösteren şirketlerin rekabet hukuku ve uygulamaları karşısındaki durumlarının değerlendirilmesinin çok önem arz ettiğine inanıyorum.

Firmalarımız, burası çok ilginçtir; kimi vakalarda rekabet ihlallerinin mağduru kimi vakalarda ihlalleri gerçekleştiren oluyoruz. Odalar olarak üyelerimizin böyle de bir durumu var yani bazı üyelerimiz rekabeti ihlal ediyor mağdur oluyor, kimisi bunu avantaj sağlayan üyelerimiz oluyor.

Özellikle küçük ölçekli müteşebbisler açısından rekabetin korunması söz konusu müteşebbislerin gerek piyasaya girişlerinin kolaylaştırılması gerekse piyasada varlıklarını sürdürebilmeleri açısından çok önemli. Bir başka değişle rekabetin korunması girişim özgürlüğünün en önemli teminatlarından birisi olarak değerlendirilmelidir diye düşünüyorum.

Bu aslında işletmelerimizin, odalarımızın genel anlamda belki bir röntgeniydi. Peki, biz, çok samimi olarak biz ne istiyoruz? Biz serbest muhasebeci mali müşavirlerden, yeminli de olsa bizim muhasebecilik işimiz yani işletmelerin yapmasını istiyoruz. Finans, özellikle KOBİ'ler ölçeğindeki kesinlikle çok ciddi bir finans danışmanı olmanız gerekiyor. Çünkü en zorlandığı alanlardan bir tanesidir, orta ölçekli, küçük ölçekli işletmeler finans yönetimini bilmiyor, bilmelerine de imkan yok ve bir finans uzmanı bulundurmalarına da imkan yok ama yanlış kredi kullanımından dolayı da o kadar fazla mağdur üyemiz ortaya çıkıyor ki, o zaman biz bunu kimden bekliyoruz? İşte serbest muhasebeci mali müşavir yahut yeminli mali müşavirden bekliyoruz, bize finans uzmanı olmasını istiyoruz bizim için danışmanlık elbette, istiyoruz.

Odalarla ve resmi tüm kurumlarla ilişkilerde bizim tarafımızda olmasını istiyoruz. Bir de çok önemli bir isteğimiz var onlardan; onların bizim sırdaşımız olmasını istiyoruz, hem dostumuz hem sırdaşımız.

KATILIMCI

- Öyle değil miyiz?

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

- Öylesiniz. Yani ben öyle değilsiniz derken şundan hani bunları sayacağım, biz zaten onların öyleyiz diyebilirsiniz, ben buna saygı duyarım ama soru şu; ne istiyorsunuz, ben isteklerin hepsini söyleyeceğim. Siz eğer bu 20 istekten

eğer 19’uysanız, 19, 20.’yi alalım. Çünkü bakın, bu dostluk ve sırdaşlık konusu yani bizim için gerçekten önemli, firmalarımızın sırrın tutma değil, işletme sahibinin sırdaşı da olmanız gerekiyor belki. O paylaşacak çünkü sizinle. Her konuda bilgi istiyoruz, yani bana şunu diyeceksin, bazen istiyoruz, “K” belgesini de bizim işletmelerimiz, çok detay bir şey söyleyeceğim, İsmail Ağabey gülüyor, haklı çünkü zaman zaman problem yaşıyoruz. Üyemiz geliyor bir problem yaşıyor, yahu onu da bakıyorum faturasını şeye çıkarıyor muhasebeye, onu da bilmesi gerekiyor.

İhracat uzmanımız olmalı aynı zamanda, bizi dış ticarete de alıştırmalı. Kur tahminini yapmalıyız, ya diyeceksiniz bunu da mı biz yapacağız? Valla eğer finans danışmanlığını yapıyorsak değil mi yani dolar kaç lira olacak? İşletmelerin sahibi bunu size soruyordur ve sizden alacağı cevaba göre de değer veriyor, itibar ediyordur. Peki, tüm kamu kurumlarına karşı bizi koruma talebimiz var “bizi koruyun” diyoruz. Vergi Dairesi, SGK ve evet, biz KOBİ’ler olarak KOBİ’lerle çalışmak istiyoruz, sizin o dört büyük dediklerinize, Türkiye’deki çok büyükler.

Belli bir büyüklükten son tüm bu beklentiler değişiyor. İşletmeler profesyonelleşiğinde işte, kendi finans uzmanını, kendi diyelim ki, insan kaynakları müdürünü, oluşturdukça, evet sizlerin yükleri gidiyor ama beraberinde işletme sizden de çıkıyor sizin sektörünüzdeki daha büyüklere. KOBİ’ler KOBİ’lerle çalışmak istiyor.

Evet, bunlar, evet tüm anlattıktan sonra yani bütün dünyadaki gelişmeler bu, biz bu gelişmeler ışığında tüm bunları istiyoruz. Belki siz de diyeceksiniz ki, “ya tamam biz bütün bunları verebiliriz ama siz ne vereceksiniz”, değil mi yani işletmeler olarak? Çünkü çok yaşıyoruz bunu. şimdi yani samimi şeyimi söylesem beni buradan kovarsınız da, bütün bunlardan sonra da makul bir rakam ödemek istiyoruz !!! Yine hani makul yani çok yüksek değil, işin biraz esprisiydi. En son tabii ödemeli, ödemeli, ödemeli. Bunu tüm samimiyetimle söylüyorum; ödemeli çünkü eğer işletmelerimiz açasından hani burada şu anda muhataplarımız işletmelerimiz değil.

Bütün bunları istemeye hakkımız var mı yok mu? O ayrı, hepsini belki de istemeye hakkımız yok ama umuyor, özellikle küçük işletmeler. Çünkü kiminle, kime sorabilir ki bunları, kimle bu konuları konuşabilir ki veya kimden koruma isteyebilir ki? Yani Vergi Dairesi ile ilgili yaşadığı bir problemi

bir Oda Başkanını tanıyorsa, ulaşabileceğine inanıyorsa, gidebileceği samimi olarak söylüyorum, bir muhasebecisi vardır, bir de gelirse bize gelir. O adam için üçüncü bir kapı yok, yani onunla muhatap olacak veya SGK'daki yaşadığı bir problemle ilgili avukat tutamaz, onun ücretini de ödeyemeyebilecektir, ya insan kaynakları müdürü ama büyüdükçe evet, değişecek yani o zaman daha farklı bir hale gelecek. Ben hem sözlerimin sonuna böyle bağlamış olayım.

Tekrar bu organizasyon için emeği geçen herkese, Konya Ticaret Odası Başkanı olarak çok çok teşekkür ediyorum. Çünkü bu tip organizasyonların şehrimizin tanıtımına çok büyük katkısı oluyor. Beraberinde özellikle, şehir dışından birçok misafiri burada ağırlama imkânımız olduğu için hizmetler sektörüne de çok büyük katkısı oluyor.

Çok teşekkür ediyorum tekrar hepinize saygılar sunuyorum. Sağ olun var olun.

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Evet, Selçuk Bey'e biz de teşekkür ediyoruz. Başkanım söz istiyorsunuz galiba, buyurun,

Nail SANLI

TÜRMOB Genel Başkanı

- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Panel Oturumunu bölmek çok doğru bir değil ama bir bilgi aktarmak istedim. Öncelikle, Sayın Öztürk'e Ticaret Odası Başkanımıza çok teşekkür ediyorum. İnsanların buldukları makamı temsil etmeleri çok güzel bir husus, kendisini kutluyorum bir iş adamı olarak. Milenyum yılından başladı, teknolojiyi öne çıkardı ve dünya ekonomisinden devam etti, beklentilerini de çok güzel ortaya koydu. Ben TÜRMOB'un Genel Başkanı olarak çok hoşnut kaldım bu söyleminden, teşekkür ederim.

Şimdi izleyen arkadaşlarıma bir şey söylemek istiyorum; işte bu Forum'un konularının ne kadar özenle seçildiği bir kez daha Sayın Öztürk'ün yani hizmet verdiğimiz alanın temsilcisinin ağzı ile ortaya kondu. Çünkü I. Oturumumuz, muhasebe finans ilişkisi; daha doğrusu Sayın Öztürk ne dedi, haksız rekabet

demek ki sadece bizim mesleğimizde değil, ticaretle de haksız rekabet var. “Kayıt dışılık bir sorundur” dedi arkasından ikinci bir basamakta başka bir örnek verdi; kayıt içi çalışsa bile taklit ürün sorununuz var dedi. Yani kayıt içinde olmak da yetmiyor, bu da bir haksız rekabet. Arkasından “ne beklediğimizi söyleyeyim” dedi, bunları alıyoruz ne beklediğimizi, finans danışmanlığınızı istiyoruz dedi, çünkü I. Oturumumuz. “Bize bütün konularda ekonomik konularda danışmanlık yapın” dedi, 3. Oturumumuzun konusuydu bu. “Bize bu konularda yardımcı olun” dedi ve “bu hizmetleri birlikte verin” dedi; bu nedir, üzerinde hep durduğumuz uzmanlaşma, artık meslek mensupları uzmanlık alanlarına yönelecekler. “Bu hizmetleri hepsini bir arada tek bir kişi veremeyecek diyoruz, “kurumsallaşın” diyoruz, işte iş adamının temsilcisi, işte Formumuz, işte konularımız, işte TÜRMOB’un vizyonu, işte uluslararası ilişkilerimiz, işte sizinle tartıştığımız konular.

Teşekkür ediyorum.

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Sayın Genel Başkanımıza teşekkür ediyorum. Bana aslında bu konuda fazla söyleyecek hiç bir şey bırakmadı. Tekrar Sinan Bey’e teşekkür ediyoruz.

Evet, bu mesleğin temsilcilerinin sesinin bu bakış açısı nedir. Bununla ilgili Sayın Yücel Akdemir’e sözü vermek istiyorum. Buyurun Sayın Akdemir.

Meslek Camiası Bakış Açısıyla

Yücel AKDEMİR

TÜRMOB Genel Sekreteri

- Sayın Genel Başkanım, Değerli TÜRHAH Genel Başkanım, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar, hepinizi TÜRMOB Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Tabii bir Forum ve Haksız Rekabet Kongresinin son konuşmacısıyım. Haksız Rekabet Kongreleri geleneğimizde kapanış konuşması yok, bir nevi yarı kapanış konuşmasıyla da sözlerimi ifade etmek istiyorum.

Tabii bir Forumdayız, forumun anlamını biliyorsunuz, “meydan” demek. Meydanla birlikte de özellikle çoğunlukların, sıkıntılı çoğunlukların, sefa içindeki çoğunlukların değil taleplerini dile getirdikleri yönetenlerin de daha ziyade bilgilendirme yaptıkları toplantılar forumlar. Geçmişte açık alanlarda yapıyormuş, günümüzde bu olanak yok, rakamlar sayılar çoğaldı, teknoloji var, kapalı salonlarda bunu yapıyoruz. Bu Forumu da bu anlamda yaptık.

Birinci gün daha ziyadeyle bilgilendirme idi. İkinci gün olan bugün ise gerçek sorunlarımızı konuşuyoruz yani forumun mantığına uygun bir seyrimiz var. Sıkıntılarımız, bu Forum ile ilgili eksiklerimiz de tabii, mutlaka var. Sıkıntılarımızdan biri şu; belki katılımlarımızı sayısal olarak değil, salonda tutma anlamında gözden geçirmek zorundayız. Özellikle ikinci günü katılımcıları salonda tutmakta zorlanıyoruz, belki özellikle de katılımcıların foruma söz alarak katılımlarıyla ilgili başka yöntemlerde bulmak zorundayız. Çünkü herkese söz vermeye kalksanız forumların sonunun da gelmesi mümkün değil. Bundan sonraki forumlarda bunları biraz daha araştırmamız belki biraz daha hep birlikte geliştirmemiz gerekiyor.

Tabii Haksız Rekabet Kongresi açısından konuya baktığımızda bugünkü durum ile ilgili bir tespit yapmamız lazım, bazı gerçekleri de konuşmamız lazım. Doğrudur, uzmanlıklarımız var, işte denetim bir uzmanlık alanı, vergi tasdiki

bir uzmanlık alanı, bilirkişilik, danışmanlık uzmanlık alanı ama unutmamamız gereken bir şey var, her işin temelinde muhasebe var. Bizim esas işimiz, sıkıntılarımızın nedeni, yaptığımız işten kaynaklanıyor, yaptığımız iş muhasebe. Nedir kısa tanımıyla Meslek Yasamızda, başka yerlerde birçok tanımı var ama bize öz tabiriyle; aldığımız belgeleri standartlara, kanunlara uygun olarak kayıtlara geçirmekten, bu kayıtlara uygun rapor ve mali tabloları düzenlemekten sorumluyuz. Bir tespit yapmaya kalkarsak gerçeği konuşmak gerekiyorsa biz şu anda işimizi yapmakta zorlanıyoruz, Değerli Meslektaşlarım. Yani eğer yarattığımız hizmette, yaptığımız işte kaliteyi yakalayamazsanız sorunları çözmekte de zorlanıyorsunuz. Şu anda bizden kaynaklanan bir olay değil, özellikle son yıllardaki iş yoğunluğundan, yasal düzenlemelerden dolayı büyük çoğunluğumuz gerçek muhasebeden uzaklaştık. Şartlar bize gerçek muhasebe yapma imkânı vermiyor, kaliteli hizmet üretemiyoruz. Hepimiz bunu kabul etmek zorundayız. Çoğu zaman şikâyet ediyoruz angaryalardan, ama ben iddia ediyorum mükelleflerin %99'u verdikleri ücreti angarya dediğimiz işlerden dolayı bize veriyorlar, çünkü yaptığımız işi bilmiyorlar. Hiç biri muhasebeden dolayı bize para vermiyor, istisnalar hariç. Tabii, bu bizden kaynaklanmıyor. Ekonomik koşullar var, mükellefin bilgi düzeyi var, angaryalar var, gerçek anlamda muhasebeye talep olmaması var, denetimlerin yetersizliği var, ücretin yetersizliği ve zamanında tahsil edilememesi var, en başında haksız rekabet aramızdaki haksız rekabet var. Bunlardan dolayı biz biraz muhasebeden uzaklaşıyoruz. Bu mevcut durumu hepimizin tespit etmesi, bu duruma göre de haksız rekabeti, kurumsallaşmayı, mesleki kaliteyi değerlendirmemiz gerekiyor.

Şunun kararını vermemiz gerekiyor, tartışmalar bunu gösteriyor, belki buraya gelenlerle ilgili değil, haksız rekabetle mücadele şu anda yaptığımız iş, bizim için tehdit mi, fırsat mı? Önce bunun kararını vermemiz gerekiyor. Maalesef, meslek mensuplarımızın bir kısmı, bunu tehdit olarak görüyor. Bu mücadelede kullanılan yöntemleri şu anki yazılımı, sözleşme düzenlemeyi, tehdit olarak algılıyor. Tehdit mi, fırsat mı? Önce bunun kararını vermemiz lazım. Ve dolayısıyla asıl tehdidi ortaya koymak lazım. Meslektaşımızla, mesleğimizin icrası ile ilgili 25 yıllık bir dönem geride kaldı, Değerli Meslektaşlarım. Asıl tehlike şimdi kapıda, Bakın 24-25 yıl geriye dönün bakın Mükerrer 227'de, bugünkü tebliğ taslağında olmasına rağmen, ciddi anlamda hiç birimize hiçbir sorumluluk yazılmadı, istisnaların haricinde, Doğru mu arkadaşlar? Yazılmadı 25 yıldır. Yeni yeni başladı usul denetimlerine, yeni yeni başladı sorumluluk raporları, yeni yeni başladı, ciddi düzenlemeler var burada.

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı kuruldu, dört tane yönerge yayınlandı ve en ilginç burada ne biliyor musunuz? Vergi müfettişlerine diyorlar ki, “neden sorumluluk raporu yazmadığını raporun altına yazacaksın” diyorlar. Neden sorumluluk yazmadığını meslek mensubuna raporun altına yazacaksın diyorlar. Yönergeler yayınlandı, yönergeler çıktı Bakan imzası ile 2 aydır yürürlükte. Yönerge olduğu için resmi gazetelerde bunları belki göremiyoruz, mesleğimizin icrası ile ilgili bu çerçevede tehdit kapıda. Bu tehdidi fırsata çevirmek mümkün mü? Tabii ki mümkün! Tehdit derken kastım şu değil; devlet kendi açısından görevini yapıyor ama bizim için tehdit. Bu tehdidi bizim fırsata çevirmemiz gerekiyor. Bu fırsatlar kapıda, herkese düşen görev var burada, kamuya görev düşüyor. Sayın Genel Başkanımız, açış konuşmasında ifade etti; devletle mükellef arasında köprü olan bu meslek grubunun, meslektaşlarımızın sorumluluk raporları vergi inceleme memurlarının veya vergi müfettişlerinin iki dudağı arasında olmamalı, bunu her yerde ifade ediyoruz. Şartlar, koşullar ortada. İlgili kesimlere, paydaşlarımıza düşen görevler var. İş dünyasının bizimle ilgili beklentilerinin tamamıyla ilgili, bizim de onlardan beklentilerimiz var. Ancak karşılıklı anlayış ile bunları iki taraf içinde yararlı hale getirebiliriz.

Bize düşen görevler var, TÜRMÖB’a düşen görevler var, Odalarımıza düşen görevler var, meslektaşlarımıza düşen görevler var. İşte, bu görevleri bu süreçte, bu zorlu süreçte, bu süreci 5-6 yıl önceden tahmin ettik çalışmalarımızı tamamladık bugüne getirdik. Bakın, ortada bu sıkıntıları gidermek için her şey kanunla, yasayla, yazılımla, disiplin ile olmuyor, aramızda ortak kültür oluşturmamız gerekiyor, etiği oluşturmamız gerekiyor. Etik eğitimlerimiz başladı, etik eğitimlerimiz devam ediyor. Ciddi adımlar attık, etik konusunda sadece meslek odaları açısından değiliz, kamu da dâhil Türkiye’nin öncü kurumuyuz biz, “etiği” biz başlattık Türkiye de. Bizden sonra kamuda, diğer sivil toplum örgütlerinde etik başladı.

Mesleki kalite ve kurumsallaşma; hiç kimsenin endişesi olmasın yönetmeliğimiz yayınlandı, en kısa sürede bunun alt yapısını oluşturuyoruz. 2016’da bu da yürürlüğe girecek. Bakın, kurumsallaşma olmadan bazı konuların üstesinden gelemiyoruz. Kurumsallaşmayan meslek mensupları, kurumsallaşan firmaların tehdidi altında çünkü Sayın Hocam da ifade etti, hem denetim hizmeti veriyor, hem YMM hizmeti veriyor, hem danışmanlık veriyor, hem insan kaynakları veriyor, hem muhasebe hizmeti veriyor. Siz olsanız bu hizmetleri tek

bir yerden almak istemez misiniz? Doğru gözle baktığımızda tabii ki isteriz. İşte mükellef de böyle düşünüyor, dolayısıyla kurumsallaşmamız gerekiyor.

Çok iç açıcı noktada değiliz; adi ortaklık sayımız 512, limitet şirket sayımız 741, anonim şirket sayısı 137, Kamu Gözetim Kurumundan lisanslama yetkisi alan şirket sayısı 166, denetim lisans işlemlerini tamamlayıp lisans alan meslektaş sayımız 12.000 civarında. Kurumsallaşma tablomuz bu. Tabii ki bu çerçevede en önemlisi çözmemiz gereken, bizim çözmemiz gereken hem TÜRMOB hem odalarımızın hem de meslektaşımızın çözmesi gereken en önemli sorun haksız rekabet. İşte bu konuda TÜRMOB Kurullarımız, Haksız Rekabet Kurularımız, Odalarımız, sizlerin katkılarıyla gerekeni yaptı, bir programı ortaya koydu.

Öğleden önceki konuşmaları da dinledik, şunu ifade edeyim; hepimizin bir konuda anlaşması gerekiyor, bir konuya karar vermemiz gerekiyor, yetkili Kurullarımızda da tartışıyoruz. Bakın Değerli Meslektaşlarım, 60 tane sözleşmeyi girmek 2 saat, bir şeye karar vermemiz lazım, yani 2-3 gündür bir kaos yaşıyoruz. Bunun adı şu; zaman mı yok, bu sözleşmeleri düzenlemek mi istemiyoruz? Buna karar vermemiz lazım. Bakın, hangi meslektaşım girerse girsin, 60 tane sözleşme 2 saatimizi alıyor ama önümüzdeki tabloda şu; Ocak'ın sonlarında başlamışız, 23 Şubat'a kadar girilen sözleşmelerin %80'i girilmiş. 23-24 Şubat'ta, 2 ay uzatma yapmışız, girilen sözleşmelerin %10'u şu ana kadar, %90, dün sadece bir günde %10 değerli arkadaşlar. Rakamlar önümde, dün sadece bir günde %10, bir günde %10, sözleşmelerin girilme durumları bu. %50'lere yaklaştık, 2.500.000 civarında sözleşme hesap ediyoruz, 1.200.000 civarında şu anda girilen sözleşmeler, meslek mensuplarından da yaklaşık sayımız 42.000, 43.000 civarında, 95.000 meslek mensubunun 95.000'nin de bürosu yok, bununda altını çizeyim, bazen rakamlar, sayılar abartılıyor. Sadece İstanbul örneğini vereyim, İstanbul'da 35.000 meslek mensubu var, 15.000 meslek mensubumuz, yaklaşık çalışanlar listesine kayıtlı, 20.000'i çalışanlar listesine kayıtlı değil, Türkiye genelinde meslek mensuplarımızın yaklaşık 22.000, 23.000'i bir şekilde sözleşmelerini girmişler.

Şu konuda kimsenin endişesi olmasın; amacımız hep birlikte üzüm yemek. Bu işin bu noktaya gelmesinde başta Haksız Rekabet Kurulu üyelerinin, TÜRMOB Yönetim Kurulu'nun, TÜRMOB'da çalışan arkadaşlarımızın, Odalarda görev yapan arkadaşlarımızın, bir yıllık süreçte gittiğimiz illerde katkı sunan sizlerin, hepimizin katkısı var. O anlamda bizim "bağcıyı dövmemiz" söz ko-

nusu değil bazen farklı algılanıyor ama o çok hassas bir konu. Sabırla, inatla, buna beraber sahip çıkarak sonuna kadar birlikte başaracağız. Çok kolay değil, ben bunu küçük 2-3 yaşındaki bir küçük çocuğun denize girmesine benzetiyorum; önce bağıırır, ağlar o suya girmek istemez, bir alıştığında bir daha o sudan çıkaramazsınız o çocuğu, o sudan çıkmak istemez, Ne soğuk dinler, ne sıcak, ne güneş dinler. Bu sözleşmeler de bu hale gelecek, bu mücadele bu hale gelecek, hep birlikte bunu bu hale getireceğiz, hep birlikte haksız rekabet yerine haklı rekabeti yaratacağız diyorum ve kurum temsilcisi olarak da Haksız Rekabet Kongresi'nin sonunda ben gerek Forum'a, gerek Kongre'ye katkı sunan tüm çalışanlarımıza, yönetimcilerimize, katılımcılarımıza, oda başkanlarımıza, mekan sahibine, organizasyon firmasına, iki gün boyunca bizi bilgilendiren değerli konuşmacılarımıza teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Evet, Sayın Akdemir'e teşekkür ediyoruz bu güzel sunum için.

Evet, arkadaşlar, panelistleri dinledik, görüşlerini bizlerle paylaştılar. Soru almak istiyoruz. Soru sormak isteyen arkadaşlar, kayda girme açısından lütfen, isim, soy isimlerini söylesinler. Mikrofonumuz şu anda nerede arkadaşlar? Oradan başlayalım da, buyurun, lütfen kime soruyorsanız onu da belirtin lütfen.

Bülent ÇOLAK

Muğla SMMM Odası

- Sorum Sayın Yücel Akdemir'e; iki gündür takip ediyorum, emeği geçen herkese önce teşekkür ederim.

Kurumsallaşma, etik değer, rekabet her şey güzel fakat en önemli şey, 3568 sayılı Yasa bize dar geliyor. Serbest meslek defteri ile ne kurumsallaşma olabilir, ne danışmanlık olabilir, ne de finans uzmanlığı olabilir. Çünkü o defter bana yetmiyor. Ancak ben de branşlaşmalıyım ki yanıma yeri geldiğinde avukat, yeri geldiğinde iş sosyal güvenlik uzmanı, alabilmeliyim ki ben bu hizmetleri verebileyim. Ee, bunu yapabilmem için benim müdürlük yetkim yok limitet

şirketlerde, anonim şirketlerde yok, Garanti Bankasından Yönetim Kurulu üyeliği teklifi gelse, Başkanımın yüzüne bakacağım, ya mesleğimi bırakacağım, ya teklifi kabul etmeyeceğim. Nasıl olacak? Bu konuda limitet şirketlerde, anonim şirketlerde, yönetim kurulunun izninin verilmesi gerekiyor. Bu konuyla ilgili yasal çalışmanın yapılması gerekiyor, bu birincisi.

Bir tane daha var, kısa tutacağım onu da; stajyerlere harika bir eğitim, harika bir zaman, harika sınavlardan geçiriyoruz. Peki, biz mali müşavirler? Aldık belgeyi, 20-30 yıl bizi niye sınavdan geçirmiyor? İşte o zaman haksız rekabete gerek kalmaz. Bu bilgiyi bilen karşılığını da alır, kimse ucuza emeğini, bilgisini vermez, sınavdan geçmeyecek arkadaşlarımız zaten haksız rekabete sebep oluyor. Çok teşekkür ediyorum.

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Soruları alalım sonra hep beraber topluca cevap vereceğiz. Evet, oraya yaklaştıralım.

KATILIMCI

Edirne SMMM Odası

- Sorum şu yönde olacak, “e-birlik sözleşmelerimizi” girdik, orada bir ibare var, sütun var 50.00 nüfus, altı, üstü, biz daha sözleşmelerimizi girerken haksız rekabete uğradık zaten. Benim ilçem 3.000 nüfuslu yerde bürom var, oturduğum ilçe 46.000 nüfusa sahip, komşu ilçem 51.000, 52.000, 55.000 o benden daha yüksek ücret alacak. Benim verdiğim hizmet ile 51.000 nüfusa sahip olan ilçedeki hizmet farklı mı? Ben bunu sormak istiyorum. Ve Oda Başkanına da bir sorum olacak, Konya Oda Başkanı, Ticaret Odası Başkanına. Şimdi Oda’ya kayıt işlemleri yapılıyor, Oda’ya kayıt işlemi yapılırken, “Vergi eğitimi” bugüne kadar hiç vermişler mi kayıt yapılan kişilere ya da Maliye Bakanlığıyla ortak bir şekilde vergi eğitimi, vergi mükellefi başlarken böyle bir eğitim yapma planları var mı? Bunu da Odalar ve Borsalar Birliğine sizlerin aracılığı ile iletmek istiyoruz. Çünkü karşımıza gelen vergi mükellefi, fatura kesmeyi dahi gün geliyor, bilmiyor dolayısıyla çok zor durumlarda kalınabiliyor. Bence bir eğitim oluşturulması lazım, vergi eğitimi. Bu vergi eğitiminden sonra Oda eğitiminin Ticaret Kanununun gereğince bilinmesi gere-

kenleri bizim mesleğimizin ya da muhasebecinin, mali müşavirin, ne anlama geldiğini bunların da izah edilmesi Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ben şahsım ve Odam adına talep ediyorum.

Bir konu daha vardı, onu da; bu MERSIS kayıt sisteminde sorun yaşıyoruz. Bakanlık 6.37 ile Acrobat Reader ile işlem yaptırıyor ama Gelir İdaresi Başkanlığı 8 ile Acrobat Reader ile işlem yapıyoruz. Biz bir ileri gidiyoruz, bir geri geliyoruz sistemlerimizi bozuyoruz büroda, ya da bir tanesini Sanayi Bakanlığına ayırıyoruz, üç tanesini Vergi Dairesine ayırıyoruz. Elimizdeki PC'lerimizi, bilgisayarlarımızı, laptoplarımızı. Burada bir ortak eğitim ve düzen olması lazım, sabah 08.00'de oturuyoruz akşam 17.00'e kadar zorla giriyoruz sistem üzerinde. Burada da bir kayıp var, çalışma kaybımız var, tescil işlemi yapılacak işlemlerde başımıza dikilenler sabırsız, müşteri hemen çabuk olmasını istiyor. Bazı sorunları kendi kendimize 2015 yılında daha fazla yaşar hale geldik. Bu bizim çalışmamızı etkiliyor, çalışmıyoruz, yapılacak işlemlerimizi yapamaz hale geldik saat 20.00'e kadar hiçbir işimiz yok yani yapamıyoruz, telefonlardan, onlardan, bunlardan dolayı. Saat 20.00'den sonra büroyu açıyoruz bismillah saat 03.00'e, 04.00'e kadar bürodayız. Kusura bakmayın, sizden Konya Ticaret Odası Başkanı olarak, Odalar ve Borsalar Birliğine temsilci olarak vergi eğitimini istiyoruz, mükelleflere vergi eğitimi verin, vergi eğitimi olmayanın vergi kaydını başkaları,

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Anlaşılmıştır, anlaşılmıştır, evet, çok teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar bir ricam var, lütfen fazla detaya girmeden soracağımız soruları kısa ve öz sorun, mümkünse birden fazla da sormayın ki salonda diğer arkadaşlarında söz söyleme hakkı olsun. Buyurun.

Ahmet OKUR

İskenderun SMMM Odası

- Böyle bir Forumu düzenleyen, Sayın TÜRMOB ve Yetkililerine ve Konya Mali Müşavirler Odasına çok teşekkür ederiz. Bizleri aydınlattınız.

Bu e-birlik sözleşmesinden uygulama esnasında gördüğüm bir noksanlık var onu arkadaşlara arz etmek istiyorum. Sayın Yücel Bey'e sorum.

E-sözleşme yaptığımızda gerçek mükelleflerin biliyorsunuz, eskiden bir vergi numarası vardı, birde TC numarası başladı. Şayet sözleşmeyi TC numarasından ben yaparsam ve bu arkadaş birkaç sonra bana borcu olur, başka bir üstada giderse, o üstadımız da vergi numarasından sözleşmeyi tanzim ederse benim İle yapmış olduğu sözleşmenin farkına varmıyor. Bunu önleyebilir miyiz? Tüzel kişiliklerde burada sorun yok, şirketlerde. Fakat sözleşmeyi yaparken ya TC numarasından yapmamız lazım veya vergi numarasından, bunu önler isek diğer arkadaşlarında mağduriyetini önlemiş oluruz.

Teşekkür ederim.

İlker ÖZOKÇU **Moderatör**

- Buyurun.

Bestami ŞİNİK **Muğla SMMM Odası Disiplin Kurulu Başkan Yardımcısı**

- Benim sorum Sayın Yücel Akdemir'e. Disiplin Yönetmeliği ile ilgili ciddi sınırlarımız var. Yönetmeliğin tekrar elden geçirilmesi, birtakım maddelerin gözden geçirilmesi mümkün olabilecek mi? Özellikle de dosya oluşturulmasında biz Muğla Odası olarak aşırı titizlik gösteriyoruz hem Yönetim Kurulu üyeleri olarak hem de Disiplin Kurulu. Mahkemelerde dosyanın tekâmülü sırasına dikkat edilen bütün hususlara dikkat ediyoruz ki, TÜRMOB Disiplin Kuruluna dosyamız eğer intikal ederse, tekrar geri dönüşü olması zor olsun diye.

Bir de "uygulama birlikteliği kitapçığı" var, Disiplin Yönetmeliği, Disiplin Kurullarına dağıtılan bu ciddi redaksiyon hataları içeren bir kitap, bunun tekrar elden geçirilip örneklemelerle yenilenmesinin Disiplin Kurullarına faydası olacağının değerlendirilmesini istiyorum.

Bir de Sayın Cemal İbiş, Sayın Hocam, bir konudan bahsetti; muhasebecilere duyulan güvenden, diğer bağımsız şeylerden, danışmalardan ziyade muhase-

becilere duyulan güvenden bahsetti. Selçuk Bey'e de hasetten teşekkür etmek istiyorum, Konyalılar Başkanlarına sahip çıksınlar, O da bizden çok şeyler bekleediklerini ifade ettiler. Doğan Cüceloğlu'nun bir kitabında şöyle bir dörtlük var der ki, "sıkılmayan el sıcaklığını, bakılmayan göz parlaklığını, dokunulmayan gönül dostluğunu kaybeder, solar, soğur."

Biz mükelleflerimizin, müşterilerimizin bunların dışında kaç tane çocukları var, kaç tanesi evli, kaç tanesinin sıkıntısı var, başka, mahkemede davaları var mı ve bunların, bunların hepsini, hepsini bizzat takip ediyoruz, merak etmeyiniz ve onlarla hem dert hem iyi günlerinde ve kötü günlerinde birlikteyiz. Bunu belirtmek istiyorum. Kendilerine teşekkür ediyorum.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Orada bir Hanımefendi, buyurun.

Aydan Akman ANDAÇ
Konya SMMM Odası

- Forum'dan dolayı çok teşekkür ediyorum. Ben Konya Odasından katılıyorum, Mali Müşavir Aydan Akman Andaç.

Öncelikle bizim mesleğimizle ilgili ücretten dolayı haksız rekabetten dolayı pek çok konuşmalar geçti. Fakat bu konuşmaların içerisinde sadece TÜRMOB'un kendi yapmaya çalışmış olduğu çalışmalar ifade edildi, Maliye Bakanlığı yönünden destek alınamadığından dolayı. Fakat Maliye Bakanlığı nasıl kendisi kiralardan dolayı bankadan ödeme zorunluluğunu rakam zikretmeden hiçbir şekilde bunu ifade etmeden bankadan ödemeleri tetkik edici belge olarak kabul ediyorsa, bizim mesleğimizde de ödemelerle ilgili bu sorunun çözülebilmesi için banka tarafından teftik edici belge olarak ödeme yapıldığını kabul edilebilmesi ve rekabette ücretlerin standart bir şekilde verilebilmesi için olması gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda da TÜRMOB'un çalışmalarına bunu dahil etmesini rica ediyorum.

Bir ikinci durum; bağımsız denetimle ilgili herhangi bir şekilde Türkiye'de çok fazla sayıda çalışma yapılmadı. Bu çalışmanın yapılmamasının sebebi

de dört büyüklerin yurt dışından Türkiye'ye gelip pek çok sayıda şirketleşme yöntemiyle ve kendilerini firmalarla anlaşarak, ekip kurarak bu işlemlerin yönetimin de söz sahibi olmasından kaynaklanıyor ve yurt dışında ihracatla ilgili işlem yapan firmaların da bu bağımsız denetim firmalarını tercih etmesinin sebebi Türkiye'deki verilmiş olan bağımsız denetim raporlarının yurt dışında geçerli olmamasından kaynaklanıyor. Bu nedenle Türkiye'de eğer biz meslekte kalite istiyorsak ve ileriye doğru bir gelecek vaat ediyorsak bu çalışmaların içerisinde Türkiye'deki verilen bağımsız denetim raporlarının yurt dışında da geçerliliğinin olabilmesi için küçük ve orta büyüklükteki işletmeler olarak, IFAC olarak, bahsettiğiniz gibi bir şekilde bu konunun içerisine değerlendirilip bizim de bu mesleği yapmamızdan ve mali müşavir olarak meslekte kaliteli olabilmemiz açısından söz edilmesini talep ediyorum.

Bir de piyasada haksız rekabetin önlenmesi açısından, haksız rekabetle ilgili piyasada şöyle bir görüş var, biz büroda çalışanlar olarak buna çok sık karşılaşıyoruz; bizim sorunumuzu ancak vergi dairesiyle ilişkili olan kişiler çözebilir veya sigortayla ilişkili olan kişiler çözebilir, bu konularda kimin çevresi var, kim söz sahibi ve bir sorun başımıza gelirse kim bu sorunun üstesinden gelebilir diye herhangi bir şekilde bilgi değil çevre ve makam ve kişilerin kendi belirli kriterleri belirliyor bu konuyu. Mesleki kalitenin olabilmesi için, bilginin dışında insanların mesleğe saygı göstermesi ve meslekte gerçekten herkesin dağılım sonucunda gelir elde edebilmesi ve kalitenin yükseltilebilmesi için eğitimlerin tüm tabana yayılması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Biz teşekkür ederiz. Burada arkadaşlara da söz verelim.

Bekir PADAR

Kayseri SMMM Odası Haksız Rekabet Kurul Başkanı

- Öncelikle, Genel Sekreterimiz Yücel Bey e söylemek istiyorum.

Komisyon çalışmalarımızda şöyle bir çelişki ile karşılaşıyoruz. Haksız Reka-

bet Yönetmeliğimizle Disiplin Yönetmeliğimiz arasında bir uyumsuzluk var. Orada zikredilen bazı suçların Haksız Rekabet Komisyonuyla, Disiplin Yönetmeliği arasında tam koordineli ve uyumlu olmadığını gördük. Bu konuda bir ortak lisan oluşturulmasını talep ediyoruz.

İkinci olarak KOBİ'lerle ilgili kısa bir şey söylemek istiyoruz. Biz serbest mali müşavirler olarak, bürolar olarak KOBİ'lerin mali müşaviriyiz. Bizim paydaşlarımız, müşterilerimiz KOBİ'ler. Fakat globalleşme hem KOBİ'leri tehdit ediyor dolayısıyla bizi tehdit ediyor. Ve buralarda Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve yerel yönetimlere aslında çok büyük görev düşüyor. Bu konferansta yerel yönetimlerle ilgili kısmın çok önemsenmediğini, öne çıkmadığını gördüm. Hâlbuki Kayseri örneğini vereyim, Kayseri Belediyesi, şehrin en canlı, en merkezi yerine çok büyük bir alışveriş merkezine izin vererek, hatta kendi arazisini vererek Kayseri'nin merkez esnafını çok zor durumda bıraktı. Kayseri, özellikle bizim ilgi alanımıza giden birçok mükellefimiz iflas etti işi terk etti. 250 esnafın olduğu o alışveriş merkezinde yüzde 5 yerel esnaf yok, sadece bir tane müşterimiz var. Bizim için bu en büyük tehdit global sermaye, buna karşıda yerel esnafların bizi, yerel KOBİ'lere bakan yerel mali müşavirler olarak ticaret odaları ve yerel yönetimlerle işbirliği yapmamız gerekiyor. TÜRMOB'dan ricamız, bu özellikle belediyeler yerel yönetimler ve ticaret ve sanayi odalarıyla bu konunun daha öne çıkarılması, KOBİ'lerimizin yaşar, devam hale getirilmesidir. Teşekkür ederim.

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Son soruyu da alalımda arkadaşlar çünkü süreyle ilgili sıkıntımız var.

Halil ARSLAN

Mardin/Şırnak SMMM Odası

- Herkese saygılar sunuyorum efendim, efendim benim sorum Yücel Bey'e,

Yücel Bey konuşmasında dedi ki meslektaşlarımıza sorumluluk yüklemek vergi müfettişlerinin iki dudağı arasında. Şimdi üstadım, bu durumu hiçbir meslektaşım içine sindiremiyor biliyor musunuz? Bu eğer bir yaptırım uygulanacaksa, eğer bir meslektaşımıza sorumluluk yüklenecekse, mutlaka ve

mutlaka bizim oda yönetim kurulları, bizim TÜRMOB'un değerli yetkili kurulları bu kararda mutlaka söz sahibi olması gerekir. Kesinlikle biz bu durumu kabul etmiyoruz. Eğer bu konuda bir şey yapılacaksa biz meslek kuruluşu olarak TÜRMOB'un desteğindedeyiz, her duruma varız. Saygılar sunuyorum.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Teşekkür ederim. Arkadaşlar iki soru daha alalım bir siz, bir de arkada bir arkadaşımıza.

Hasan ÇİÇEK
Kocaeli SMMM Odası

- Benim sorum, Yücel Bey'e olacak.

Bilindiği üzere ücret yönetmeliğimizin 22. Maddesi, iş sahipleri ücretini ödemediği durumda meslek mensubu işi sürdürmez ve bir başka meslek mensubu bu işi alamaz, hükmü vardı. Bu Danıştay tarafından iptal edilmişti. Bunun paralelinde e-birlikte de sözleşmenin yapılmasını müteakip bir başka meslek mensubu borcu olan iş sahibinin yeniden bir sözleşme yapılmayacağına ilişkin bir hüküm de var. Bu itilaf söz konusu olabilir mi? Ne tür önlemler aldınız? Teşekkür ederim.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Son soru arkadaşlar.

Tamer KÖROĞLU
Antalya SMMM Odası

- Benimki daha çok bir sorudan çok Sayın Öztürk'ün konuşmalarına istinaden bir tespitimi aktarmak isterim.

Anlaşmalarda aynı evliliklere benzer, evlilikler de iki sivri uç kaya vardır. Anlaşmak için bazen bir tanesi geri adım atar. Bizim mesleğimizle ilgili bunu değerlendirdiğimiz zaman, diğer kamu kuruluşlarıyla aynı ölçekte değerlendirdiğimiz zaman hep geri adım atan taraf bizim tarafımız oluyor maalesef. Çünkü baskılar karşı taraftan geliyor ve biz bunlara bir şekilde boyun eğip yapmak zorunda kalıyoruz. Gene evlilikle eşdeğer olarak düşündüğümüz zaman onuncu senelerinde, bu evlilikler yıkıma neden olur. Çünkü iki tane sivri uç ile başlayan evlilik bir taraf hep geri adım attığından dolayı yuvarlak halka haline gelir, yuvarlak kaya haline gelir. Ve bu da çok büyük bir tehlikedir ve ileride bir meslek patlaması ortaya çıkar, ciddi derecede ya da boşanmalar meydana gelir. Biz Öztürk'ün söylediği, Sayın Öztürk'ün söylediği birçok şeyi yapıyoruz. Ancak bunları yaparken bizimde elimizde bazı şeyler, doneler istediğimiz zaman karşı kurumlardan bunların rahatlıkla bize veriliyor olması lazım. Biz sizinle paydaşız ve aynı yolda yürüyoruz. Aslında diğer kurumlarla da aynı yolda yürüyoruz.

Dün Sayın Başkanım burada anlattılar, lütfen gece 11.00'de giderken ışıklara bakın, yanan ışıklar mali müşavirlerin ışıklarıdır, meslektaşların ışıklarıdır. Biz sizin söylediklerinizi üzerimize alırsak bir angaryadır ve sürekli uçlarımız törpülenir, yuvarlak bir kaya haline geliriz ve pimi çekilmiş patlamaya hazır bir meslek haline geliriz. O yüzden benim istirhamım.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Lütfen sorunuzu sorar mısınız?

Tamer KÖROĞL
Antalya SMMM Odası

- Soru değil tespitti, bizim sinir uçlarımız lütfen biraz kalsın. Ricam o! Teşekkür ederim.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Teşekkür ediyoruz.

Selçuk ÖZTÜRK
Konya Ticaret Odası Başkanı

- Evet, en az soru bende olduğuna göre, ben hemen soru cevaplama sıramı savayım. 1992 Haziran ayında ben şirketimi kurdum. Daha açık, belki kısa, askerden geldim. Bir türlü istediğim maaşlı mühendis olarak işe başlayamayınca, ağabeyimden aldığım bir emanet 10.000 markla şirketi kurdum. İlk faturayı kestim götürdüm tahsil için, şirketin sahibi dedi ki, fatura yanlış. Nasıl yanlış abi dedim ya, yanlış fatura kesmem çünkü kendime de ekonomik anlamda güvenen bir insanım, KDV dahil keşmişsin dedi, abi KDV dahil anlaştık ya dedim. İyi de Selçuk dedi, KDV dahil anlaştık da fatura kesilirken KDV ayrı yazılır dedi. 1992 yılında, ilk şirketi kurduğumda ilk faturamı yanlış kestim. Bu, çünkü bir mühendisim, devlet memuru çocuğuyum, ailesinde ticaret yapan bir insan olmadığı için.

Bunu niye anlattım, biz hakikaten eğitim konusunda Ticaret Odası olarak, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasıyla da beraber herhalde yılda 10 eğitim yapıyoruz. Onun ayrıca yaptıklarının sayısını bilmiyorum, bizim ayrıca yaptıklarımızın sayısını bilmiyorum. Ama yeni başlayacaklar için belki yeni bir eğitim sistemi ortaya koymak gerekiyor. Hak verdiğim bir konu. Yine MERSIS konusunda da çok haklısınız. Belki işte bahsedilmedi ama ben aynı zamanda Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu üyesiyim, MERSIS konusunda çok ciddi sıkıntı çekiyoruz. Bir türlü istediğimiz noktaya gelmedi ama çok konuştuğumuz ve üzerinde çalıştığımız bir konu, inanıyorum ki yakın bir gelecekte bu problem çözülecektir diye düşünüyorum.

Bir de biz Konya'daki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasıyla yaptığımız bir uygulama var, şu anda odamızın bünyesinde SMMM'nin bir ofisi var, ofisi biz kurduk. İsmail Bey sağ olsunlar onlar yönetim olarak orada arkadaş görevlendirdiler. Böylece evet, problemler belki azaltmıyoruz miktarını ama aynı binada olmaktan kaynaklı problemlerin çözüm sürelerini kısaltmak gibi bir yöneme gittik. Evet, ideal yöntem değil, ideal yöntem problemlerin hiç çıkmaması ama en azından problemleri daha hızlı, daha kısa sürede, oraya bir bilgisayar yerleştirdik, iki tane hatta bilgisayar koydu Konya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler, iki tane personel koydu, hemen daha kısa sürede çözmeye çalışıyoruz. Yani aktardığınız konularda hem daha fazla eğitimin verilmesi, hem de sistemin daha düzenli hale gelmesi konusunda haklı olduğunuzu söylüyorum. Daha fazla odalar olarak ve TOBB olarak her iki konuda daha fazla gayret etmeliyiz diye düşünüyorum. Tekrar teşekkür ediyorum.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Biz teşekkür ediyoruz. Evet, Cemal Hocam,

Prof. Dr. Cemal İBİŞ

- Çok teşekkür ediyorum, yanılmıyorsam Ayla Hanım'dı Konya'dan ve şeyi sordular, KOBİ'ler için düzenlediğimiz bağımsız denetim raporlarının yurt dışında kabulü. Bu konuda öncelikle şunu söyleyeyim, hiçbir engel yok. Yani TÜRMOB, IFAC üyesidir, iki buçuk milyon muhasebeci arasındadır. TÜRMOB üyesi her meslek mensubu düzenlediği raporda attığı imza uluslararasıda geçerlidir, kabul edilir, yeter ki iş bulun, yapın, imzalayın bu kabul edilir. Bunda hiçbir problemimiz yok.

Belki bu kongrenin de ana teması bu, bu kadar yetkimiz var uluslararasıda kabul ediyoruz neden iş yapamıyoruz, neden bize iş gelmiyor, kabul açısından hiçbir problem yok asıl işi bulmak ve o işi yapmak temel konu bu eğer Ayla Hanım da işi bulursa, imzası uluslar arasında kabuldür. Bunun dışında benim cevap vermem gereken herhangi bir soru yoktu. Tekrar teşekkür ediyorum. Sağ olun Başkanım.

İlker ÖZOKÇU
Moderatör

- Biz teşekkür ediyoruz. Evet, Sayın Akdemir,

Yücel AKDEMİR
TÜRMOB Genel Sekreteri

- Teşekkür ediyorum, birkaç soru var, bir hayli soru var. Hemen şöyle ifade edeyim. Bizim meslek mensuplarımızın sermaye şirketlerine ortak olmaları ile ilgili yasal mevzuatımızda hiçbir sıkıntı yok. Sadece orada imza yetkisi alamazlar, temsil yetkisi alamazlar. Bu da mesleğimiz açısından son derece doğrudur, bizim mesleğimiz bilfiil işinin başında bulunulmasını gerektiren bir meslektir, başka bir yerde imza yetkisi aldığımızda dönüp haliyle size sorarlar, muhasebe büronuzda muhasebe mi yapıyorsunuz, diğer şirkette müdürlük mü yapıyorsunuz diye. Genel anlamda mesleğin dünyadaki yapılış şekline ters olduğu için asla mesleki şirketlerde, denetim şirketlerinde tartışılabilir bu konu ama onun dışında diğer ticari şirketlerde meslek mensuplarının imza yetkisi alması mümkün değildir, doğru da değildir. Ortaklığına da herhangi bir engel yoktur.

Asgari ücret tarifesi, bir arkadaşım sordu. Herhalde bu tarifeyi düzeltmemiz gerekiyor. Bazı arkadaşlarımız bu tarifeyi mutlak tarife olarak kabul ediyorlar. İlçe farkı, il farkı, büyük illere komşu olan illerde var gerekçe değil, burada belirtilen ücret asgari ücret, hangi ilçede hangi ilde olursanız olun belirtilen ücretin üzerinde bir ücret almamıza bir engel yok. Bu sadece bir önlem asgari ücret, ben inanıyorum ki haksız rekabet ortadan kalktığında asgari ücret tarifesine de ihtiyaç kalmayacaktır.

Değerli meslektaşlarım, bizim amacımız bu olmalı, yoksa biz her yapacağımız işi, alacağımız ücreti, asgari ücrete endekslersek bu işin altından kalkamayız. Sadece günümüz koşullarında bir önlemdir asgari ücret tarifesi. Onun dışında nerde yaşarsak yaşayalım, tarifenin üzerinde ücret almaya herhangi bir engel olmadığını belirtmek istiyorum.

Sözleşmelerde kısa bir süre sonra TC kimlik numaraları yeni açılışlar hariç, TC kimlik numaralarını kaldırıyoruz. Geçiş yılı, sadece ve sadece işletme

yeni açılışlarının dışında vergi numaraları kullanılacak, TC kimlik numaraları kullanılmayacak.

Disiplin Yönetmeliği, çalışıyoruz sürekli koşullar değişiyor, yorumlar değişiyor. Hem revize edilecek hem yönetmelikler arasındaki çelişki giderilecek, çalışmalarımız devam ediyor, muhtemelen 2016 Genel Kuruluna bu çalışmalar gelecek. Bu konuda herhangi bir endişeniz olmasın.

Bankalardan ödeme zorunluluğu, Gelir İdaresi Başkanlığıyla, gerek Afyon'da gerek Abant'ta yaptığımız toplantıda öneri olarak sunduk, meslek mensupları ile ilgili tahsilatların, ödemelerin bankadan yapılmasının zorunlu hale getirilmesini teklif ettik, karşılıklı bu konudaki çalışmalar devam ediyor.

Meslektaşımın görüşüne katılıyorum, bizim işlerimizi yaparken, yaptığımız işe saygı olması lazım, aracı kullanılmasına gerek olmaması lazım, bu da artık dediğimiz gibi haksız rekabeti kaldırıp, kaliteli iş yapan, haklı rekabeti geçerli kılsak, yaptığımız işin kalitesinin dışında dışarıda adam aramamıza gerek olmaz diye düşünüyorum.

Özellikle bu AVM'lerle ilgili, bir sıkıntının, esnaf kesiminde bir sıkıntının olduğunu biliyorum. Anadolu'ya çok sık giden bir arkadaşımı. Çankırı'nın tepesinden Oda Başkanıyla Çankırı'yı seyrediyoruz. Çankırı küçük bir il, bilenleriniz vardır, ortadaki AVM'yi gösteriyor Sevgili Oda Başkanım bana diyor ki, bu AVM açıldıktan sonra Çankırı da şu kadar ayakkabıcı, şu kadar konfeksiyon, şu kadar pastane kapandı diyor. Ama bizim iyi bir yanımız var, bizim açımızdan iyi mi tartışılır, Biz mükelleflerimizi çok seviyoruz. Onların hep on devletten on tane talebimizden dokuz tanesi mükellefin talebi, bazen kendi adımıza da talepte bulunmayı da öğreniyoruz. Öncelikle bu konuda, şunu ifade edeyim, Ticaret Odası Başkanımız da burada, o AVM açıldığında diğerlerinin işleri etkileniyor, AVM'ler ısrarla şehir dışına taşınmıyorsa, o esnafın ayağa kalkması lazım, Ticaret Odalarının, Esnaf Odalarının bu işte öne çıkmaları lazım, biz her zaman onların yanındayız sonuna kadar bunun bilinmesini istiyoruz, görev onlara düşüyor.

Sözleşmelerin iptali, Danıştay kararını biliyoruz, tüm bunlara rağmen özellikle yıl içindeki iptallerde, yıl sonunda sözleşmenin, sözleşmenin bitmesinden bahsetmiyorum, yıl içindeki sözleşmelerde gerek ücret gerek diğer konular, sözleşme fesih edilse bile tek tarafı, yıl sonuna kadar devam eder. Yıl içinde sözleşme fesih ediliyorsa devralan meslek mensubu haksız rekabet yönetmeli-

ğinin diğer kurallarına uymak zorunda, o meslektaşına sormadan, danışmadan, diğer meslektaşının tahsiline yardımcı olmadan, kurallara uymadan iptal edilse bile o defteri alamaz. Kimse farklı yorumlamasın, yıl içindeki iptallerde, yıl sonuna kadar ki ücret dahil sözleşmenin hükümleri devam ediyor. Yargı kararları bunu ortaya koyuyor. Dönüyor diyor ki, senin sözleşmen beşinci ayda fesih edildi. Yargı diyor ki, mükellefe dönüyor on ikinci aya kadar meslek mensubuna ücretini ödeyeceksin diyor. Buradan da yargı kararlarından yola çıkarak sözleşme iptal dahi edilse yıl içinde devralan meslek mensubu kurallara uymadan defter alamaz.

Diğer bir konu Ticaret Odası Başkanımız, cevap vermedi ama şöyle söyleyeyim, ben soruyu soran arkadaşımınla aynı fikirde değilim. İstanbul'da Türk Ticaret Kanunu eğitimleri vardı, Korkut Hocam burada mı, onun yardımcısı avukat bir arkadaşımız eğitim veriyordu, ben kendisine şunu ifade ettim, dedim ki, üstat güzel anlatıyorsunuz da bu kelimelerin çoğu yabancı, neden bu kanunları daha Türkçe dille yazmıyorsunuz diye ifade ettim. Bana ifadesi kibarca şu oldu, Türkçe yazılırsa bunu herkes anlar, bize de ihtiyaç olmaz dedi. O anlamda mükellefleri vergi konusunda eğitmek bizim görevimiz ve burada Ticaret Odaları falan değil, o zaman bize ihtiyaç kalmaz, herkesi işini yapacak, vergi, vergiyi öğrenmek onların işi değil diye düşünüyorum bunu da paylaşmak istedim.

En son sizinle paylaşacağım, eğitimlerimiz hakkında, şunu ifade edeyim. Zorunlu Eğitim Yönetmeliğimiz, 2013 Genel Kurulundan geçmişti biliyorsunuz. 2013'tü değil mi yanılmıyorsam. Maliye Bakanlığı tarafından onaylanmadı, Yargıya gittik kazandık, yaklaşık bir yıl oldu, yayınlanmasını bekliyoruz. Diyalog içinde çözümlenmesini bekliyoruz, ben bir yöneticiniz olarak çok kısa, şunu da ifade etmek istiyorum, Zorunlu Eğitim Yönetmeliğinin yayınlanmamasının tahammülü kalmadı. TÜRMOB ben de içindeyim, en kısa sürede yayınlanmadığı takdirde, yetkililer hakkında Cumhuriyet, Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunmak TÜRMOB'un görevidir değerli arkadaşlar. Bunu da burada ifade etmek istiyorum. Artık bu konuda bıçak kemiğe dayandı. Herkes bu mesleğin Genel Kurul kararlarına saygılı olmalı, yetkinize rağmen, yetkinizi kullanarak bunu resmi gazeteye göndermiyorsanız, bir mahkemeye gidiliyorsa, bir yıl olmasına rağmen bu yayınlanmıyorsa TÜRMOB'un görevidir, bu sorumluluktur, bunu da burada sizinle paylaşmak istiyorum. Tekrar teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

İlker ÖZOKÇU

Moderatör

- Evet, Sayın Akdemir, ben de teşekkür ediyorum. Evet, arkadaşlar aşağı yukarı iki saate yakındır sabrınızı zorlayarak bizi dinlediniz. Hepinize teşekkür ediyoruz. Seneye forumlarda buluşmak dileğiyle, hepinize hoşça kalın diyoruz.